

PLÁN OBLASTI POVODÍ ODRY

2010 – 2015

A. Popis oblasti povodí

Textová část

Obsah:

A.	POPIS OBLASTI POVODÍ.....	5
A.1.	Všeobecné charakteristiky oblasti povodí	5
A.1.1.	Vymezení oblasti povodí.....	5
A.1.1.1.	Hranice povodí	5
A.1.1.2.	Výškové poměry v území	6
A.1.2.	Geomorfologické poměry.....	7
A.1.3.	Geologické poměry.....	9
A.1.3.1.	Obecný popis geologie povodí	9
A.1.3.2.	Přítomnost zvláštních geologických znaků	10
A.1.4.	Hydrogeologické poměry	12
A.1.5.	Hydrologické poměry	13
A.1.6.	Pedologické poměry	17
A.1.6.1.	Popis pedologických poměrů	17
A.1.6.2.	Výskyt půdních typů	17
A.1.6.3.	Popis půdních typů vyskytujících se v oblasti povodí Odry	19
A.1.7.	Lesní poměry	20
A.1.7.1.	Stupeň přirozenosti lesních porostů	23
A.1.7.2.	Funkce lesa	24
A.1.7.3.	Hydrická funkce lesa	24
A.1.7.4.	Půdoochranná funkce	25
A.1.7.5.	Zhodnocení.....	25
A.1.8.	Klimatické poměry	26
A.1.8.1.	Všeobecné klimatologické charakteristiky.....	26
A.1.8.2.	Srážkové poměry.....	27
A.1.8.3.	Teplotní poměry.....	27
A.1.9.	Sídelní struktura.....	28
A.1.10.	Hospodářské poměry.....	31
A.1.10.1.	Průmysl.....	31
A.1.10.2.	Zemědělství	33
A.1.10.3.	Lesní hospodářství	34
A.1.10.4.	Dopravní infrastruktura.....	34
A.1.10.5.	Energetika	34
A.1.10.6.	Rekreace	35
A.1.10.7.	Nebezpečné látky	36
A.1.11.	Využití ploch v oblasti povodí	40
A.1.12.	Kulturně historické a technické památky	42

A.1.13. Chráněná území ochrany přírody a krajiny.....	47
A.1.13.1. Natura 2000.....	47
A.1.13.2. Chráněná území.....	49
A.2. Charakteristiky oblasti povodí.....	50
A.2.1. Povrchové vody	50
A.2.1.1. Vodní útvar	50
A.2.1.2. Vymezení útvarů povrchových vod	51
A.2.1.3. Charakterizace typů útvarů povrchových vod	56
A.2.2. Podzemní vody	60
A.2.2.1. Vymezení útvarů podzemních vod	60
A.2.2.2. Popis útvarů podzemních vod	61
A.2.2.3. Všeobecný charakter nadložních vrstev	62
A.2.3. Chráněné oblasti.....	67
A.2.3.1. Vodní útvary určené k odběru vody pro lidskou spotřebu.....	68
A.2.3.2. Území vyhrazená pro ochranu hospodářsky významných druhů vázaných na vodní prostředí	69
A.2.3.3. Vodní útvary určené jako rekreační vody včetně oblastí vymezených jako vody ke koupání	70
A.2.3.4. Oblasti citlivé na živiny	73
A.2.3.5. Oblasti vymezené pro ochranu stanovišť nebo druhů včetně území Natura 2000 ..	74
A.3. Doplnující údaje	85
A.3.1. Kontaktní místa pro získání informací a seznamy pořizovatelů POP a kompetentních úřadů	85
A.3.1.1. Kontaktní místa a postupy pro získání základní dokumentace a informací o etapách zpracování Plánu oblasti povodí Odry a Plánu oblasti povodí Odry.....	85
A.3.1.2. Kontaktní místa pro získání informací o aktuálních sledovaných údajích z programů pro zjišťování a hodnocení stavu vod	90
A.3.1.3. Seznam kompetentních úřadů	91
A.3.1.4. Seznam pořizovatelů POP a příslušných správních úřadů.....	91
A.3.2. Opatření uskutečněná pro informování veřejnosti o zjišťování a hodnocení stavu vod a souhrn jejich výsledků a změn provedených v jejich důsledku v plánu	98
A.3.2.1. Získávání informací o monitoringu stavu vod v oblasti povodí Odry.....	100
A.N Nejistoty a chybějící data.....	102

A. Popis oblasti povodí

A.1. Všeobecné charakteristiky oblasti povodí

A.1.1. Vymezení oblasti povodí

A.1.1.1. Hranice povodí

Česká republika je rozdělena na osm oblastí povodí (Horního a středního Labe, Horní Vltavy, Berounky, Dolní Vltavy, Ohře, Moravy, Dyje a Odry). Oblast povodí Odry představuje horní část mezinárodního povodí Odry (úmoří Baltského moře), kde pramení i hlavní tok celého povodí – řeka Odra. Oblast povodí Odry zaujímá 6 252 km² a je nejmenší z osmi oblastí povodí na území České republiky.

Tab. A.1.1 Plocha mezinárodního povodí Odry

Na území ČR	Na území Polska	Na území SRN	Celkem
[km ²]			
7 217	106 057	5 587	118 861

Do jednotlivých oblastí povodí z praktických provozních důvodů spadají i menší a okrajová území přináležející i k sousednímu úmoří či povodí. K území gravitujícímu k úmoří Baltského moře to jsou okrajové enklávy připadající k oblastem povodí Labe a Ohře. Plocha povodí ve správě státního podniku Povodí Odry je 6 252 km², včetně uvedených enkláv v severních a východních Čechách pak 7217 km².

Celý rozsah mezinárodního povodí Odry, kterého je oblast povodí Odry součástí, znázorňuje mapa MA 1.1a.

Oblast povodí Odry na území ČR je protáhlého tvaru ve směru SZ - JV. Na jihozápadě sousedí podél rozvodnice Baltského a Černého moře s oblastí povodí Moravy a povodím Váhu. Na severovýchodě sousedí s polskou částí povodí horní Odry a s povodím Visly a vtéká na území Polské republiky soutokem Odry a Olše v prostoru Bohumína. Některé části oblasti povodí Odry gravitují do Odry mimo závěrný profil Bohumín až v PR, kupř. řeky Osoblaha, Bělá a Vidnávká. Zeměpisná poloha oblasti je patrná z přehledné mapy MA 1.1b. Je omezena čtyřmi nejkrajnějšími body podle následující tabulky A.1.2.

Tab. A.1.2 Zeměpisná poloha ohraničení oblasti povodí Odry

Světová strana	Nejbližší obec	Severní šířka	Východní délka
sever	Bílá Voda	50°27′	16°55′
jih	Bílá	49°24′	18°27′
východ	Bukovec	49°33′	18°52′
západ	Bílá Voda	50°25′	16°52′

Největší rozměr oblasti povodí přibližně ve směru sever - jih činí 62 km, ve směru východ - západ 174 km. Oblast povodí Odry se na území ČR sestává z 12 základních povodí 3. řádu podle následující tabulky A.1.3.

Tab. A.1.3 Struktura oblasti povodí

Hydrologické pořadí	Vodní tok	Plocha povodí [km ²]
02-01-01	Odra po Opavu	1615
02-02-01	Opava po Moravici (část)	944
02-02-02	Moravice	902
02-02-03	Opava od Moravice po ústí	242
02-02-04	Odra od Opavy po Ostravici	39
02-03-01	Ostravice	828
02-03-02	Odra od Ostravice po Olši	213
02-03-03	Olše (část)	914
02-04-01	Levostranné přítoky Odry od Olše po ústí Osoblahy (část)	172
02-04-02	Osoblahy (část)	377
02-04-04	Pravostranné přítoky Kladské Nisy v Jeseníku (část)	683
04-21-06	Váh od Varínky včetně Kysuce a Rajčianky (část)	69

Pozn.: Povodí zčásti přesahující do Polské republiky mají uvedenou celkovou plochu povodí.

Přílohy:

[Mapa MA 1.1a – Vymezení pracovních oblastí povodí Odry](#)

[Mapa MA 1.1b - Vymezení oblasti povodí Odry v ČR](#)

[Mapa MA 1.1c – Správní členění](#)

A.1.1.2. Výškové poměry v území

Přes svou relativně malou rozlohu je oblast povodí Odry značně výškově členitá. To je dáno jejím situováním mezi horskými masivy Hrubého Jeseníku a Beskyd a současně otevřením k severu do Slezské nížiny. Odra pramení v Oderských vrších ve výšce 634 m n. m. a opouští území republiky v nejnižším bodě povodí na kótě cca 190 m n. m. Na jihozápadní rozvodnici, která je současně hlavním evropským rozvodím Dunaje a Odry, dosahují výšky terénu v oblasti Hrubého Jeseníku max. 1 492 m n. m. (Praděd) a v oblasti Beskyd max. 1 323 m n. m (Lysá hora). Největší svislá odlehlost tak činí bezmála 1300 m. Obecně se jedná o území s obrovskou reliéfovou energií, neboť kupříkladu výškový rozdíl v povodí Ostravice mezi nejvyšším (Lysá hora 1 323 m n. m.) a nejnižším bodem (ústí do Odry) tohoto povodí činí 1 125 m.

Přes 80 % plochy povodí dosahuje nadmořských výšek mezi 200 a 600 m n. m. Na méně než 5 % území pak přesahuje výška terénu 800 m n. m. Rozložení nadmořských výšek je patrné z mapy MA 1.2.

A.1.2. Geomorfologické poměry

Oblast povodí Odry na území ČR leží na rozhraní systémů Hercynského a Alpinského. Do oblasti povodí zasahují tři provincie – Česká vysočina, Středoevropská nížina a Západní Karpaty. Středoevropská nížina zasahuje ze severu pouze okrajem oblasti Slezské nížiny, jmenovitě celkem Opavská pahorkatina. Subprovincie Vněkarpatské sníženiny (celky Moravská brána a Ostravská pánev) rozdělují morfologicky povodí na východní a západní část. Západní část tvoří Jesenická oblast s celky Rychlebské hory, Vidnavská nížina, Žulovská pahorkatina, Zlatohorská vrchovina, Hrubý a Nízký Jeseník. Východní část povodí představují celky Podbeskydská pahorkatina, Moravskoslezské Beskydy, Jablunkovské mezihoří, Jablunkovská brána a západní výběžek Slezských Beskyd.

Reliéf oblasti povodí Odry je s ohledem na zastoupení jednotlivých provincií poměrně různorodý a pestrý. Základním rysem reliéfu je rozdíl mezi starší Českou vysočinou na západě a výběžky mladého pásemného pohoří Karpat na východě, zvýrazněný systémem depresí mezi nimi.

Česká vysočina je zastoupena svým západním hraničním pohořím pozvolně přecházejícím k pruhu sníženin před čelem mladých karpatských pohoří. Reliéf této oblasti má charakter členité hornatiny (tektonicky zmlazené paroviny) s hluboce zaříznutými údolími (Hrubý Jeseník, Rychlebské hory), nebo polygenní paroviny (Nízký Jeseník), rozlámáné do soustavy ker. Výrazné tvary fosilního větrání jsou zachovány v žulových oblastech (tzv. ostrovní hory v Žulovské pahorkatině). Hrubý Jeseník byl na konci prvohor vyzdvižen do velehorských výšek. Moře, vytlačené z vyzdvižené části, se přelilo k východu, kde zanechalo mocné uloženiny spodního karbonu (kulmu). Velehorský ráz byl postupně rušivou činností zarovnáván, takže na začátku třetihor vzniká parovina. Významným mezníkem pro českou vysočinu v oblasti povodí Odry a v jejím vývoji byly třetihorní horotvorné pochody, při nichž se vrásnily sousední Karpaty. Parovina byla rozlámána v řadu ker a nastalo oživení a výmolná činnost potoků a řek, která vytvářela hluboce zaříznutá údolí. Vznik a oživení hlubokých zlomů v zemské kůře při tomto vrásnění způsobily sopečnou činnost, která se výrazněji projevila ve starších čtvrtohorách v Nízkém Jeseníku. Dokladem této činnosti jsou vyhaslé sopky na Bruntálsku (Uhlířský vrch, Venušina sopka, Velký a Malý Roudný). Ve starších čtvrtohorách dolehlo až k Jeseníkům čelo severského ledovce až do nadmořské výšky 450 m s nánosy štěrků a bludnými balvany. Svou obrovskou váhou srovnával ledovec vrcholky kopců (Osoblažsko, Tomíkovice a Kobylá na Vidnavsku) a vytvářel kamenná moře (Břidličná).

Geologicky jsou Karpaty součástí rozsáhlé soustavy mladých pásem pohoří, vznikajících koncem druhohor, a ve třetihorách působením několika fází alpinského vrásnění. Karpatská soustava se člení na několik pásem, z nichž na popisované území oblasti povodí Odry zasahuje pouze pásmo flyšové, též vnější. Pod pojmem flyš se v geologii rozumí mnohonásobné rytmické střídání vrstev, v našem případě jílovců a pískovců s jejich charakteristickou příkrovovou stavbou. V popisované karpatské oblasti povodí Odry vystupuje souvrství příkrovu slezského. Nejvýraznějším reprezentantem slezského příkrovu jsou vrstvy godulské, pocházející ze střední křídly. Místy až 2000 m mocné souvrství odolných pískovců buduje centrální část Moravskoslezských Beskyd, Beskydy Slezské a Ondřejník. Vývoj tvarů reliéfu byl zahájen opakovanými horotvornými pohyby (vyzdvižení, přesunutí) a následně došlo ke střídání období pohybů, tj. zdvihů či poklesů s obdobími klidu, při nichž docházelo k zarovnání povrchu. Tím byl dán základ dnešní orografie. V závislosti na velikosti zdvihu a na odolnosti hornin se vytvořily hornatiny a vrchoviny (odolné souvrství) a pak brázdy a pahorkatiny v oblastech podléhajících odnosu. Pro oblast Beskyd jsou typické sesuvy pro něž jsou dány vhodné

předpoklady ukloněním střídajících se propustných a nepropustných vrstev souhlasně se sklonem svahů.

Ojediněle se vyskytují maloplošné krasové povrchové i podpovrchové jevy (Štramberk, Vrbenská krasová oblast).

Působením kontinentálního zalednění v pleistocénu vznikly tvary reliéfu jako náporové morény (Hlučínsko, Opavsko), mrazové sruby, skalní moře, podhorské náplavové kužely, plošné i kerné sesuvy. Značný vliv na tvářnost reliéfu mělo usazování spraší větry vanoucími převážně od severozápadu. Hlavními liniemi odnosu v periglaciální oblasti byly mělké protáhlé sníženiny zvané úpady (delleny). Jejich vznik souvisí s výskytem dlouhodobě zmrzlé půdy (mocnost permafrostu činila místy více než 100 metrů). Nejmladšími přírodními reliéfními tvary jsou strže a erozní zářezy. Od 18. století se projevuje záměrný i nechtěný vliv člověka na reliéf (zpomalování, častěji však urychlování erozních jevů a vytváření antropogenních tvarů).

Geomorfologii oblasti povodí Odry znázorňuje mapa MA 1.2.

Přílohy:

[Mapa MA 1.2 – Geomorfologie](#)

A.1.3. Geologické poměry

A.1.3.1. Obecný popis geologie povodí

Oblast povodí Odry na území České republiky zasahuje z hlediska regionální geologie do obou jejích základních geologických jednotek – Českého masivu i Západních Karpat.

Český masiv je konsolidovaným zbytkem variského (hercynského) horstva, vyvrásněného při variské orogenezi (střední devon až spodní perm) pohybem litosférických desek. Jeho dílčí celky (označované jako oblasti) spolu původně nesouvisely a byly teprve horotvornými pohyby stmeleny v pevný kratonizovaný celek, který později již nebyl vrásněn a na němž se v místech poklesů ukládaly pokryvy mladších sedimentů. Převážná část povodí Odry je situována v moravskoslezské oblasti Českého masivu (moravikum a silesikum), v její severní části označované jako jesenický blok.

Nejstarší horniny v tomto bloku tvoří proterozoické metamorfované komplexy Hrubého Jeseníku ve východní desenské, západní keprnické a na jihu v menší oskavské klenbě. Horniny těchto jednotek tvoří varisky intenzivně přepracovaná jádra klenbových struktur, případně příkrovů. Převažují biotitické pararuly, metamorfované vulkanity a ortoruly. Na západní okraj povodí Odry zasahuje orlicko-sněžnické krystalinikum západosudetské (lužické) oblasti, tvořené metamorfovanými proterozoickými komplexy (ruly, svory a migmatity), které je na východním okraji od silesika odděleno tektonicky (nýznerovské nasunutí).

Devonské horniny (cca -415 až -354 Ma [Ma – milion let]) tvoří podloží převážné části povodí Odry, jsou však často překryty mladšími sedimenty. Největších mocností dosahují devonské uloženiny v Hrubém Jeseníku, kde tvoří více než kilometr mocnou vrbenskou skupinu (fylity, kvarcity a svory, místy s proniky vulkanitů). Ve šternbersko-hornobenešovském pruhu Nízkého Jeseníku převažují jílové a prachové, místy i vápnité břidlice. Na rozdíl od těchto pánevních sedimentů tvoří východní oblast výskytu devonu platformní vývoj (karbonátová sedimentace).

Rovněž v karbonu (-354 až -295 Ma) byla východní část oblasti intenzivně klesajícím sedimentačním prostorem s velkými mocnostmi sedimentů. V Nízkém Jeseníku jsou zastoupeny zhruba kilometr mocným sledem jílových a prachových břidlic a drob (andělskohorské souvrství), východněji dosahuje kulm (spodní karbon) v hornobenešovském souvrství až 2 km mocností. Dále k východu vystupují postupně vyšší stratigrafické celky – moravické souvrství, hradecké vrstvy, kyjovické vrstvy a ostravské souvrství. Na východním okraji uvedených celků zasahuje na naše území jižním výběžkem hornoslezská pánev s výplní svrchnokarbonských sedimentů se slojem černého uhlí.

Do tohoto období spadá výše uvedené variské vrásnění, které se v oblasti projevilo podsouváním litosférické desky s devonským a spodnokarbonským pokryvem pod desku moldanubika a západosudetské oblasti. Průvodním jevem jsou také proniky variských granitoidů do starších komplexů (šumperský a žulovský masiv).

V permu (-295 až -250 Ma) byla zájmová oblast kontinentální snosovou oblastí a sedimenty z tohoto období se nedochovaly. Totéž lze prohlásit o triasových uloženinách (-250 až -206 Ma).

Jurské sedimenty (-206 až -140 Ma) se vyskytují v oblasti sporadicky - ve formě mělkovodního vývoje (štramberský vápenec) a jako pánevní vývoj v příkrovech vnějších Karpat (jílovce spodních těšínských vrstev).

Křídový útvar (-140 až -65 Ma) je zastoupen sedimenty podílejícími se spolu s terciárními horninami na stavbě příkrovů flyšového pásma Západních Karpat. Horniny tohoto stáří představují převážně vápnité jílovce, pískovce a vápence, místy slepence. Poměrně časté jsou ve spodnokřídových horninách proniky ultrabazických a alkalicko-vápenatých vulkanitů (těšinity a pikrity). Souvrství křídových hornin byla po svém vzniku procesy alpinského vrásnění přesunována ve formě plochých, tektonicky omezených příkrovů na východní okraj Českého masivu jako vnější lem alpsko-karpatské oblasti.

Terciární horniny tvoří v paleogénu (-65 až -24 Ma) pokračování flyšové sedimentace v magurské i vnější (menilito-krosněnské) skupině příkrovů. Petrograficky jde především o jíly, jílovce, pískovce a slepence začleněné do příkrovové stavby Západních Karpat. Neogenní sedimenty (-24 až -1,8 Ma) karpatské předhlubně (okolí Ostravy a Opavy) se ukládaly současně s pohyby příkrovů a proto dnes leží pod příkrovy, před nimi i na nich. Část těchto sedimentů byla později denudována. Tvoří je především písčité a vápnité jíly a písky. I v této době byl aktivní bazaltový vulkanismus. Při ústupu moře došlo místy k sedimentaci evaporitů (sádrovec u Kobeřic).

Z hlediska kvartérních sedimentů představuje převážná část povodí denudační (snosovou) oblast, charakteristickou postupnou erozí a postupným transportem sedimentů vodními toky. Akumulační oblastí je pouze oblast oderská (Ostravsko a Opavsko), kde jsou zastoupeny významnější mocnosti (do 50 m) kvartérních nezpevněných sedimentů (viz mapa MA 1.3).

Oblast povodí patřila v kvartéru převážně k periglaciální zóně (dvakrát byla část území souvisle zaledněna). Výsledkem byl vznik místy poměrně mocných eluvií (zvětralé horniny ležící na místě svého vzniku), deluviofluviálních (splachových) a proluviálních sedimentů. Běžné jsou také deluviální (svahové) a fluviální holocenní sedimenty. V oblasti povodí jsou místy zastoupeny glacigenní sedimenty (souvkové hlíny, glacialakustrinní písky a jíly), recentní eolické sedimenty (sprašové hlíny), neovulkanity a travertiny.

Přílohy:

[Mapa MA 1.3 – Geologie](#)

A.1.3.2. **Přítomnost zvláštních geologických znaků**

Mezi zvláštní geologické znaky lze zařadit časté projevy periglaciálního klimatu, projevující se místy hlubokým rozvolněním podložních hornin v horských oblastech (zejména Beskydy), a relativně mohutné nánosy pleistocenních toků a jezer místy nekorespondující se současnou říční sítí (pohřbené říční terasy), které v detailu způsobují odlišnosti hydrologických a hydrogeologických povodí.

Do zvláštních geologických znaků patří také důsledky hornické těžby černého uhlí v části hornoslezské pánve – poddolovaná území s pokračujícími poklesy a důlními otřesy, objemné haldy, migrace metanu do porézních hornin pokryvu apod. Oblast širšího okolí Opavy je zařazena v původní verzi ČSN 73 0036 do seismické oblasti (území s pozorovanou zemětřesnou činností) o intenzitě 6° MCS (dvanáctistupňová MCS - Mercalli, Cancani, Sieberg – stupnice intenzity zemětřesení - byla používána v Evropě). V „předběžné mapě seismických zón ČR“ leží východní část povodí v oblasti s celorepublikově nejvyšší hodnotou efektivního špičkového zrychlení (0,085 g).

Do kategorie zvláštních geologických znaků lze zařadit také antropogenní vlivy na erozní procesy v údolních nivách (výstavba přehrad, vodohospodářských přivaděčů, úpravy koryt apod.).

Další zvláštní geologické znaky lze spatřovat v postglaciálních rašelinistích na plochých hřbetech Hrubého Jeseníku nebo ojedinělé krasové jevy v drobných čočkovitých polohách krystalických vápenců různého stáří a v plošně omezeném druhohorním štramberském vápenci.

Z hlediska ložiskové geologie jsou nebo byly hospodářsky významné akumulace vulkanosedimentárních železných rud (okolí Rýmařova) a polymetalických rud Nízkého i Hrubého Jeseníku (donedávna těžená ložiska Horní Benešov, Zlaté Hory), zlata (Suchá Rudná), vápence a cementářských surovin (Štramberk), stavebního a dekoračního kamene (Jakubčovice), pokrývačských břidlic a cihlářských surovin, kaolínu (Vidnava) a slévárenských písků (Opavsko). Horniny karpatské oblasti jsou často využívány ve stavebnictví (štěrky, pískovce, cihlářské suroviny), důležitá jsou ložiska černého uhlí a zemního plynu v hornoslezské pánvi.

A.1.4. Hydrogeologické poměry

Větší část povodí patří k územím s vysokým množstvím ročních srážek (horské oblasti přes 1 000 mm). Celkový odtok je proto relativně velký, ale velmi nerovnoměrný, protože petrografický charakter hornin většiny území je nepříznivý pro akumulaci podzemní vody. Horniny krystalinika, devonu a kulmu s relativně nízkým zvětralinovým pláštěm prakticky nemají průlinovou propustnost, horniny karpatského flyše jen v omezené míře (oběh podzemních vod je omezen soustavným výskytem pelitických vložek).

Pouze kvartérní a některé terciérní sedimenty obsahují významnější akumulace průlinové podzemní vody. Kvartérní sedimenty však pro malou kapacitu nemohou vyrovnávat odtok povrchové vody z území, neogenní sedimenty jsou v naprosté většině situovány pod stávající erozní bází, jejich svrchní polohy jsou nepropustné a rovněž výrazně povrchový odtok neovlivňují. Část povodí má výrazný nedostatek podzemních vod a značné množství sídel proto zajišťuje potřebu vody z vodárenských nádrží prostřednictvím skupinových vodovodů.

Podzemní vody krystalinika a devonu jsou převážně měkké, kalcium-bikarbonátového typu, vody karpatského mezozoika a terciéru jsou smíšené (natrium-bikarbonátové a kalcium-sulfátové s infiltračními kalcium-bikarbonátovými vodami).

V oblasti povodí se vykytují také prameny minerálních vod. Východně od Hrubého Jeseníku jsou to postvulkanické kyselky (Karlova Studánka, Krnovsko, Bruntálsko, Moravský Beroun, Budišov), a na antropogenní činnost je vázán výskyt slaných vod v ostravsko-karvinském revíru (vsakování podzemních vod mořského neogénu do důlních děl a jejich následné čerpání), např. Darkov s jodobromovou vodou.

Hydrogeologické poměry jsou znázorněny na mapě MA 1.4.

Přílohy:

[Mapa MA 1.4 – Hydrogeologické poměry](#)

A.1.5. Hydrologické poměry

V oblasti povodí Odry lze vymezit dvě hydrologicky odlišné oblasti podmíněné geologickou stavbou (viz. kap. A.1.3. – Obecný popis geologie povodí), oblast jesenickou a beskydskou. Celkově je povodí tvořeno převážně spíše menšími toky a jeho říční síť prodělala dlouhý a složitý vývoj ovlivněný i kolísáním klimatu ve čtvrtohorách. Nivní říční trati s výplní starých říčních sedimentů se nacházejí zvláště na dolním toku Odry a Opavy, jsou významným zdrojem kvalitních štěrkopísků a tvoří zčásti rezervoáry podzemní vody. Jinak ale zbývající část povodí proti jiným oblastem ČR je na podzemní vody poměrně chudá.

V říční síti je nejvýznamnějším tokem Odra, která pramení v Oderských Vrších. Odtud odtéká jihovýchodním směrem a po asi 55 km se její trasa pravoúhle láme vstupem do Moravské Brány. Z těchto míst odtéká na severovýchod směrem k Ostravské pánvi a ke státním hranicím s Polskou republikou. Státní hranice zde tvoří přibližně na délce 8 km a území ČR opouští pod Bohumínem u Kopytova pod soutokem s Olší v nadmořské výšce 190 m n. m. Samotná Odra má na území ČR délku 132,3 km, zbývající délka přes Polskou republiku až po ústí do Baltského moře činí 734,3 km.

Do prostoru Ostravské pánve, jejíž osu Odra vytváří, se vějířovitě stékají její tři nejvýznamnější přítoky. Z jesenické strany to je řeka Opava, z beskydské pak Ostravice a Olše. Nad soutokem s Olší, tzn. těsně nad místem, odkud spolu obě řeky z území ČR odtékají, má Odra dlouhodobý průměrný průtok $49 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ a průměrný průtok Odry pod Olší pak dosahuje téměř $63 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Na celou oblast povodí dopadá ročně přes 5,1 mld. m^3 srážek, roční srážkový úhrn, vztažený na průměrnou plochu, dosahuje cca 820 mm, z čehož v průměru odeče přibližně asi 300 mm. Průměrný odtokový součinitel tak činí 0,35. Vztáhneme-li součinitel odtoku i k hlavním přítokům, tak nejnižší jej má řeka Opava – 0,3, mnohem vyšší je na beskydské straně – u Ostravice 0,5 a u Olše 0,4. Pokud jde o průměrnou vodnost na 1 km^2 , tak specifické odtoky v jesenické oblasti dosahují v horských oblastech s ohledem na výši srážek, morfologické poměry, poměr zalesnění aj. hodnot i přes $30 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$, směrem k východu s poklesem nadmořské výšky i srážek klesají na hodnoty 5 - $10 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$, v nížinách Opavy až ke $3 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$. V beskydské oblasti obdobně dosahují hodnoty v horských oblastech 20 - $30 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$, v nížinách Odry a Olše klesají až pod $5 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$.

Nejvýznamnější přítok Odry, řeka Opava, je hydrologicky s hlavní Odrou srovnatelná. Plochou povodí i délkou toku ($2\,089 \text{ km}^2$ a 122 km) je nad místem, kde se obě stékají, proti Odře ($1\,616 \text{ km}^2$ a 111 km) Opava vlastně mírně větší. Za pramennou Opavu je uznávána Černá Opava pramenící v masivu Hrubého Jeseníku ve výšce zhruba 800 m n. m. Ta ve Vrbně p/P přibírá Bílou a Střední Opavu, významnými přítoky Opavy níže jsou Moravice (povodí 901 km^2), vtékající do ní zprava pod městem Opava a řeka Opavice (195 km^2), která zleva ústí v Krnově. Hlavními přítoky Moravice jsou Podolský potok a Černý potok. Dalšími většími přítoky Opavy jsou Krasovka a Čižina.

Z beskydské strany má nejvýraznější hydrologický vliv Ostravice (827 km^2 , délka toku 64 km při uznání Bílé Ostravice jako pramene Ostravice) s hlavními pravostrannými přítoky Morávkou (148 km^2 , ústící ve Frýdku – Místku), která přibírá zleva Mohelnici a Lučinou (197 km^2 v Ostravě) a levostrannými přítoky Čeladenkou a Olešnou. Ostravice vzniká soutokem Černé a Bílé (pramení ve výškách kolem 940 a 920 m n. m.). Olše (délka toku 83 km, plocha povodí $1\,107 \text{ km}^2$), jako další významný beskydský tok, má pramen v Polsku, její největší přítok Stonávka (118 km^2) ústí do ní pak na území města Karviné zleva. Olše je přibližně v délce 25 km hraničním tokem s Polskou republikou obdobně jako úseky řek Opava a Opavice na jesenické straně povodí. Zprava přibírá Olše Hluchovou

a Petrůvku, zleva pak Lomnou, Tyru a Ropičanku. Z podhůří Beskyd do Odry ústí zprava ještě nad Ostravskou pánví čtyři menší řeky – Luha, Jičinka (114 km²), Lubina (196 km²) a Ondřejnice (99 km²). Z Oderských vrchů ústí zleva do Odry Husí potok a dále pak ještě Bílovka a Porubka. Pod Ostravou ústí do Odry zprava Stružka.

K oblasti povodí patří i tzv. *okrajové přítoky Odry*, ústící do ní až v Polsku. Některé do vlastní Odry ústí přímo (Osoblaha – 477 km² a Bílá Voda - 66 km²), jiné pak jako přítoky Kladské Nisy, která je levostranným přítokem Odry. Z okrajových přítoků jsou na území ČR největší Bělá (278 km²) s přítokem Staříč (53 km²) a Vidnavka (165 km²).

Jesenická a beskydská část povodí mají odlišný i charakter říční sítě. Liší se tedy nejen orograficky, geologickým stářím a geomorfologickým vývojem, ale i klimatickými a hydrologickými poměry. Beskydy náleží ke srážkově nejbohatším oblastem ČR a zároveň jde o území s největší hustotou toků. Sklon beskydské říční sítě je zhruba dvojnásobný proti tokům jesenickým a tato okolnost se projevuje i svými účinky při povodních. Vysoké podélné sklony, charakter geologického podloží a nadměrný chod splavenin jsou zde rovněž příčinou malé stability říčních koryt a zvláště horní úseky hlavních toků povodí, které si z velké části zachovávají bystřinný charakter, bylo v minulosti třeba na značné délce upravit. Ve středních a dolních úsecích od profilů Krnov na řece Opavě, Hradec n/M na Moravici, Mankovice na Odře, Vratimov na Ostravici a Karviná na Olši nabývají toky oblasti povodí Odry nížinného charakteru s plošně rozsáhlejším záplavovým územím, které na území Ostravsko - karvinské aglomerace bylo výrazněji omezeno ohrázováním. Celkově lze říci, že toky v Ostravské pánvi, v jednom z nejprůmyslovějších regionů ČR, jsou mimořádně silně antropogenně ovlivněny, a to nejen regulacemi svých koryt z důvodu protipovodňové ochrany, ale na určité délce (kolem 115 km) i důlními vlivy - poklesy zemského povrchu v důsledku hlubinné těžby uhlí. Na hlavních tocích oblasti – na Olši, Ostravici, Odře, Opavě a Moravici - je upraveno celkem 31,5 % jejich celkové délky. Nejdelším neupraveným úsekem vodního toku v povodí je řeka Odra nad Ostravou až po město Odry v území CHKO Poodří. Toto území se zachovalými nivními ekosystémy umožňuje pravidelné bezeškodné rozlivy a má významnou retenční kapacitu. Z retenčního hlediska významnější vliv mají i inundační prostory na dolní a horní Opavě (mezi městy Ostravou a Opavou a Krnovem) a dále na dolní Olši pod jejím soutokem s Petrůvkou až do Bohumína.

Z toho, co bylo výše uvedeno, vyplývá, že vodohospodářsky problematičtější je beskydská část toků, ta navíc se vyznačuje největší rozkolísaností průtoků. Na tocích v české kotlině se rozkolísanost – poměr nejmenšího a největšího průtoku – pohybuje na středních tocích v rozmezí 1:200 – 500, v beskydských povodích Ostravice a Olše je rozkolísanost kolem 1:2000, na Morávce dokonce až 1:4000 a extrém 1:6 000 se vyskytuje na horním toku Ostravice. Režim a morfologie toků je významně ovlivňován nejen upraveností jejich koryt, ale na páteční síti i nakládáním s vodami soustavou vodních nádrží a rybníků. Pokud jde o rybníky, v oblasti povodí Odry byly v 15. a 16. století vybudovány poměrně rozsáhlé rybníční soustavy, ze kterých se do současnosti zachovala jen menší část. Zejména to jsou soustavy na střední Odře nad Ostravou (Jistebnické a Bartošovické rybníky), částečně i na dolní Odře, resp. na jejím přítoku Stružce (Heřmanický rybník a další), na dolní Olši (Olšiny, soustava Louckých rybníků) a na dolní Opavě. Pro dnešní stav dominantní význam pro hospodaření vodou má však existence údolních nádrží. Na samotné Odře neleží žádná významnější vodní nádrž, všech devět nádrží v oblasti, které spadají do kategorie přehrad, čili nádrží s výškou hráze nad 10 m nebo objemem nad 1 mil.m³, je umístěno na přítocích Odry. Jedná se o nádrže Větrkovice na Svěceném potoku, Slezská Harta a Kružberk na Moravici, Šance na Ostravici, Baška na Bašticích, Morávka na Morávce, Olešná na Olešné, Žermanice na Lučině a Těrlicko na Stonávce. Osm údolních nádrží (všechny jmenované mimo Větrkovice), které byly vybudovány v posledních 50 letech

a tvoří základní strukturu *Vodohospodářské soustavy povodí Odry*, má dohromady celkový objem 385,5 mil. m³ a plochu zátopy 2 282 ha. Průtokový režim pod těmito nádržemi je ovlivňován manipulačním řádem vodohospodářské soustavy jako nadřazeným dokumentem, a mimo to pak manipulačními řády jednotlivých vodních děl. Řízený vodní režim na jedné straně zajišťuje stabilní úroveň minimálních průtoků, zároveň však ovlivňuje přirozenou dynamiku vodních průtoků v níže položených úsecích toků, chod splavenin a průběh teplot říční vody.

Výše zmiňovaná rozkolísanost průtoků platí především pro původní neovlivněný stav, přičemž v posledním půlstoletí došlo v tom směru k jeho výrazné změně. Vzájemnou spoluprací údolních nádrží ve vodohospodářské soustavě, jejíž fungování bylo dovršeno v polovině 80. let minulého století, se původní hydrologické poměry na páteřních tocích s nádržemi výrazně změnily. A to jak pokud jde o malé průtoky, tak i o povodně. U malých průtoků jejich stav a výskyt výrazně ovlivňuje skutečnost, že nádrže leží poměrně vysoko v povodí nad těžištěm spotřebišť, do nichž se voda odebírá přímými potrubními řady. Přímé odběry z nádrží tak průtoky vody v tocích pod přehradními profily - kromě garantovaných minimálních průtoků - ochuzují, a do toků se postupně vrací až po jejich využití ve spotřebištích. Níže po vodě jsou tak po kvantitativní stránce proti přirozenému stavu určitým nadlepením, které v závěrném profilu Odry v Bohumíně (nad soutokem s Olší) ve vztahu k minimálnímu průtoku Q_{364d} činí 1,2 m³.s⁻¹.

Analogicky se projevuje i vliv retenčních účinků údolních nádrží za povodní. Z celkového objemu všech údolních nádrží v oblasti (385,5 mil. m³) činí retenční objem přibližně 18 % (69,3 mil. m³), což má příznivý snižovací efekt na kulminační hodnoty povodňových průtoků. Retenční vliv nádrží se logicky nejvíce projevuje v přehradních profilech a těsně pod nimi a vlivem nárůstu neovládaného podpovodí níže po toku postupně klesá. V hraničním profilu Odry v Bohumíně sumární účinek všech údolních nádrží v povodí činí při Q_{100} necelých 15 % této kulminační hodnoty (přirozený 1807 m³.s⁻¹, ovlivněný 1550 m³.s⁻¹). Na Olši vzhledem k nízkému podílu ovlivnění nádrže Těrlicko na Stonávce (ovládá jen asi 7 % celého povodí Olše) k soutoku s Odrou retenční účinek prakticky mizí.

Přehled o vlivu údolních nádrží na režim malých průtoků i povodní udává tabulka A.1.4:

Tab. A.1.4 Vliv údolních nádrží na režim malých průtoků a povodní

Vodní tok	Profil	Plocha povodí [km ²]	Q _{364d} [m ³ .s ⁻¹]		Q ₁₀₀ [m ³ .s ⁻¹]		Ovlivnění údolní nádrží
			přiroz.	ovliv.	přiroz.	ovliv.	
Moravice	Kružberk	567	0,55	1,1	257	50	Slezská Harta, Kružberk
Opava	pod Moravicí	1 847	1,73	2,1	570	500	Slezská Harta, Kružberk
Opava	Děhylov	2 039	1,89	2,2	576	560	Slezská Harta, Kružberk
Ostravice	Šance	146	0,11	0,6	313	70	Šance
Morávka	Morávka	63	0,12	0,2	187	50	Morávka
Ostravice	Frýdek-Místek	485	0,66	1,0	865	550	Šance, Morávka
Lučina	Žermanice	45	0,02	0,2	80	20	Žermanice
Ostravice	Slezská Ostrava	823	1,34	1,8	1124	840	Šance, Morávka, Olešná, Žermanice
Odra	Bohumín	4 662	4,65	5,2	1807	1550	Slezská Harta, Kružberk, Šance, Morávka, Olešná, Žermanice
Stonávka	Těrlicko	82	0,06	0,2	150	65	Těrlicko
Olše	ústí	1 121	0,98	1,0	971	950	Těrlicko

Zdroj: ČHMÚ

Na mapě MA 1.5 jsou znázorněny hydrologické poměry v oblasti povodí Odry.

Přílohy:

[Mapa MA 1.5 – Hydrologické poměry](#)

A.1.6. Pedologické poměry

A.1.6.1. Popis pedologických poměrů

Půdu lze chápat jako samostatný přírodně historický útvar, který vznikl v důsledku komplexního působení vnějších činitelů (klíma, biologický faktor, podzemní voda) na mateční horninu v určitém čase. Geologický i biologický koloběh látek se vzájemně prolínají a jejich výsledným přirozeným projevem je půdotvorný proces, jehož kvalita je závislá na půdotvorných faktorech a podmínkách, ve kterých se půda vyvíjí.

Klasifikace půd odpovídá pojmu typologie půd a je v dalším vztažena k hodnocení podle FAO – UNESCO. Tento mezinárodně uznávaný systém klasifikace a názvosloví půd kombinuje tradiční názvy horizontů a půd evropského půdoznalství s názvy amerického klasifikačního systému.

A.1.6.2. Výskyt půdních typů

V oblasti povodí Odry v největší míře převládají kambizemě, luvizemě, fluvizemě, podzoly a pseudogleje. Zastoupení všech půdních typů v oblasti povodí Odry přehledně uvádí tabulka A.1.5 „Výskyt půdních typů v oblasti povodí Odry“ a mapa MA 1.6.

Tab. A.1.5 Výskyt půdních typů v oblasti povodí Odry

Morfogenetický klasifikační systém půd MKSP	Klasifikace půd FAO - UNESCO	Rozloha		Plocha podle půdních skupin		Potenciál - vodní eroze
		[ha]	[%]	[ha]	[%]	
Velká města	towns	10 838,01	1,74	10 838,01	1,74	-
Ranker (bez rozlišení subtypu)	Ranker	1 906,09	0,31	1 906,09	0,31	3
Rendzina (typická)	Rendzina	517,18	0,08			3
Rendzina kambizemní	Cambic Rendzina	680,26	0,11			2
Pararendzina (typická)	Calcaric Regosol	2 145,96	0,35			2
Pararendzina kambizemní	Calcaric Regosol	736,92	0,12	4 080,30	0,66	2
Šedozem (typická)	Orthic Greyzem	1 202,67	0,19	1 202,67	0,19	2
Hnědozem (typická)	Orthic Luvisol	7 575,81	1,22			2
Hnědozem luvizemní	Luvisol	20 008,69	3,22			2
Hnědozem pseudoglejová	Stagno-gleyic Luvisol	830,69	0,13	28 415,19	4,57	2
Luvizem (typická)	Albic Luvisol	11 095,87	1,79			1
Luvizem pseudoglejová	Albo-gleyic Luvisol	72 533,12	11,67	83 628,99	13,45	3
Kambizem (typická)	Eutric Cambisol	46 109,70	7,42			3
Kambizem arenická	Cambic Arenosol	1 279,16	0,21			3
Kambizem eutrofní	Mollic Cambisol, Eutric Cambisol	3 893,54	0,63			4
Kambizem pseudoglejová	Stagno-gleyic Cambisol	13 543,19	2,18			3
Kambizem (typická) varieta kyselá	Dystric Cambisol	119 885,94	19,29			3
Kambizem pseudoglejová varieta kyselá	Stagno-gleyic Cambisol	10 473,34	1,68			3
Kambizem dystrická	Dystric Cambisol	113 221,04	18,21	308 405,91	49,61	4
Podzol (typický)	Ferro-humic Podzol	9 330,38	1,50			4
Podzol kambizemní	Spodo-dystric Cambisol	36 576,91	5,88	45 907,29	7,39	4
Pseudoglej primární	Dystric Planosol	38 280,14	6,16			3
Pseudoglej luvizemní	Plano-gleyic Luvisol	389,07	0,06	38 669,21	6,22	3
Glej (typický)	Eutric Gleysol	24 004,51	3,86	24 004,51	3,86	4
Organozem (bez rozlišení subtypu)	Eutric Histosol, Dystric Histosol	2 035,67	0,33	2 035,67	0,33	4
Fluvizem (typická)	Eutric Fluvisol	21 252,45	3,42			5
Fluvizem glejová	Gleyic Fluvisol	48 171,31	7,75	69 423,76	11,17	4
Velké vodní plochy	water	3 081,64	0,50	3 081,64	0,50	-
		621 599,25	100	621 599,25	100	

Z tabulky vyplývá, že půdy nejvíce náchylné k erozi mají potenciál k vodní erozi blíží se hodnotě 1. Barevné rozlišení v tabulce A.1.5 odpovídá půdním skupinám. Za názvem půdního typu je v závorce popřípadě uveden subtyp. Nejvíce náchylné půdy k erozi jsou: rendzina kambizemní, pararendziny, hnědozemě, šedozemě a luvizem (typická). V oblasti povodí Odry se však tyto půdy nejnáchylnější k erozi vyskytují jen ojediněle, zaujímají pouze 7 % z celkové rozlohy všech typů půd v dané oblasti.

A.1.6.3. Popis půdních typů vyskytujících se v oblasti povodí Odry

V oblasti povodí Odry se z půdních typů, které přesahují alespoň 5 % její celkové plochy území, vyskytují tyto:

Fluvizem - půdy se vyvíjejí z povodňových sedimentů hlinitopísčité až jílovitohlinité zrnitosti. Sedimenty obsahují značné množství živin. Po provedené regulaci toků přestává typický režim záplav a začíná se uplatňovat vývoj k zonálním půdám dané oblasti (mocnější humusový horizont, migrace jílu, vyluhování iontů atd.). Tyto půdy jsou jednak využívány k pěstování plodin, jejich nejlepší ochranou v nivě jsou však lužní lesy a travní porosty. V oblasti jsou nejvíce zastoupeny v nivě Odry dnešního CHKO Poodří.

Luvizem - U těchto půd dochází k vymývání jílu do akumulativního horizontu. Luvizemě mají příznivé fyzikální vlastnosti, bývají pórovité a dobře provzdušněné. Chemické vlastnosti závisí na půdotvorném materiálu a pedogenetické historii. Původním společenstvem na těchto půdách byl listnatý les (dub buk, habr, lípa). Protože na vzniku ornice se podílela svrchní část albického (vyběleného) horizontu, je proto světlá s velkou náchylností k erozi. Tyto půdy se vytvářejí hlavně v rovinách a v mírně zvlněném reliéfu (jinak by podlehly erozi). V oblasti povodí jsou lokalizovány do nížinných terénů od Ostravsko - karvinské pánve po Moravskou bránu (podél nivy Odry) a v podbeskydí po linii Nový Jičín – Frýdek Místek – Třinec. V jesenické části se vyskytují kolem Opavy a na Osoblažsku.

Kanbizem - Hnědé půdy, hnědé lesní půdy. Převažuje u nich chemické zvětrávání prvotních minerálů, přičemž se uvolňuje Fe, Mn, Al (hnědnutí – braunifikace). Půdy se vytvářejí hlavně ve svažitých podmínkách pahorkatin, vrchovin a hornatin, v menší míře (sytké substráty) v rovinatém reliéfu. Tyto půdy mají vysokou pórovitost a dobrou vnitřní drenáž a do značné míry jsou využívány zemědělsky. V oblasti povodí vesměs se nacházejí v nižších polohách horských oblastí Jeseníků a Beskyd.

Podzol - U těchto půd je přítomen podpovrchový horizont, vybělený organickými kyselinami. Tyto půdy se vyskytují zejména pod jehličnatými lesy, vřesy a borůvkami, jejichž opad je obtížně rozložitelný. Ten tvoří organické látky, které z půdních minerálů uvolňují Al a Fe, které s organickými kyselinami migrují z povrchu s prosakující dešťovou vodou. V oblasti povodí se podzoly vyskytují v horských oblastech rozsáhlé plochy zaujímá tento typ i v oblasti Nízkého Jeseníku a Oderských vrchů.

Pseudoglej - Tyto půdy se vyvinuly zejména na uloženinách s vyšším obsahem jílu. Svrchní část profilu tvoří ochranný (mladý, zpravidla mělký humusový) nebo umbrický (humusový, s kyselou a silně kyselou půdní reakcí) horizont. Pseudogleje se nachází v rovinatějších územích. Vzhledem k nepříznivému vodnímu režimu jsou to půdy méně úrodné, využívají se pod trvalé travní porosty. V oblasti povodí Odry se vyskytují v jeho jižní části v prostoru Č.Těšín - Jablunkov a v podhůří Beskyd na Novojičínsku a Frýdeckomístecku, v severní pak na Jesenicku

Ostatní typy půd (ranker, rendzina, pararendzina, šedozem, hnědozem, glej a organonem) mají v oblasti povodí jen nízký procentní výskyt (< 5%)

Přílohy:

[Mapa MA 1.6 – Pedologické poměry](#)

A.1.7. Lesní poměry

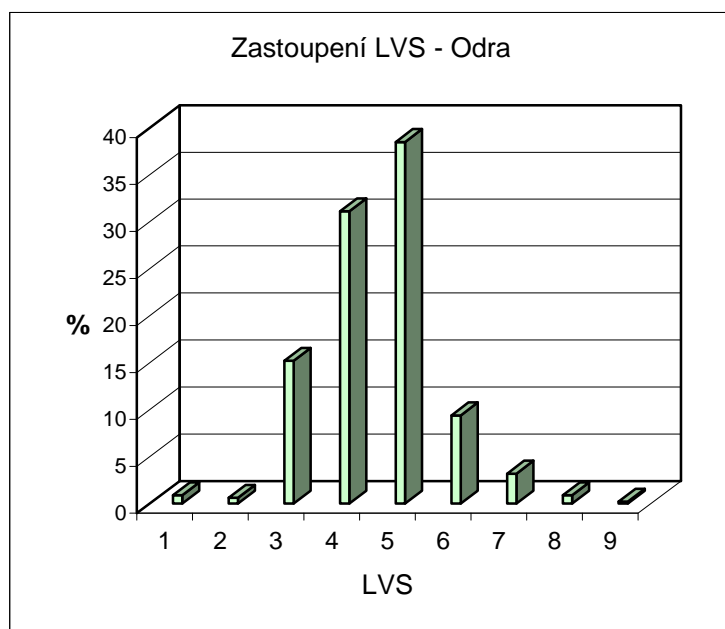
Tab. A.1.6 Lesní půda v oblasti povodí Odry

Plocha celkem	z toho lesní půda	Lesnatost
[ha]		[%]
625 239	240 528	38,5

Popis vychází z ekosystémové analýzy potenciální přirozené vegetace, z analýzy struktury lesních porostů a z rozboru funkce lesa. Růstové podmínky přirozené vegetace jsou dány lesními vegetačními stupni (LVS) a ekologickými řadami (viz mapy MA 1.7a a MA 1.7b).

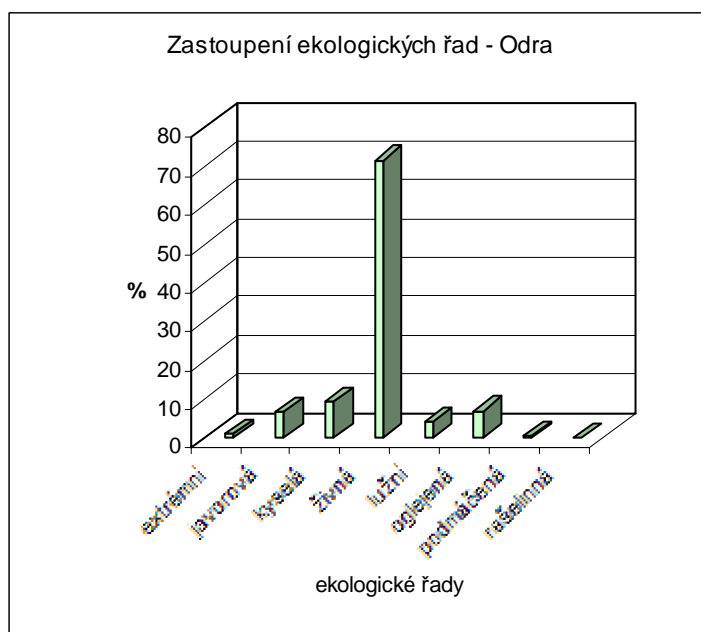
Lesní vegetační stupeň je formalizovaná lesnická jednotka, vyjadřující vztah mezi klimatem a vegetačními společenstvy, reprezentovanými tzv. klimaxovými dřevinami. Popisuje tak ve zjednodušené podobě vegetační stupňovitost v závislosti na nadmořské výšce. Existuje celkem 10 lesních vegetačních stupňů, jež jsou nazvány podle jednotlivých klimaxových dřevin a jejich kombinací: dubu (zimního), buku, smrku a kleče.

Ekologické řady vyjadřují podmínky dané obsahem živin a chemismem matečných hornin (trofické řady) a vlhkostním režimem lesních půd (hydrické řady), který je indikován určitými druhy podrostu. Kombinací vegetačních stupňů a ekologických řad se definují jednotlivé lesní typy.

Ideální zastoupení lesních vegetačních stupňů v oblasti povodí Odry:

LVS		[%]
1	dubový	0,9
2	buko-dubový	0,6
3	dubo-bukový	15,2
4	bukový	31,1
5	jedlobukový	38,5
6	smrko-bukový	9,4
7	buko-smrkový	3,2
8	smrkový	0,9
9	klečový	0,2

V oblasti povodí převažuje 5. jedlobukový LVS s téměř 40 % výskytu, následuje 4. buk LVS s více než 30 % a 3. dubobukový LVS s 15 %. Z přirozených lesních společenství pak převládají jedlové bučiny, následují bučiny a dubové bučiny. Celkem to představuje téměř 85 % všech lesních porostů.

Zastoupení ekologických řad:

Řada	[%]
extrémní	0,9
javorová	6,7
kyselá	9,2
živná	71,5
lužní	4,2
oglejená	7,0
podmáčená	0,4
rašelinná	0,1

Na území oblasti je dominantní živná ekologická řada s 71,5 %, následuje kyselá řada s necelými 10 %. Struktura lesních porostů je dána druhovou a věkovou skladbou.

Současná druhová skladba [%]:

jehličnany (73,9 %)

BO	JD	MD	SM	Ostatní
3,1	1,2	3,7	65,5	0,4

listnáče (26,1 %)

BK	BR	DB	JS	KL	LP	OL	Ostatní
12,6	1,7	2,8	1,4	1,9	2	1,8	1,9

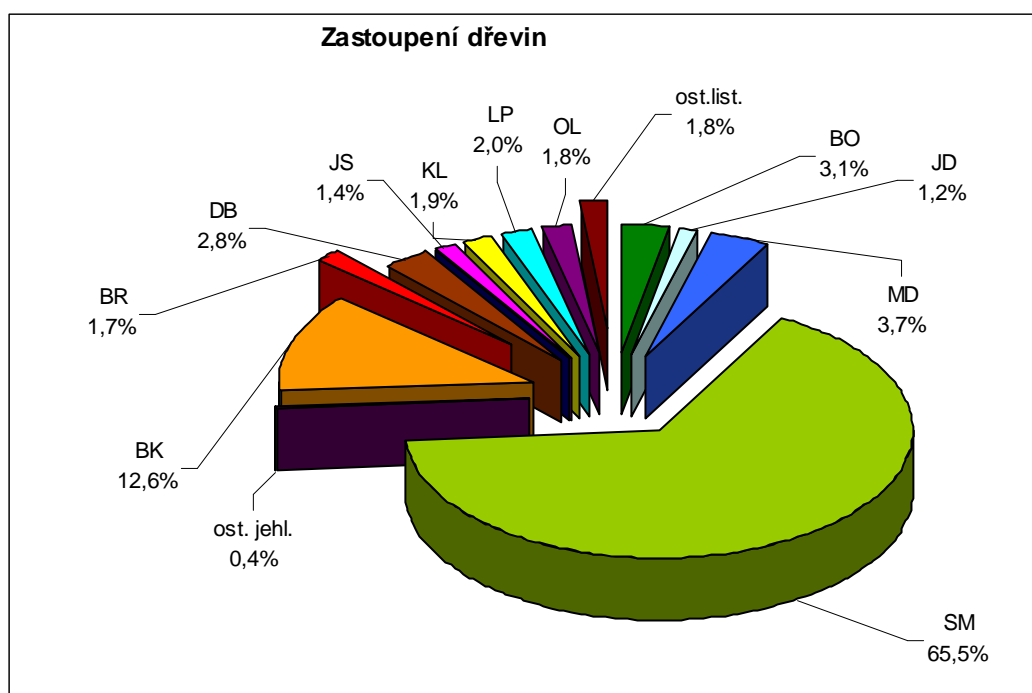
Vysvětlivky: BO - borovice, JD - jedle, MD - modřín, SM - smrk, BK - buk, BR - bříza, DB - dub, HB - habr, JS - jasan, KL - javor klen, LP - lípa, OL - olše.

Převládá smrk (SM) s majoritním podílem nad 65 %, u listnáčů má největší zastoupení buk (BK) s 12,6 % a dub (DB) s 2,8 %.

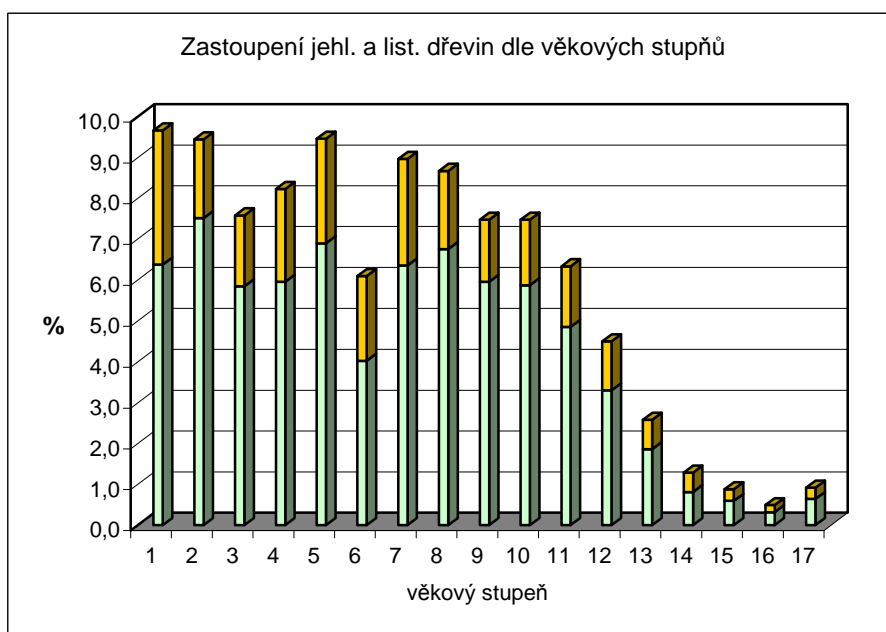
Tab. A.1.7 Srovnání současné, přirozené a polyfunkční druhové skladby [%]

Zastoupení	JD	MD	SM	Ostatní jehličnany	DB	BK	Ostatní listnáče
Současná	1,2	3,7	65,5	3,5	3,1	12,2	10,8
Přirozená	12,0	-	10,0	1,0	7,0	60,0	10,0
Polyfunkční	6,0	-	35,0	1,0	5,0	35,0	18,0

Značné rozdíly jsou mezi přirozenou a současnou druhovou skladbou ve prospěch jehličnanů, resp. zastoupení smrku. Navržená polyfunkční skladba představuje majoritní zastoupení podílu dřevin přirozené druhové skladby v lesních porostech. Jen tak je zaručeno polyfunkční plnění funkcí lesa.

Věkový stupeň (VS) je údaj, kterým se rozumí soubor jednotek zjišťování stavu lesa spadajících do téhož desetiletého věkového intervalu. Rozlišuje se holina a dále jednotlivé věkové stupně počínající vždy prvním rokem v dané desítce. První věkový stupeň zahrnuje porosty od 1 do 10 let věku atd. Rozložení věkových stupňů je v oblasti povodí Odry nevyrovnané v neprospěch 3. a 6. věkového stupně, které jsou pod normálním rozložením. Normální rozložení by se mělo pohybovat kolem 8 % plochy na věkový stupeň. Poněkud překvapivé je vysoké zastoupení 1. a 2. věkového stupně, zřejmě se jedná o důsledek nedávného zvýšení plochy lesů v oblasti.

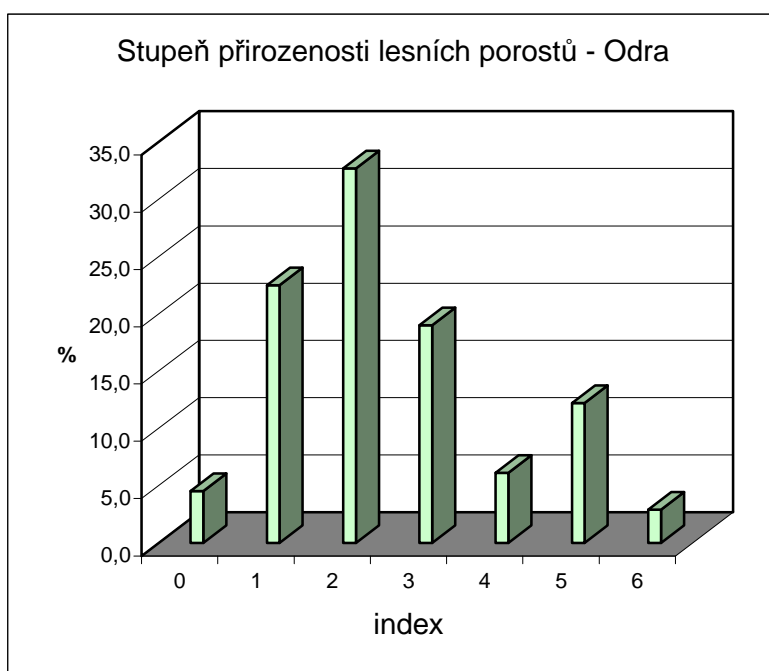
A.1.7.1. Stupeň přirozenosti lesních porostů

Stupeň přirozenosti porostů je základním ukazatelem pro vyjádření potenciálních schopností lesních porostů ovlivňovat hydrickou a půdoochrannou funkci. Vychází se z předpokladu, že lesní porosty (nejvyšší forma vegetace – klimax) na úrovni potenciální přírodní vegetace mají tento potenciál nejvyšší, a naopak čím více se od ní vzdalují, tím je nižší.

Vyhodnocení stupňů přirozenosti lesních porostů (porovnání stávající druhové skladby ke skladbě na úrovni potenciální přírodní vegetace) se provádí v následujícím rozlišení:

Tab. A.1.8 Stupně přirozenosti lesních porostů

Stupeň	Index přirozenosti	Klasifikace druhové skladby
0	≤ 0	introdukce a druhově nevhodné
1	1 - 10	převážně druhově nevhodné
2	11 - 30	spíše druhově vhodné
3	31 - 50	kulturní - druhově vhodná
4	51 - 70	spíše přirozená
5	71 - 90	přirozená blízká
6	≥ 91	přirozená

Stupeň přirozenosti	[%]
0	4,5
1	22,5
2	32,7
3	19,0
4	6,1
5	12,2
6	2,9

Převládají porosty druhově méně vhodné (59,7 %) a kulturní (19 %), pouze zbývajících necelých 17 % lesa je plně polyfunkčních. Z výše uvedeného vyplývá, že druhová skladba povodí je ve vztahu k potenciálu přírodní vegetace nepříznivá. Tento ukazatel v podstatě vypovídá o nízké ekologické stabilitě lesních porostů a následným podmíněným plněním funkcí lesa. Pouze 21,2 % plochy lesů snesou přirovnání k lesům polyfunkčním.

A.1.7.2. Funkce lesa

Produkční podmínky lesů jsou vysoké, díky vysokému podílu živné trofické řady. Pro plnění funkcí lesa je limitující zdravotní stav, který se zároveň podílí na stupni ekologické stability lesů. Ta vzhledem k nepříznivému stupni přirozenosti je na nízké až průměrné úrovni. Konkrétně to znamená značné ohrožení lesních porostů kalamitami.

Tab. A.1.9 Kvantifikace poškození větrem a zvěří

Typ poškození		[ha]	[%]
Větrné polomy	plošné	3512,59	1,5
	rozptýlené	2849,91	1,2
	CELKEM	6362,50	2,7
Poškození zvěří	plošné	4089,86	1,7
	rozptýlené	58178,7	24,2
	CELKEM	62268,56	25,9

Poškození lesních porostů zvěří (okus, ohryz a loupání) je s 25,9 % prakticky rozhodujícím činitelem stran plnění funkcí lesů, Tento stav výrazně negativně ovlivňuje ekologickou stabilitu lesa.

Tab. A.1.10 Kvantifikace poškození imisemi

Pásmo poškození	Celkem ha	[%]
B	3294,83	1,4
C	36415,87	15,1
Celkový součet	39710,71	16,5

(viz mapa MA 1.7c - Imisní pásma dle vyhlášky č. 78/1996 Sb.)

Imisní poškození lesů je podle vyhl. 78/1996 Sb. hodnoceno třístupňovou škálou A až C. Pásmo A není v oblasti povodí Odry zastoupeno. Podíl imisního pásma B s 1,4 % plochy je koncentrován částečně do horských poloh Jeseníků, ale převážný podíl je v Ostravské pánvi. 15 % podíl imisního pásma C je převážně lokalizován v SZ a JV části oblasti.

V souvislosti s charakteristikami lesů v povodí je rozhodující hodnocení hydrické a půdoochranné funkce.

A.1.7.3. Hydrická funkce lesa

Tato funkce představuje vliv lesa na složky oběhu vody a její kvalitu. Funkční kritéria jsou zastoupena hodnocením typu vodního režimu, hydraulické vodivosti půd, retenční vodní kapacity s vazbou na granulometrické vlastnosti. Na základě uvedených charakteristik lesních ekosystémů lze konstatovat, že na úrovni potenciálních možností je potenciál hydrické funkce vysoký, v oblasti flyše až mimořádný. Vzhledem k současné druhové skladbě a zdravotnímu ohrožení je reálná hydrická funkce spíše jen na průměrné úrovni.

A.1.7.4. **Půdoochranná funkce**

Představuje schopnost odolnosti lesních půd proti erozi. V oblasti těžby dřeva je to odolnost lesního ekotopu čelit těžebně dopravní erozi, definované jako objem půdy přemístěné těžbou, soustředováním dřeva působením dopravního prostředku a jeho nákladem. Kritéria vyhodnocení této funkce se opírají o klasifikaci terénního a technologického typu, erozního faktoru, erodovatelnosti a únosnosti půd.

Potenciální odolnost půd v oblasti povodí celkově je sice vysoká až mimořádná, reálná odolnost vzhledem ke stavu lesních porostů pak ve značném rozsahu spíše ale jen průměrná.

A.1.7.5. **Zhodnocení**

Lesnatost povodí je s 38,5 % plochy lesa nad celostátním průměrem a patří k nejvyšším v ČR. Prostorově je však fragmentace lesů nevyrovnaná, kdy komplexy lesů v části Hrubého a Nízkého Jeseníku i Beskyd kontrastují s méně lesnatými částmi Slezské nížiny a Hornomoravského úvalu. Pro plnění funkcí lesa je limitující stupeň ekologické stability lesních ekosystémů. Na základě analýz stupně přirozenosti, věkové struktury a zdravotního stavu porostů není tento stav příliš příznivý a lze konstatovat, že schopnost porostů vyrovnat se s extrémními situacemi je nízká. Zejména rozsah poškození porostů spárkatou zvěří je alarmující.

Co do průmětu tohoto stavu do hydrické funkce lesa je míra ovlivnění těžko numericky kvantifikovatelná a celkově tento stav plyne z širší hospodářské politiky na úseku obhospodařování lesů v ČR. Případné změny tendencí obhospodařování, včetně snížení rozšíření spárkaté zvěře, které vede k poškození porostů, jsou otázkou dlouhodobějšího vývoje a časově přesahují rámec prvního období plánování v oblasti vod.

Přílohy:

[Mapa MA 1.7a – Lesní vegetační stupně](#)

[Mapa MA 1.7b – Lesní ekologické řady](#)

[Mapa MA 1.7c – Imisní pásma dle vyhl. 78/1996 Sb.](#)

A.1.8. Klimatické poměry

A.1.8.1. Všeobecné klimatologické charakteristiky

V celém povodí Odry jsou zahrnuty klimatické oblasti mírně teplé a oblasti chladné (dle E.Quitta, 1971).

Tab. A.1.11 Charakteristiky klimatických oblastí

Chladné oblasti	Léto	Zima	Přechodná období
CH4	velmi krátké, chladné a vlhké	velmi dlouhá, velmi chladná, vlhká, velmi dlouhé trvání sněhové pokrývky	velmi dlouhá, chladné jaro, mírně chladný podzim
CH7	velmi krátké až krátké, mírně chladné, vlhké	dlouhá mírná, mírně vlhká, dlouhé trvání sněhové pokrývky	dlouhá, mírně chladné jaro, mírný podzim
Mírně teplé oblasti	Léto	Zima	Přechodná období
MT2	krátké, mírné až mírně chladné, mírně vlhké	normálně dlouhá, mírné teploty, suchá, normálně dlouhé trvání sněhové pokrývky	krátká s mírným jarem a mírným podzimem
MT3	krátké léto, mírné až mírně chladné, suché až mírně suché	normálně dlouhá, mírná až mírně chladná, suchá až mírně suchá, normální až krátké trvání sněhové pokrývky	normální až dlouhá, mírné jaro, mírný podzim
MT7	normálně dlouhé, mírné, mírně suché	normálně dlouhá, mírně teplá, suchá, až mírně suchá, krátké trvání sněhové pokrývky	krátká, mírné jaro, mírně teplý podzim
MT10	dlouhé, teplé, mírně suché	krátká, mírně teplá, velmi suchá, krátké trvání sněhové pokrývky	krátká, mírně teplé jaro, mírně teplý podzim

Budeme-li hodnotit oblast povodí Odry podle jejich dílčích povodí, tak

- v dílčím povodí Opavy převládá v jeho východní části chladná oblast CH7, ve střední části je zastoupena klimatická mírně teplá oblast MT3 a v západní části převážně mírně teplá oblast MT7.
- v dílčím povodí Odry převládají mírně teplé oblasti MT10, v západní MT3 a MT7 a v jihozápadní části MT2.
- v dílčím povodí Ostravice je v jeho severní části zastoupena klimatická mírně teplá oblast MT10, ve střední mírně teplá oblast MT2 a v jižní části chladná oblast CH4.

A.1.8.2. Srážkové poměry

Průměrný dlouhodobý úhrn srážek za období 1961 – 1990 (toto třicetileté období bylo zvoleno Světovou meteorologickou organizací – WMO – za standardní klimatologické období) činí pro oblast povodí Odry 818,1 mm. Maximální dlouhodobý roční úhrn srážek je 1390 mm, a to na stanici Lysá hora. Minimální dlouhodobý roční úhrn srážek je 557 mm, a to v oblasti dešťového stínu na Opavsku - stanice Litultovice. V dlouhodobém průměru je srážkově nejbohatší měsíc červen s úhrnem srážek 113,8 mm, na srážky nejchudší je měsíc leden s dlouhodobým úhrnem srážek 43,8 mm.

Maximální výška sněhové pokrývky byla zaznamenána dne 28. 3. 1976 o výšce 292 cm na stanici Praděd, ještě v květnu byla celková výška sněhové pokrývky na Pradědu 55 cm. První sníh za dlouhodobé období napadl na Lysé hoře 8. 9. 1971 o výšce 4 cm. Maximální výška nového sněhu napadla 28. 1. 1976 o výšce 63 cm na stanici Čeladná, na Lysé hoře napadlo ještě 29.5.1966 50 cm nového sněhu.

Průměrné roční úhrny srážek v oblasti povodí Odry jsou znázorněny na mapě MA 1.8a.

A.1.8.3. Teplotní poměry

Průměrná dlouhodobá roční teplota vzduchu v oblasti je 7,1 °C, nejchladnějším měsícem je leden, s průměrnou dlouhodobou teplotou vzduchu –3,1 °C, nejteplejším měsícem je červenec, s průměrnou dlouhodobou teplotou vzduchu 16,3 °C. Absolutní maximální teplota vzduchu za dlouhodobé období byla naměřena na stanici Javorník 27. 7. 1983 a to 37,0 °C, absolutní minimální teplota vzduchu za dlouhodobé období byla –32,8 °C a byla zaznamenána dne 13. 1. 1987 na stanici Rejvíz.

Průměrné dlouhodobé roční teploty vzduchu v oblasti povodí Odry pro období 1992 - 2003 zachycuje tabulka A.1.12 a mapa MA 1.8b.

Tab. A.1.12 Klimatologické charakteristiky pro oblast povodí Odry – období 1992 - 2003

Prvek	Jednotka	Hodnota	Rok / Datum	Stanice
Průměrný úhrn srážek	mm	830,5	-	
Max. úhrn srážek	mm	2063,6	1997	Lysá hora
Min. úhrn srážek	mm	373,8	1993	Jindřichov ve Slezsku
Průměrná teplota vzduchu	°C	7,5	-	
Max. průměrná teplota vzduchu	°C	11,0	2000	Bohumín
Min. průměrná teplota vzduchu	°C	2,3	1996	Lysá hora
Prům. roční výška nového sněhu	cm	142,6		
Max. výška sněhové pokrývky	cm	244,0	30.3.1992	Praděd

Přílohy:

[Mapa MA 1.8a – Průměrný roční úhrn srážek](#)

[Mapa MA 1.8b – Průměrná dlouhodobá roční teplota vzduchu](#)

A.1.9. Sídlní struktura

Statistická data prezentovaná v podkapitolách A.1.9 a A.1.10 byla získána z Českého statistického úřadu (Statistické ročenky krajů 2006) a jsou platná k 31.12.2005.

Oblast povodí Odry zasahuje v České republice do 2 krajů – do kraje Moravskoslezského a do kraje Olomouckého.

V kraji Moravskoslezském oblast povodí Odry zasahuje do správních obvodů 22 obcí s rozšířenou působností, a to Bílovce, Bohumína, Bruntálu, Českého Těšína, Frenštátu pod Radhoštěm, Frýdku-Místku, Frýdlantu nad Ostravicí, Havířova, Hlučína, Jablunkova, Karviné, Kopřivnice, Kravař, Krnova, Nového Jičína, Oder, Opavy, Orlové, Ostravy, Rýmařova, Třince a Vítkova.

V kraji Olomouckém zasahuje do správních obvodů 4 obcí s rozšířenou působností, a to Hranic, Jeseníku, Šternberka a Olomouce (vojenský újezd Libavá).

Celkový počet obyvatel v povodí Odry v ČR činí 1 293 869, střední hustota osídlení je 212 obyvatel na 1 km², to je výrazně více než celostátní průměr 130 obyvatel na 1 km². Průměrná hustota ve městech je 526 obyvatel, na vesnicích 69 obyvatel na 1 km². V produktivním věku je celkem 926 928 obyvatel, tj. 72 %.

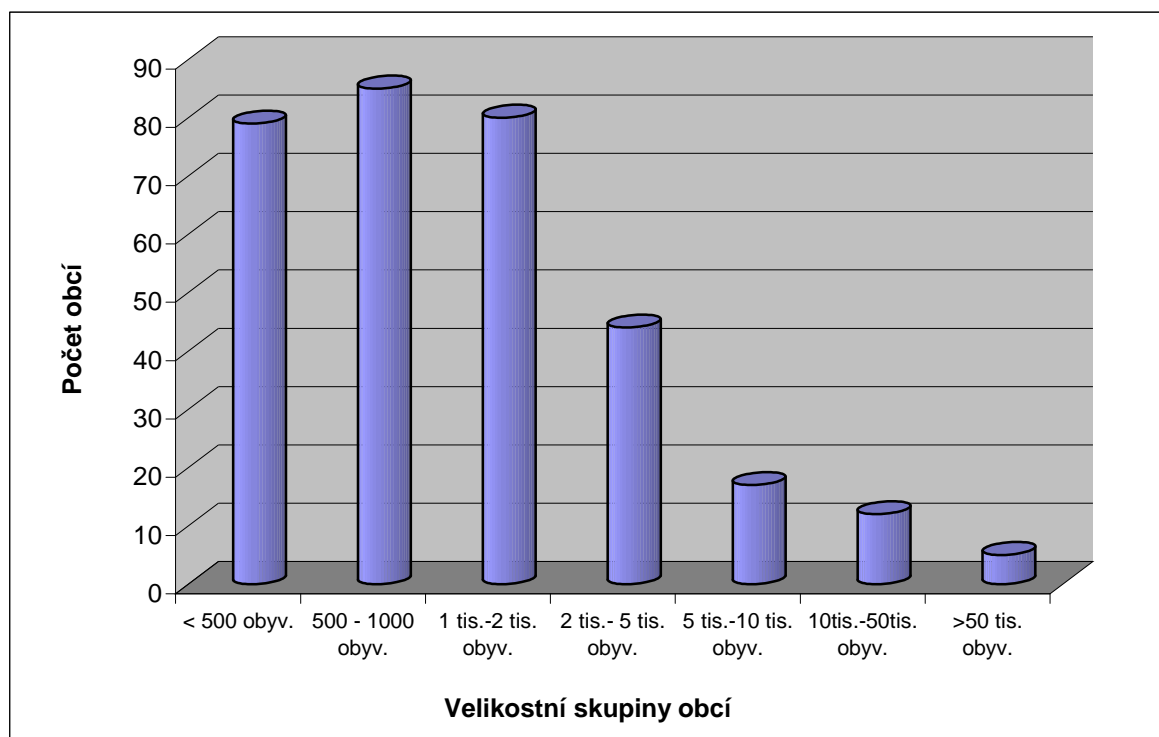
V povodí je celkem 322 obcí, z toho 42 měst. Malých obcí do 500 obyvatel je celkem 79, žije v nich 1,89 % celkového obyvatelstva povodí, od 0 do 1 000 obyvatel pak 164 obcí s 6,66 % obyvatel a od 0 do 2 000 obyvatel pak 244 obcí s 201 123 obyvatel, což je 15,54 % celkového obyvatelstva povodí. Přehled osídlení v oblasti povodí Odry je přehledně zpracován v tabulce A.1.13.

Tab. A.1.13 Přehled osídlení obcí v povodí Odry

Velikostní skupiny obcí	< 500 obyvatel	500 – 1000 obyvatel	1 - 2 tis. obyvatel	2 - 5 tis. obyvatel	5 - 10 tis. obyvatel	10 - 50 tis. obyvatel	>50 tis. obyvatel	Počet obcí celkem
Počet obcí	79	85	80	44	17	12	5	322
Počet obyvatel	24 429	61 761	114 933	140 428	114 346	260 974	576 998	1 293 869
Počet obyvatel [%]	1,89	4,77	8,88	10,85	8,84	20,17	44,59	100,00

Zdroj: ČSÚ 2005

Mapa MA 1.9a znázorňuje přehled hustoty obyvatelstva.

Obr. 1.1 Graf přehledu velikostních skupin obcí v oblasti povodí Odry

Převážná část obyvatel - celkem 84,46 % - žije v obcích nad 2000 obyvatel a ve městech. Ve městech nad 10 000 obyvatel žije 64,76 % obyvatel. Největším městem je Ostrava s 310 078 obyvateli, následuje Havířov s 84 427 obyvateli, Karviná s 63 385 obyvateli, dále Frýdek-Místek s 59 682 obyvateli a Opava s 59 426 obyvateli.

Nejhustěji osídlená je východní a severovýchodní část povodí, a to Ostravsko a Karvinsko, následuje Frýdecko-Místecko, Opavsko a Novojičínsko. Nejméně osídlené jsou horské oblasti Jeseníků a Beskyd, dále je nejméně osídleno okolí Javorníku, Bruntálu a Krnova.

Průměrný počet obyvatel na 1 obec je zde 3 924 obyvatel.

Migrace i přirozený přírůstek obyvatelstva jsou uvedeny v tabulce A.1.14. Z této tabulky je zřejmý celkový úbytek obyvatelstva v povodí Odry, který v položce přirozený přírůstek na 1 000 obyvatel činí - 0,7, což je více než celostátní průměr, který je - 0,3. Migrace, tj. přírůstek přistěhování na 1 000 obyvatel, je v oblasti -1,9, přičemž aktuální celostátní hodnota je +1,2.

Tab. A.1.14 Přehled obyvatelstva v oblasti povodí Odry

Kraje a okresy	Výměra [km ²]	Počet obyvatel	Počet obyvatel v produktivním věku 15-64 let	Prům. počet [obyv./obec]	Hustota [obyv./km ²]	Přirozený přírůstek 1)	Migrace 2)
Kraj Moravskoslezský	5 306,09	1 248 732	894 318	4 190	235	-0,7	-1,3
Ostrava-město	214,23	310 078	222 260	310 078	1 447	-0,4	-4,3
Karviná	347,23	274 942	198 434	17 184	792	-1,5	-3,2
Frýdek-Místek	1 272,72	227 264	161 636	2 951	179	-1,0	1,2
Opava	1 126,09	180 260	127 956	2 253	160	-0,2	-0,9
Nový Jičín	911,82	159 267	113 918	2 794	175	-0,0	-0,3
Bruntál	1 434,00	96 921	70 114	1 514	68	-0,1	-3,6
Kraj Olomoucký	945,91	45 137	32 610	1 672	48	-0,5	-0,4
Jeseník	694,43	41 252	29 810	1 875	59	-0,5	-2,9
Olomouc	175,08	1 527	1 135	763	9	0,4	-3,7
Přerov	72,23	2 358	1 665	786	33	-0,8	-2,2
Šumperk	2,69	-	-	-	-	-	-
Oblast povodí Odry celkem	6 252,00	1 293 869	851 386	3 924	212	-0,7	-1,9

Zdroj: ČSÚ 2005

1) Přirozený přírůstek je rozdíl mezi živě narozenými a zemřelými na 1 000 obyvatel

2) Migrace je přírůstek přistěhování na 1 000 obyvatel

Přílohy:

[Mapa MA 1.9a – Přehled hustoty obyvatelstva](#)

A.1.10. Hospodářské poměry

A.1.10.1. Průmysl

Průmysl v oblasti povodí Odry je soustředěn zejména v severovýchodní části, a to buď přímo ve velkých městech jako je Ostrava, Bohumín, Orlová, Havířov, Karviná, Frýdek-Místek, Český Těšín, Opava, Krnov, Nový Jičín, Příbor a Kopřivnice, nebo v jejich okolí. Dominantním průmyslovým městem z hlediska počtu podniků a průměrné měsíční mzdy je Ostrava, jak vyplývá z tabulky A.1.15.

Tab. A.1.15 Počet podniků, ekonomických subjektů a mzdy

Kraj, okres	Počet podniků (obchodní společnosti a státní podniky)	Ekonomické subjekty – průmysl – celkem	Průměrná měsíční mzda [Kč]
Jeseník	385	1 574	13 300
Přerov	21	62	14 764
Šumperk	0	0	14 216
Olomouc	3	44	15 670
Olomoucký kraj	409	1 680	14 720
Bruntál	813	2 612	15 597
Frýdek - Místek	2 267	5 486	17 191
Karviná	1 750	4 349	16 505
Nový Jičín	1 248	4 562	17 623
Opava	1 545	5 302	16 254
Ostrava - město	5 729	7 138	19 910
Moravskoslezský kraj	13 352	29 449	18 067
oblast povodí Odry celkem	13 761	31 129	16 394

Zdroj: ČSÚ 2006

Hlavním průmyslovým odvětvím v oblasti, a to jak z hlediska počtu zaměstnanců, tak z hlediska tržeb, je dle odvětvové klasifikace odvětvových činností (OKEČ) zpracovatelský průmysl, ve kterém dominuje výroba kovů a kovodělných výrobků. Mezi největší podniky patří TRINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s. a Arcelor Mittal Ostrava, a.s., které mají nad 10 000 zaměstnanců, dále VÍTKOVICE HOLDING a.s. s více jak 5 000 zaměstnanci, ŽDB group a.s. v Bohumíně, aj. Ze zpracovatelského průmyslu je významná výroba dopravních prostředků, kterou zajišťuje zejména firma ČKD Vagonka a.s. v Ostravě aj.

Dalším důležitým odvětvím je dobývání energetických surovin – těžba uhlí s podniky OKD, a.s. (o.z. Důl Darkov, Důl Čs.armáda, Důl Lazy, Důl Paskov), které jsou členem koncernu KARBON INVEST, a.s., s počtem zaměstnanců vysoko nad 10 000.

K významným odvětvím, zejména z hlediska tržeb, dále patří výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody a stavebnictví.

Největší počet podniků v oblasti povodí Odry je evidován v odvětví obchodu a opravárenských služeb, následuje zpracovatelský průmysl jako celek a v tom na prvním místě hutnictví a strojírenství, dále výroba strojů a zařízení, průmysl potravinářský, dřezozpracující a papírenský. Rozvinuté je také stavebnictví a pohostinství s ubytováním.

Z následující tabulky A.1.16 je zřejmá intenzita jednotlivých průmyslových odvětví.

Tab. A.1.16 Průmysl v oblasti povodí Odry dle OKEČ¹⁾ - podniky nad 100 zaměstnanců

Název odvětví dle OKEČ	Počet podniků	Počet zaměstnanců	Tržby [mil.Kč]
Dobývání energetických surovin	7	20 123	29 519
Průmysl potravinářský a tabákový	21	3 396	9 279
Textilní a oděvní průmysl	12	3 875	3 664
Dřezpracující průmysl	3	i.	i.
Papírenský a polygrafický průmysl	8	2 760	20 010
Chemický a farmaceutický průmysl	2	3 345	12 279
Gumárenský a plastický průmysl	11	4 926	7 207
Průmysl skla, keramiky, porcelánu a stavebních hmot	6	1 473	2 715
Výroba kovů a kovodělných výrobků	54	37 616	154 689
Výroba strojů a zařízení	36	14 199	21 741
Výroba dopravních prostředků	15	12 992	35 334
Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	14	7 741	18 796

i. = individuální údaj

¹⁾ Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky krajů 2006

Podle počtu zaměstnanců v průmyslu převažují malé a střední firmy do 100 zaměstnanců, kterých je celkem 30 525, což je 99 % všech registrovaných průmyslových subjektů. Firem od 100 zaměstnanců a více je 234.

Co se týká právní formy všech registrovaných ekonomických subjektů, převažují soukromí podnikatelé, kterých je celkem 177 765. Obchodních společností je celkem 19 265.

Tab. A.1.17 Ekonomické subjekty dle počtu zaměstnanců a vybraných právních forem v oblasti povodí Odry¹⁾

Počet zaměstnanců v činnosti OKEČ - průmysl	Subjektů celkem v činnosti OKEČ - průmysl	Počet registrovaných subjektů – soukromí podnikatelé dle živnostenského zákona	Počet registrovaných subjektů - obchodní společnosti
0	26 787	177 765	19 265
1 – 5	2 066		
6 – 19	985		
20 – 99	687		
100 – 249	133		
250 a více	101		

¹⁾ Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky krajů 2006

A.1.10.2. Zemědělství

Zemědělská půda tvoří 49,51 % plochy oblasti povodí Odry a z toho orná půda je na 31,57 % plochy povodí.

Nejvíce orné půdy je na Opavsku, a to 57 395 ha tamní zemědělské půdy, což představuje 29,07 % plochy z celkové orné půdy v povodí. Následuje Novojičínsko se 74,51 % orné, tj. 44 544 ha. Nejméně orné půdy z hlediska procenta zemědělské půdy je na Bruntálsku a Frýdecko-Místecku, tedy v horských a podhorských oblastech. Zde je naopak nejvíce trvalých travních porostů (TTP) – na Bruntálsku se jedná o 52,99 % zemědělské půdy, tj. 38 034 ha TTP a na Frýdecko-Místecku je to 20 728 ha.

Tab. A.1.18 Struktura zemědělské půdy v oblasti povodí Odry¹⁾

	Plocha [ha]	% zemědělské půdy	% plochy povodí
Orná půda	197 382	63,77	31,57
Sady a zahrady	19 732	6,37	3,16
Trvalé travní porosty	92 301	29,82	14,76
Zemědělská půda	309 511	100,00	49,51

1) Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky krajů 2006, pramen: Český úřad zeměměřický a katastrální

V rámci oblasti je registrováno celkem 3 755 zemědělských podniků, přičemž v podnicích s více jak 20 zaměstnanců pracuje 7 288 zaměstnanců.

Výměru nejvýznamnějších pěstovaných plodin shrnuje následující tabulka A.1.19.

Tab. A.1.19 Nejvýznamnější pěstované plodiny v oblasti povodí Odry²⁾

Plodiny	Plocha [ha]	% orné půdy
Obiloviny	99 357	50,34
Luskoviny	1 217	0,62
Brambory	1 247	0,63
Cukrovka	8 123	4,12
Technické plodiny	30 355	15,38
Pícniny	27 708	14,04
Orná celkem	197 382	100,00

2) Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky krajů 2006

Živočišná výroba a počty chovaných zvířat v oblasti povodí Odry jsou uvedeny v tabulce A.1.20.

Tab. A.1.20 Živočišná výroba v oblasti povodí Odry²⁾

Druh	Počet kusů	Přepočet na dobytčí jednotku
Skot	95 100	95 100
Prasata	165 159	36 748
Drůbež	1 742 017	4 529
Ovce	13 373	1 337

2) Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky krajů 2006

Tato zvířata vyprodukují ročně 1 milión tun hnoje.

A.1.10.3. Lesní hospodářství

Největší lesnatost je v horských oblastech Jeseníků a Beskyd. V okrese Jeseník je zalesněno 59,32 % z celkové rozlohy okresu, v okrese Frýdek-Místek 49,38 % a v okrese Bruntál 45,5 %. Problematika lesních poměrů v oblasti povodí Odry je podrobněji popsána v kapitole A.1.7.

Tab. A.1.21 Údaje o lesích v oblasti povodí Odry

Lesy [ha]	Lesnatost [%]	Plochy kategorií lesa [ha]			Plocha dřevin [ha]	
		hospodářské	ochranné	zvláštního určení	jehličnaté	listnaté
240 528	38,5	201 809	7 273	31 446	181 770	58 758

Zdroj: Ústav hospodářské úpravy lesů, ČSÚ

A.1.10.4. Dopravní infrastruktura

Celková délka silniční sítě v oblasti povodí Odry je 1 535,7 km, hustota silniční sítě je 0,21 km.km². Délka železniční sítě je 664,7 km, hustota železnic je 0,09 km.km². Z letecké dopravy je nejvýznamnější letiště v Mošnově.

Vliv dopravní infrastruktury na jakost vod nebyl doposud systematicky zkoumán, ale nepředpokládá se významné ovlivnění. Podle znalosti hustoty silniční i železniční sítě lze předpokládat, že tento vliv bude lokální, a to zejména v místech uzlů dálniční sítě. Zde dochází k soustředěnému odvádění splachů a dešťových vod a jejich zaústění do recipientu, které může jakost vody sezónně ovlivňovat. Ochrana těchto lokalit je ošetřena výstavbou retenčních nádrží, případně odlučovačů ropných látek.

Tab. A.1.22 Členění dopravní infrastruktury v oblasti povodí Odry

Dopravní síť	Délka [km]	Hustota [km.km ²]
Rychlostní komunikace	28,6	0,004
Komunikace 1. třídy	698,9	0,097
Komunikace 2. třídy	808,2	0,112
Komunikace celkem	1 535,7	0,213
Železnice	664,7	0,092

Zdroj: ARC ČR 2003

A.1.10.5. Energetika

Výrobu elektřiny v oblasti povodí Odry zajišťují tepelné elektrárny, vodní elektrárny na vodních nádržích a na vodních tocích (ve třídě tzv. malých vodních elektráren – MVE) a také podnikové elektrárny.

Tab. A.1.23 Přehled elektráren v oblasti povodí Odry

Druh elektrárny	Místo	Výkon [MW]	Provozovatel
Tepelná	Dětmárovice	800 MW	ČEZ, a.s.
Tepelná	Třebovice	83 MW	ČEZ, a.s.
Vodní (MVE)	VN Slezská Harta	3,050 MW	Povodí Odry, s.p. Ostrava
Vodní (MVE)	VN Šance	1,030 MW	Povodí Odry, s.p. Ostrava
Vodní (MVE)	Moravice - Podhradí	4,400 MW	ENERGO-PRO, a.s.

Zdroj: PO,s.p., ČEZ, a.s.,ERÚ

Dále jsou zde malé vodní elektrárny MVE u jezů, stupňů a na náhonech, a to převážně na vodních tocích ve správě Povodí Odry, s.p. Provozovateli těchto MVE jsou jak právnické, tak fyzické osoby. Celkem je v oblasti povodí Odry v provozu 78 MVE (turbín) s instalovaným výkonem 13 100 kW. Lokalizace MVE na tocích je uvedena v tabulce A.1.24.

Tab. A.1.24 MVE na tocích v oblasti povodí Odry

Dílčí povodí	Počet celkem
Odra	9
Opava	32
Ostravice	17
Olše	4
okrajové přítoky	16
Celkem	78

Zdroj: PO,s.p.

Do energetické sítě přispívají také závodní elektrárny ve velkých podnicích, které vyrábějí energii hlavně pro svůj provoz a přebytky dodávají do distribuční sítě. Jedná se o podniky jako ŽDB,a.s., Energetika Vítkovice,a.s., Válcovny plechu BESS,a.s., SLEZAN Frýdek-Místek, a.s., ENERGETIKA TŘINEC,a.s. aj.

A.1.10.6. Rekreační

Přehled regionální struktury ubytovacích zařízení je uveden v tabulce A.1.25, seznam rekreačních oblastí podle vyhlášky č. 159/2003 Sb., kterou se stanoví povrchové vody využívané ke koupání osob, ve znění vyhlášek č. 168/2006 Sb. a č. 152/2008 Sb. je uveden v tabulce A.1.26.

Tab. A.1.25 Regionální struktura ubytovacích zařízení v oblasti povodí Odry¹⁾

Okresy	Ubytovací zařízení celkem	Ubytovací zařízení		Počet lůžek celkem
		hotely a podobná zařízení	ostatní hromadná ubytovací zařízení	
Jeseník	109	51	58	5 528
Bruntál	147	79	68	6 615
Frýdek-Místek	164	65	99	8 799
Karviná	24	17	7	1 858
Nový Jičín	57	33	24	3 737
Opava	45	25	20	2 483
Ostrava - město	33	28	5	2 480
Celkem	579	298	281	31 500

1) ČSÚ – krajské ročenky 2006

Tab. A.1.26 Koupací místa v oblasti povodí Odry – kraj Moravskoslezský (MSK)

Kraj	ORP	Obec	Číslo rekreační oblasti	Název koupací oblasti, koupaliště ve volné přírodě	Vodní tok	ČHP
MSK	Bílovec	Bílovec	KO810101	Bílovecký rybník – Údolí Mladých	Jamník	201011210
	Bruntál	Svobodné Heřmanice	KO810301	lom - Svobodné Heřmanice	povodí Heřmanice	202020830
		Leskovec n. Moravicí	KO810303	VN Slezská Harta – Leskovec nad Moravicí	Moravice	202020550
		Nová Pláň	KO810304	VN Slezská Harta – Nová Pláň	Moravice	202020340
		Roudno	KO810306	VN Slezská Harta – Roudno I	Moravice	202020550
	Frýdek Místek	Baška	KO810601	VN Baška	Baštice	203010320
		Brušperk	KO810602	VN Brušperk I	Horní Kotbach	201011490
		Frýdek-Místek	KO810603	VN Olešná – Místek	Olešná	203010600
		Frýdek-Místek	KO810604	VN Olešná – Palkovice	Olešná	203010600
		Lučina	KO810605	VN Žermanice – Dolní Domaslavice	Lučina	203010640
		Lučina	KO810606	VN Žermanice – Lučina	Řepník – vzdutí	203010660
		Lučina	KO810607	VN Žermanice – Soběšovice	Lučina	203010660
	Haviřov	Těrlicko	KO810801	VN Těrlicko – Pacalůvka	Stonávka	203030620
		Těrlicko	KO810802	VN Těrlicko – Pod motelem	Stonávka	203030620
		Těrlicko	KO810803	VN Těrlicko – Těrlicko střed	Stonávka	203030620
	Kopřivnice	Kopřivnice	KO811201	VN Větkovice	Svěcený potok	201011370
	Krnov	Bohušov	KO811401	Bohušovský rybník	Karlovský potok	204020120
	Nový Jičín	Nový Jičín	KO811501	VN Čerták	Čerták	201010730
		Hodslavice	KO811502	VN Kacabaja	Zrzávka	201010700
	Odry	Odry	KO811601	VN Vítočka	Vítočka	201010430
	Opava	Opava	KO811701	Stříbrné jezero	Opava	202010860
	Rýmařov	Rýmařov	KO812002	rybník Edrovice	Novopolský potok	202020170
	Vítkov	Budišov n. Budišovkou	KO812201	nádrž "V parku" u ATC	Rychtářský potok	201010260
	Hlučín	Hlučín	PK810951	Štěrkovna Hlučín	-	202030220

ČHP – číslo hydrologického pořadí, VN – vodní nádrž, ORP – obec s rozšířenou působností

V Olomouckém kraji nejsou registrována žádná koupací místa významnějšího rozsahu.

A.1.10.7. Nebezpečné látky

V průmyslové oblasti Ostravska (MSK) se vyskytují provozovatelé, kteří při své výrobě nakládají s nebezpečnými látkami. Následující tabulka A.1.27 je zpracována podle „SMĚRNICE RADY 96/82/ES ze dne 9.prosince 1996 o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek“.

Tab. A.1.27 Seznam potenciálních bodových zdrojů havarijního znečištění v povodí řeky Odry (správní jednotka Moravskoslezský a Olomoucký kraj)

Poř. č.	Název závodu, místo a) závod vyššího řádu b) závod nižšího řádu c) ostatní závody	Povodí řeky podle kategorie rozvodí	Nebezpečná/é látka/y podle směrnice 96/82/ES	Množství nebezpečných látek, které jsou důvodem k zařazení jako ve 2. sloupci „Název závodu, místo“	Vzdálenost od vodního toku		
					kanalizací dešťové vody	průmyslovou kanalizací	povrchový odtok
1.	BorsodChem MCHZ, s.r.o., Ostrava – Mariánské Hory „B“	I.	Amoniak ^{P T} Amoniak ^{P T}	Cisterna – 600 t Nadz. zásobník – 450 t	2600 m	----	340 m
2.	DUKOL Ostrava s.r.o. Ostrava – Mar.Hory „B“	I.	Methanol ^P Methanol ^P	Zásob./potrubí – 20 t Sklad – 1310 t	2600 m	----	340 m
3.	EXPLOSIA, a.s., odbytový sklad výbušnin Krmelín „B“	III.	Výbušniny ^P	Sklad – 540 t	----	----	----
4.	Den Braven Czech and Slovak s.r.o., Úvalno „A“	III.	Extr.hoř.kapaliny ^P Hořlavé kapaliny ^P	Sklad – 29 t Sklad – 47 t	1500 m	1500 m	1000 m
5.	IVAX Pharmaceuticals s.r.o. Opava „A“	II.	Methanol ^P Ethylalkohol ^P Aceton ^P Diethylether ^P Amoniak ^{P T}	Zásob./potrubí – 275 t Zásob./potrubí – 300 t Zásob./potrubí – 255 t Zásob./potrubí – 21 t Zásob./potrubí – 4360 t	100 m	5000 m	100 m
6.	OKD, OKK, a.s., koksovna Šverma, Ostrava – Mar. Hory „B“	II.	Benzol ^P Benzol ^P Koksáren. Plyn ^{P T} Koksáren. Plyn ^{P T}	Cisterna – 208 t Nadz. Zásobník – 200 t Potrubí – 3400 Pa Plynojem – 82 t	300 m	300 m	----
7.	Linde Vítkovice a.s., Ostrava – Hulváky „A“	II.	Aceton ^P Acetylén ^P Olej ^P	Sklad – 15 t Sklad – 9 t Nadz. Zásobník – 15 t	2000 m	2000 m	----

Poř. č.	Název závodu, místo a) závod vyššího řádu b) závod nižšího řádu c) ostatní závody	Povodí řeky podle kategorie rozvodí	Nebezpečná/é látka/y podle směrnice 96/82/ES	Množství nebezpečných látek, které jsou důvodem k zařazení jako ve sloupci 2	Vzdálenost od vodního toku		
					kanalizační dešťové vody	průmyslovou kanalizací	povrchový odtok
8.	Biocel Paskov a.s. Paskov „A“	II., III.	Amoniak kapal. ^{P T} Čpavková voda ^{P T}	Zásob./potrubí – 157 t Zásob./potrubí – 64 t	1000 m	----	----
9.	Arcelor Mittal Ostrava, a.s., Ostrava „B“	II., III.	Benzol ^P Benzol ^P Hutní plyn ^{P T} Koksáren. Plyn ^{P T}	Cisterna – 208 t Nadz. Zásobník – 200 t Potrubí – 3400 Pa Plynojem – 82 t	1000 m	1000 m	----
10.	MG Odra Gas, spol. s.r.o., Vratimov „A“	II., III	Acetylén ^P Aceton ^P Kyslík ^T	Sklad – 25 t Sklad – 47 t Nadz. Zásobník – 609 t	2000 m	2000 m	----
11.	Linde Technoplyn a.s. Ostrava – Hrabová, Plnírna Ostrava „A“	II., III	LPG ^P Ethylenoxid ^{P T}	Nadz. Zásobník – 12 t Sklad – 7 t	3000 m	3000 m	----
12.	Energetika Vítkovice, a.s., Ostrava – Vítkovice „B“	II.	Konvertor. Plyn ^{P T} Koksáren. Plyn ^P Koksáren. Plyn ^{P T} Koksáren. Plyn ^{P T}	Plynojem – 36 t Potrubí – 3400 Pa Plynojem – 82 t Potrubí – 72 t	----	----	----
13.	PRIMAPLYN, s.r.o., Horní Suchá „B“	IV.	Propan butan ^P Propan butan ^P Propan butan ^P Propan butan ^P Propan butan ^P Propan butan ^P	Sklad – 7 t Nadz. Zásobník – 31 t Sklad – 48 t Cisterna – 350 t Nadz. Zásobník – 390 t Sklad – 8 t	----	----	----

Poř. č.	Název závodu, místo a) závod vyššího řádu b) závod nižšího řádu c) ostatní závody	Povodí řeky podle kategorie rozvodí	Nebezpečná/é látka/y podle směrnice 96/82/ES	Množství nebezpečných látek, které jsou důvodem k zařazení jako ve sloupci 2	Vzdálenost od vodního toku		
					kanalizační dešťové vody	průmyslovou kanalizační	povrchový odtok
14.	OKD, OKK, a.s., koksovna Svoboda, Ostrava – Přívoz „B“	II.	Benzol ^P Koksáren. plyn ^{P T} Koksáren. plyn ^{P T} Benzol ^P	Nadz. zásobník – 200 t Potrubí – 3400 Pa Plynojem – 34 t Cisterna – 208 t	----	300 m	----
15.	ŽDB a.s., Bohumín „A“	II.	Kys.chlorovodík. ^T Kyanidy ^T Kys.sírová ^T	Nadz. zásobník – 300 t Sklad – 11 t Nadz. zásobník – 100 t	300 m	300 m	----
16.	BOCHEMIE, s.r.o., Bohumín „B“	III.	Amoniak ^{P T} Chlor ^T Chlor ^T	Nadz. zásobník – 2 t Nadz. zásobník – 54 t Cisterna – 40 t	200 m	200 m	----
17.	Linde Technoplyn a.s., Výrob.středisko Třinec „A“	II.	Olej ^P	Sklad – 21 t	100 m	100 m	100 m
18.	Energetika Třinec, a.s. „B“	II.	Konvertor. plyn ^{P T} Vysokopec.plyn ^{P T} Konvertor. plyn ^{P T} Směsný plyn ^{P T} Koksáren.plyn ^{P T} Vysokopec. plyn ^{P T}	Potrubí – 8000 Pa Potrubí – 3500 Pa Plynojem – 68 t Potrubí – 2500 Pa Potrubí – 4500 Pa Plynojem – 125 t	----	----	----
19.	Třinecké železářny, a.s., Třinec „B“	II., III	Benzol ^P Benzol ^P Amoniak ^T Chlor ^T	Cisterna – 90 t Nadz. zásobník – 480 t Jiný zdroj – 280 t Sklad – 3 t	1500 m	1500 m	130 m 40–520 m 40-160 m 100 m

Vysvětlivky: ^P – požár, výbuch^T – toxicita

* – celé území povodí Odry je území citlivé na živiny podle směrnice 91/676/EHS a 91/271/EHS

„A“ – zpracována bezpečnostní zpráva

„B“ – zpracován vnitřní/vnější havarijní plán

A.1.11. Využití ploch v oblasti povodí

Celková plocha oblasti povodí Odry je 6 252 km² (625 200 ha). Uměle přetvořené povrchy (městská zástavba, průmysl, doprava) se nacházejí na ploše celkem 51 226 ha, která představuje 8,20 % z celkové plochy povodí. Doly, skládky a staveniště jsou situovány na rozloze 2 508 ha, tj. na 0,40 %.

Převážnou část plochy povodí Odry tvoří zemědělská půda a lesy. Rozloha zemědělské půdy v povodí je 309 511 ha, tj. 49,51 % z celkové plochy povodí.

Orné půdy je celkem 197 382 ha, tj. 31,57 % z celkové plochy povodí a 63,77 % z celkové výměry zemědělské půdy, což je méně než činí celostátní průměr (72 %). Pro srovnání v Evropské unii je průměrně 53,3 % orné půdy z celkové zemědělské půdy, v Rakousku je to 40,2 %, na Slovensku 60,6 % a v Německu 67,9 %.

Sady a zahrady jsou rozloženy na ploše 19 732 ha, což představuje 6,37 % plochy zemědělské půdy.

Travních porostů, do kterých patří louky a pastviny, je celkem 92 301 ha, tj. 29,82 % zemědělské půdy a 14,76 % plochy povodí.

Rozloha lesů a polopřírodní vegetace činí na 248 068 ha, což je 39,69 % z celkové plochy povodí. Převažují zde lesy jehličnaté, které zabírají 134 840 ha půdy, tj. 54,36 % z celkové plochy lesů. Z hlediska vlivu na kvalitu půd, zasakovacích schopností půd a zvyšování retence vody v povodí jsou žádoucí lesy smíšené, kterých je celkem 66 299 ha, tj. 26,73 % z celkové rozlohy lesů, a dále lesy listnaté, kterých je 14 718 ha, tj. 5,93 % ploch z celkové výměry lesů. Střídající se lesy a křoviny jsou na ploše 32 211 ha, tj. 12,98 % ploch z celkové výměry lesů. Lesy jsou situovány na ploše 221 249 ha plochy, tj. na 35,3 % plochy povodí.

Mokřady se vyskytují na ploše 491 ha, tj. 0,08 % plochy, a vodní plochy zabírají 3 813 ha, tj. 0,61 % plochy povodí.

Údaje o využití ploch byly čerpány z informací Českého statistického úřadu. Využití území k roku 2000 dle databáze Corine znázorňuje mapa MA 1.11.

Tab. A.1.28 Přehled využití ploch oblasti povodí Odry

Tř. dle makety	Název	Výměra [ha]	Výměra [%]
100	Uměle přetvořené povrchy (měst.zástavba, průmysl, doprava)	51 226	8,20
130	Doly, skládky, staveniště	2 508	0,40
210	Orná půda	182 290	29,16
222	Sady, chmelnice, zahradní plantáže	336	0,05
230	Travní porosty	56 380	9,02
240	Smíšené zemědělské oblasti	79 992	12,79
300	Lesy a polopřírodní vegetace	248 068	39,69
400	Mokřady	491	0,08
512	Vodní plochy	3 813	0,61
Celkem		625 033	100,00

Zdroj: databáze Corine

Tab. A.1.29 Výměra zemědělské půdy

Třída dle makety	Kultura	Výměra [ha]	Výměra [%]
210	Orná půda	182 290	57,16
222	Sady, chmelnice, zahradní plantáže	336	0,11
230	Travní porosty	56 380	17,68
240	Smíšené zemědělské oblasti	79 922	25,06
	Zemědělská půda celkem:	318 928	100,00

Zdroj: databáze Corine

Tab. A.1.30 Výměra lesní půdy

Třída dle makety	Kultura	Výměra [ha]	Výměra [%]
311	Listnaté lesy	14 718	5,93
312	Jehličnaté lesy	134 840	54,36
313	Smíšené lesy	66 299	26,73
324	Střídající se lesy a křoviny	32 211	12,98
	Celkem:	248 068	100,00

Zdroj: databáze Corine

Přílohy:

[Mapa MA 1.11 – Využití území](#)

A.1.12. Kulturně historické a technické památky

Znalost o kulturně historických a technických památkách může být užitečná v rámci návrhu sestavy plánu opatření nebo pro zvažování vodohospodářských postupů a správné praxe. Strukturu kulturně historických a technických památek lze podle typu ochrany rozdělit na:

- památky světového kulturního dědictví
- národní kulturní památky
- archeologické památkové rezervace
- ostatní památkové rezervace
- městské památkové rezervace
- vesnické památkové rezervace
- krajinné památkové zóny
- městské památkové zóny
- vesnické památkové zóny

Pro oblast povodí Odry udávají přehled podle lokalizace památek (kraj, okres, sídelní útvar, část obce, ulice, náměstí, číslo popisné), podle jejich charakteru a podle data zapsání či stavu prohlášení následující tabulky. Tabulka A.1.31 uvádí jednotlivé památky, tabulka A.1.32 památky podle typu ochrany. Uváděny jsou památky přímo spojené s vodním prostředím.

Tab. A.1.31 Přehled kulturně historických a technických památek

Pracovní čísla VÚ	Tok	Číslo hydrolog. pořadí	Kraj	Název okresu	Sídelní útvar	Část obce	čp.	Památk	Ulice,nám./umístění
4	Budišovka	201010250	Moravskoslezský	Opava	Budišov nad Budišovkou	Budišov nad Budišovkou		silniční most	Partyzánská
		201010250	Moravskoslezský	Opava	Budišov nad Budišovkou	Budišov nad Budišovkou	230	vodní mlýn	Na mlýnské strouze
6	Odra	201010660	Moravskoslezský	Nový Jičín	Bernartice nad Odrou	Bernartice nad Odrou	25	vodní mlýn	Lesní mlýn
6	Odra	201010421	Moravskoslezský	Nový Jičín	Odry	Loučky	152	Vodní mlýn	Na mlýnském náhonu
13	Bartošovický potok	201011070	Moravskoslezský	Nový Jičín	Bartošovice	Bartošovice	208	vodní mlýn s přílehlou Oderskou nivou	
17	Lubina	201011370	Moravskoslezský	Nový Jičín	Kopřivnice	Kopřivnice		hřbitov Starý, s empir. náhrobky	U rybníka
25	Opava	202010130	Moravskoslezský	Bruntál	Karlovice	Karlovice	146	vodní mlýn	
		202010370	Moravskoslezský	Bruntál	Krnov	Pod Bezručovým vrchem		silniční most přes řeku	na konci náměstí Minoritů, U bělidla
29	Heraltický potok	202010810	Moravskoslezský	Opava	Neplachovice	Neplachovice	60	vodní mlýn	
36	Moravický potok	202020100	Moravskoslezský	Bruntál	Dolní Moravice	Dolní Moravice		silniční most	
43	Hvozdnice	202020920	Moravskoslezský	Opava	Dolní Životice	Dolní Životice		smírčí kříž	most
		202020920	Moravskoslezský	Opava	Dolní Životice	Dolní Životice		tvrz vodní, archeologické stopy	při čp. 42
44	Moravice	20202710	Moravskoslezský	Opava	Žimrovice	Žimrovice		Weissshuhnův náhon	
46	Opava	202030011	Moravskoslezský	Opava	Kylešovice	Kylešovice		výšinné opevněné sídliště - hradiště, archeologické stopy	soutok Opavy a Moravice

Pracovní čísla VÚ	Tok	Číslo hydrolog. pořadí	Kraj	Název okresu	Sídelní útvar	Část obce	čp.	Památka	Ulice,nám./umístění
56	Čeladenka	203010220	Moravskoslezský	Frýdek- Místek	Čeladná	Čeladná		kaplička letohrádek	při prameni Cyrilky
64	Morávka	203010420	Moravskoslezský	Frýdek- Místek	Morávka	Morávka		sloup se sochou P. Marie s Ježíškem	Haferník
96	Olše	203030450	Moravskoslezský	Karviná	Český Těšín	Český Těšín		pomník mezinárodní solidarity protifašistické koalice	na břehu řeky Olše
		203030512	Moravskoslezský	Karviná	Karviná	Fryštát	225	vodní mlýn	
		203030512	Moravskoslezský	Karviná	Karviná	Lázně Darkov		silniční most	
100	Osoblaha	204020010	Moravskoslezský	Bruntál	Petrovice	Petrovice	115	venkovský dům	u potoka
110	Stříbrný potok	204040440	Olomoucký	Jeseník	Žulová	Žulová		silniční most - mostek hradní *)	
114	Bělá	204040650	Olomoucký	Jeseník	Domašov	Domašov		hřbitov sovětských válečných zajatců	údolí potoka Borku
			Olomoucký	Jeseník	Domašov	Domašov		hřbitov sovětských válečných zajatců	údolí potoka Bystrého

*) název památky dle seznamu Národního památkového ústavu

Tab. A.1.32 Národní kulturní památky, městské památkové zóny podle typu ochrany

Pracovní čísla VÚ	Tok	Číslo hydrolog. pořadí	Kraj	Název okresu	Sídelní útvar, památka	Typ ochrany	od roku
4	Budišovka	201010250	Moravskoslezský	Opava	Budišov nad Budišovkou	Městské památkové zóny	2003
6	Odra	201010440	Moravskoslezský	Nový Jičín	Odry	Městské památkové zóny	1992
8	Zrzávka	201010720	Moravskoslezský	Nový Jičín	Hodslavice, rodný dům Františka Palackého	Národní kulturní památky	1978
9	Jičína	201010760	Moravskoslezský	Nový Jičín	Nový Jičín	Městské památkové rezervace	1967
	Jičínka	201010750	Moravskoslezský	Nový Jičín	Nový Jičín	Městské památkové rezervace	1967
10	Husí potok	201010930 201010850,870	Moravskoslezský	Nový Jičín	Fulnek	Městské památkové zóny	1992
	Gručovka	201010920	Moravskoslezský	Nový Jičín	Fulnek	Městské památkové zóny	1992
	Husí potok, Gručovka		Moravskoslezský	Nový Jičín	Fulnek, Bratrský sbor	Národní kulturní památky	1962
11	Sedlnice	201011130	Moravskoslezský	Nový Jičín	Štramberk	Městské památkové rezervace	1969
12	Bílovka	201011170	Moravskoslezský	Nový Jičín	Bílovec	Městské památkové zóny	1992
14	Lubina	201011270	Moravskoslezský	Nový Jičín	Frenštát pod Radhoštěm	Městské památkové zóny	2003
15	Bystrý potok	201011300	Moravskoslezský	Nový Jičín	Frenštát pod Radhoštěm	Městské památkové zóny	2003
17	Lubina	201011390	Moravskoslezský	Nový Jičín	Příbor	Městské památkové rezervace	1989
18	Ondřejnice	201011490	Moravskoslezský	Frýdek-Místek	Brušperk	Městské památkové zóny	1992
26	Opavice	202010380	Moravskoslezský	Bruntál	Heřmanovice	Vesnické památkové rezervace	1995
32	Opava	202010890	Moravskoslezský	Opava	Opava	Městské památkové zóny	1992
		202010890	Moravskoslezský	Opava	Opava, kaple sv. Kříže	Národní kulturní památky	1995
		202010890	Moravskoslezský	Opava	Opava, kostel Nanebevzetí Panny Marie	Národní kulturní památky	1995
34	Bělokamenný potok	202020060	Moravskoslezský	Bruntál	Malá Morávka	Vesnické památkové zóny	1995
35	Podolský potok	202020160	Moravskoslezský	Bruntál	Rýmařov	Městské památkové zóny	2003
		202020160	Moravskoslezský	Bruntál	Stará Ves - Žďárský Potok	Vesnické památkové zóny	1995
36	Moravice	202020070	Moravskoslezský	Bruntál	Malá Morávka	Vesnické památkové zóny	1995

Pracovní číslo VÚ	Tok	Číslo hydrolog. pořadí	Kraj	Název okresu	Sídelní útvar, památka	Typ ochrany	od roku
38	Černý potok	202020480	Moravskoslezský	Bruntál	Bruntál	Městské památkové zóny	1992
		202020480	Moravskoslezský	Bruntál	Bruntál, zámek Bruntál	Národní kulturní památky	2001
44	Moravice	202020730	Moravskoslezský	Opava	Hradec nad Moravicí	Městské památkové zóny	2003
	Moravice	202020730	Moravskoslezský	Opava	Hradec nad Moravicí, zámek Hradec nad Moravicí	Národní kulturní památky	2001
	Meleček	202020720	Moravskoslezský	Opava	Lipina	Vesnické památkové rezervace	1995
46	Jasenka	202030240	Moravskoslezský	Opava	Hlučín	Městské památkové zóny	1992
	Plesenský potok	202030260	Moravskoslezský	Ostrava-město	Ostrava - Poruba	Městské památkové zóny	2003
47	Černý příkop	202040032	Moravskoslezský	Ostrava-město	Moravská Ostrava	Městské památkové zóny	1992
	Černý příkop	202040032	Moravskoslezský	Ostrava-město	Ostrava - Přívoz	Městské památkové zóny	2003
67	Olešná	203010601	Moravskoslezský	Frýdek-Místek	Frýdek-Místek	Městské památkové zóny	1992
68	Ostravice	203010531, 203010510	Moravskoslezský	Frýdek-Místek	Frýdek-Místek	Městské památkové zóny	1992
	Černý potok	203010520	Moravskoslezský	Frýdek-Místek	Frýdek-Místek	Městské památkové zóny	1992
	Ostravice	203010610	Moravskoslezský	Ostrava-město	Ostrava - Vítkovice	Městské památkové zóny	2003
	Ostravice	203010610	Moravskoslezský	Ostrava-město	Ostrava, Vítkovice, důl Hlubina a vysoké pece a koksovna Vítkovických železáren	Národní kulturní památky	2002
89	Stonávka	203030520	Moravskoslezský	Frýdek-Místek	Komorní Lhotka	Vesnické památkové zóny	1995
96	Olše	203030512	Moravskoslezský	Karviná	Karviná	Městské památkové zóny	1992
	Mlýnka v Karviné	203030660	Moravskoslezský	Karviná	Karviná	Městské památkové zóny	1992
101	Zlatý potok	204020200	Olomoucký	Jeseník	Zlaté Hory	Městské památkové zóny	1992
105	Javornický potok		Olomoucký	Jeseník	Javorník	Městské památkové zóny	1992
	Javornický potok		Olomoucký	Jeseník	Město Javorník, zámek Janský vrch	Národní kulturní památky	
113	Vidnavka	204040570	Olomoucký	Jeseník	Vidnava	Městské památkové zóny	1992

A.1.13. Chráněná území ochrany přírody a krajiny

Zaměření a rozsah ochrany přírody vymezuje v České republice zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, společně se zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění.

Podle § 14 zákona o ochraně přírody a krajiny jsou vymezeny kategorie zvláště chráněných území, což jsou území přírodovědecky či esteticky velmi významná nebo jedinečná.

Kategorie zvláště chráněných území jsou:

- a) národní parky (vyhlašují se zákonem, význam národní až mezinárodní)
- b) chráněné krajinné oblasti, (vyhlašují se nařízením vlády, význam národní)
- c) národní přírodní rezervace, (vyhlašuje je orgán ochrany přírody, význam národní)
- d) přírodní rezervace, (vyhlašuje orgán ochrany přírody, význam regionální)
- e) národní přírodní památky, (vyhlašuje orgán ochrany přírody, význam národní)
- f) přírodní památky, (vyhlašuje orgán ochrany přírody, význam regionální)

K zajištění ochrany zvláště chráněných území před rušivými vlivy z okolí bývají pro ně vyhlášena ochranná pásma, ve kterých lze vymezit činnosti a zásahy, které jsou vázány na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody. Ochranné pásmo vyhlašuje orgán, který zvláště chráněné území vyhlásil. Pokud se ochranné pásmo národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní rezervace nebo přírodní památky, nevyhlásí, je jím území do vzdálenosti 50 m od hranic zvláště chráněného území. Ke stavební činnosti, terénním a vodohospodářským úpravám, k použití chemických prostředků, změnám kultury pozemku a ke stanovení způsobu hospodaření v lesích v ochranném pásmu je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody.

Pro zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu se ustavuje plán péče o zvláště chráněné území a jeho ochranné pásmo. Jde o odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Zpracování plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný k vyhlášení zvláště chráněného území.

A.1.13.1. Natura 2000

Natura 2000 je celistvá evropská soustava území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat přírodní stanoviště a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve

stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit. Na území České republiky je Natura 2000 tvořena ptačími oblastmi a evropsky významnými lokalitami, které požívají smluvní ochranu nebo jsou chráněny jako zvláště chráněné území.

Natura 2000 je soustava lokalit, chránících nejvíce ohrožené druhy rostlin, živočichů a přírodní stanoviště na území Evropské unie podle:

- Směrnice Rady 79/409/EHS z 2.dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků (dále Směrnice o ptácích)
- Směrnice Rady 92/43/EHS z 21.května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (dále Směrnice o stanovištích)

Na základě Směrnice o stanovištích je Evropa pro účely Natury 2000 rozdělena do 9 biogeografických oblastí, Česká republika zasahuje do dvou oblastí – panonské a kontinentální. Cílem je ochrana biologické rozmanitosti zachováním nejhodnotnějších přírodních lokalit a nejohroženějších druhů rostlin a živočichů v ČR a v Evropě.

Soustava Natura 2000 by měla zajistit trvalou péči o nejhodnotnější území i v ČR. Jedná se o soustavu chráněných území, která zahrnují jednak tzv. Ptačí oblasti, jednak Evropsky významné lokality.

Biogeografické oblasti:

Oblast povodí Odry spadá do kontinentální biogeografické oblasti., jejíž hranice v ČR budou stanoveny nařízením vlády.

Ptačí oblasti:

V oblasti povodí je nařízením vlády ČR vyhlášeno 5 ptačích oblastí.

Tab. A.1.33 Vyhlášené ptačí oblasti v povodí Odry

Kód	Název	Kraj	Rozloha [ha]	Schváleno NV
CZ0811022	Beskydy	Moravskoslezský, Zlínský	41 906,91	NV č. 687/2004 Sb.
CZ0711017	Jeseníky	Moravskoslezský, Olomoucký	52 228,12	NV č. 599/2004 Sb.
CZ0711019	Libavá	Olomoucký	32 727,52	NV č. 533/2004 Sb.
CZ0811020	Poodří	Moravskoslezský	8 063,04	NV č. 25/2005 Sb.
CZ0811021	Heřmanský stav - Odra - Poolší	Moravskoslezský	5 041,39	NV č. 165/2007 Sb. *)

*) Nařízení vlády, kterým byla tato ptačí oblast vymezena, nabylo platnosti 1. června 2008.

Evropsky významné lokality:

Vymezením těchto lokalit se mají chránit přírodní stanoviště, volně žijící živočichové a planě rostoucí rostliny podle Směrnice o stanovištích. Národní seznam těchto lokalit stanovila vláda nařízením č. 132/2005 Sb. Některé tyto lokality se překrývají s dosavadními národními parky, chráněnými oblastmi nebo ptačími oblastmi.

Přehled evropsky významných lokalit s vazbou na vodní prostředí zařazené do Registru k 31.10.2006 v oblasti povodí Odry je shrnut v kapitole A.2.3 v tabulce A.2.11. Přehledné zobrazení evropsky významných lokalit s vazbou na vody v oblasti povodí Odry je na mapě MA 2.3d.

A.1.13.2. Chráněná území

V oblasti povodí Odry jsou také vyhlášena Zvláště chráněná území a to ve smyslu zákona o ochraně přírody č. 114/1992 Sb. Do velkoplošných chráněných území patří tři chráněné krajinné oblasti (CHKO). Chráněná krajinná oblast Poodří je celou plochou v oblasti povodí Odry, CHKO Beskydy a CHKO Jeseníky zasahují do ní jen částečně. Jejich další část spadá do povodí Moravy. Přehled těchto velkoplošných chráněných území je uveden v tabulce A.1.34.

Tab. A.1.34 Velkoplošná chráněná území v oblasti povodí Odry

Název	Místo	Kraj	Celková rozloha [km ²]
Chráněná krajinná oblast Beskydy	jihovýchodní část povodí, zahrnuje také 43 maloplošných chráněných území	Zlínský, Moravskoslezský	1 160
Chráněná krajinná oblast Jeseníky	severozápadní část povodí, zahrnuje také 22 maloplošných chráněných území	Moravskoslezský, Olomoucký	740
Chráněná krajinná oblast Poodří	střední část povodí, zahrnuje také 3 maloplošná chráněná území	Moravskoslezský	82

Další maloplošná chráněná území, do kterých patří národní přírodní rezervace (NPR), přírodní rezervace (PR), národní přírodní památky (NPP) a přírodní památky (PP) jsou ještě vyhlášena i v ostatních částech povodí Odry.

Podrobné informace o jednotlivých chráněných územích ochrany přírody a krajiny jsou uvedeny na internetové stránce <http://drusop.nature.cz>, která je spravována Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR.

V oblasti povodí Odry jsou dále vyhlášena Chráněná území přirozené akumulace vod (CHOPAV), a to CHOPAV Beskydy, CHOPAV Jeseníky a CHOPAV Jablunkovsko. Území byla vyhlášena Nařízením vlády č. 40/1978 Sb.

Na mapě MA 1.13 jsou znázorněna chráněná území ochrany přírody a krajiny na území oblasti povodí Odry.

Přílohy:

[Mapa MA 1.13 – Chráněná území ochrany přírody a krajiny](#)

A.2. Charakteristiky oblasti povodí

A.2.1. Povrchové vody

Povrchovými vodami se, v souladu s Rámcovou směrnicí, rozumí vnitrozemské vody s výjimkou vod podzemních, brakické a pobřežní vody, přičemž vnitrozemskými vodami se rozumí veškeré stojaté nebo tekoucí vody na zemském povrchu. Povrchovými vodami se obecně nazývají vody (v kapalném i pevném skupenství) přirozeně se vyskytující na zemském povrchu. Povrchovými vodami jsou zejména vody ve vodních tocích, včetně vod ve vodních tocích uměle vzdutých pomocí jezů, přehrad a vod v rybnících, vody odtékající po zemském povrchu vzniklé z dešťových srážek. Povrchovými vodami jsou i vody, které přechodně protékají zakrytými úseky, tunely nebo v nadzemních vedeních. K povrchovým vodám patří i vody vyskytující se v jezerech, tzv. nebeských rybnících, resp. obecně v prohlubních na zemském povrchu bez odtoku vody, dále vody v odstavených ramenech vodních toků.

A.2.1.1. Vodní útvar

Vodní útvar (VÚ) znamená samostatný a významný prvek povrchových vod jako je jezero, vodní nádrž, potok, řeka nebo kanál, případně jejich části. Jednotlivé útvary povrchových vod s podobnými hydromorfologickými podmínkami a s podobnou mírou a typem antropogenních vlivů mohou být slučovány do skupin. Jejich účelem je naplnění požadavků a cílů směrnice 2000/60/ES, zejména pak určení jejich typu, typově specifických referenčních podmínek, environmentálních cílů a opatření.

Dále je vodní útvar základní jednotkou pro reportování o současném stavu a postupu plnění environmentálních cílů, čili také pro monitoring ekologického a chemického stavu, pro plánování, veřejné projednávání, atd. Vodní útvary povrchových a podzemních vod jsou definovány jako podjednotky v oblasti povodí, resp. její národní části, pro které se v rámci odpovědnosti členských států stanovují a plní environmentální cíle, reportuje se o postupu plánů povodí, atd. V zásadě se vymezují dva systémy vodních útvarů - pro povrchové a podzemní vody.

Základním podkladem pro vymezování vodních útvarů je metodický směrný dokument Společné implementační strategie č. 2 "Vymezování vodních útvarů".

Pro vodní útvar jako samostatný prvek platí, že se nesmí překrývat s jiným vodním útvarem a skládat se z (dalších) prvků, které spolu nesousedí/nejsou v dotyku. Až takto vymezené "samostatné" vodní útvary pak lze k různým účelům agregovat do skupin.

Pro vodní útvary povrchových vod se stanovuje ekologický stav, resp. ekologický potenciál, a podmínky pro jeho stanovení zásadně ovlivňují přístup k jejich vymezení.

„Ekologickým stavem“ se rozumí vyjádření kvality struktury a funkce vodních ekosystémů spojených s povrchovými vodami klasifikovanými v souladu s přílohou V Rámcové směrnice, "dobrým ekologickým stavem" se rozumí stav útvaru povrchové vody klasifikovaný v souladu s přílohou V. "Dobrým ekologickým potenciálem" je považován stav silně ovlivněného nebo umělého vodního

útvary podle klasifikace v souladu s příslušnými ustanoveními přílohy V. U přírodních VÚ se hodnotí chemický a ekologický stav, u silně ovlivněných VÚ pak hodnotí chemický stav a ekologický potenciál.

Základní princip vymezení vodních útvarů je dán postupem založeným na geografických a hydromorfologických charakteristikách - určení kategorie (řeka/jezero), určení typu a určení nebo vymezení vodního útvaru jako hydromorfologického/geografického celku. Až v případě, že tento postup nevede ke smysluplnému vymezení vodních útvarů, jsou navrhovány alternativní postupy, založené na určení/vymezení vodních útvarů (VÚ) podle dalších hledisek (jsou-li pro ně dostatečné podklady) v pořadí významu podle:

- ekologického stavu (potenciálu) – možnosti jeho stanovení (očekávaného ekologického stavu/potenciálu, později upřesněného monitoringem, atd.),
- vlivů a dopadů,
- využívání (zvláště pro užití pro odběr pitné vody),
- chráněných území – existujících nebo předpokládaných (např. NATURA 2000).

Při vymezování byl zatím do systému založeného na obecně geografických principech (tj. strukturovaný model říční sítě, hydrogeologické rajóny) přidán prvek nádrží (jsou vloženy jako prvky "přerušující" původní říční síť). Další rozvoj systémů, čili průběžná aktualizace vymezení vodních útvarů jako taková, je součástí implementace Rámcové směrnice, tento rozvoj bude uzavřen teprve zpracováním plánů oblastí povodí.

V rámci implementace Rámcové směrnice pro vodní politiku EU (2000/60/ES) bylo v roce 2004 Výzkumným ústavem vodohospodářským T.G.Masaryka, veřejnou výzkumnou institucí (VÚV T.G.M), zpracováno vymezení vodních útvarů ČR. Útvary povrchových vod jsou vymezeny nad Digitální základní vodohospodářskou mapou 1:50 000. Toto vymezení bylo následně využito při zpracování charakteristik jednotlivých oblastí povodí ČR podle článku 5 Rámcové směrnice a stalo se rovněž součástí příslušné zprávy Evropské komisi (Zpráva ČR 2005) – www.mzp.cz.

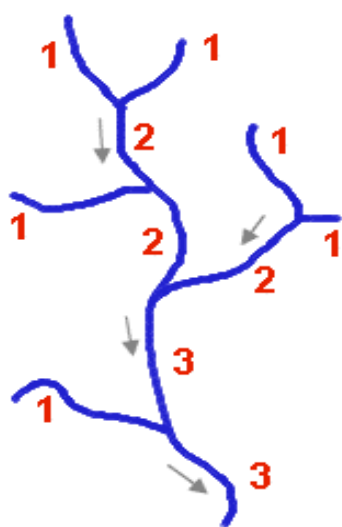
A.2.1.2. Vymezení útvarů povrchových vod

Základem postupu při vymezování vodních útvarů je Guidance č. 2. Zásadou je, že vodní útvar povrchové vody musí představovat oddělený prvek povrchových vod, zahrnující pouze sousedící dílčí prvky a nepřekrývající se s dalšími vodními útvary, který musí být charakterizován v jedné kategorii a v jednom typu (vysvětlení „kategorie“ a „typu“ viz dále). Základním podkladem pro vymezování jsou geografické a hydromorfologické charakteristiky, např. soutok řek je důvodem pro vymezení hranice vodního útvaru. Dalším důvodem po tomto kroku jsou obecně možnosti stanovení environmentálních cílů pro vodní útvar, které mohou v první řadě souviset s působením antropogenních vlivů. Analýza vlivů může vést k určení vodního útvaru jako silně ovlivněného, nebo k jeho rozdělení na části s významně odlišným stavem, s odlišnými vlivy („tlaky“), v souvislosti s hranicemi chráněných území, apod. Obecně přijaté vymezení vodních útvarů vychází z geografického vymezení, do kterého jsou zahrnuty prvky tlaků pouze v zařazení vodních útvarů stojatých vod antropogenního původu (viz dále).

V České republice se vyskytují vodní útvary povrchových vod kategorie "řeka" nebo "jezero", nebo útvary identifikované jako vodní útvary povrchových vod umělé nebo silně ovlivněné (Příloha II, 1.1 Rámcové směrnice, dále jen Příloha II). Vymezení vodních útvarů povrchových vod vychází z těchto následujících zásad a předpokladů.

Jako zcela zásadní je začlenění kteréhokoliv vodního útvaru povrchových vod do kategorie řeka nebo jezero.

V ČR existují jen tři jezera přirozeného původu, která ovšem vzhledem k malé velikosti, typu a lokalizaci v chráněných oblastech není třeba vyhlásit za samostatné vodní útvary. Jsou proto součástí vodních útvarů tekoucích vod. Všechny vyhlášené vodní útvary kategorie "jezero", splňující obsah článku 2(5) Směrnice, jsou antropogenního původu a tak identifikovány jako silně ovlivněné vodní útvary, případně útvary umělé.

Obr. 2.1 Princip stanovení řádu podle Strahlera

Vymezení vodních útvarů povrchových tekoucích vod na území ČR vychází z členění hydrografické sítě toků na řády podle Strahlera, tj. hierarchického systému se stoupající číselnou hodnotou "charakteristiky" od pramene po ústí do moře. Princip členění hydrografické sítě podle Strahlera vychází z předpokladu, že řád toků se počítá od pramene jako řád 1 a zvyšuje se vždy při soutoku s tokem stejného řádu. Není tedy důležité, který tok (řád) se vlévá do moře, ale v tocích stejného řádu můžeme ve stejných (antropogenně neovlivněných) geografických, klimatických a geologických podmínkách nalézt srovnatelná společenstva vodních organismů, stejné fyzikální podmínky nebo stejné případně velmi podobné pozadí (neovlivněné) koncentrace chemických látek. Řád toku podle Strahlera je používán jako základní souhrnná typologická charakteristika. Obecné korelace s řádem toku jsou pro vzdálenost od pramene, sklon, průtok, atd. Princip stanovení řádu toků podle Strahlera je naznačen na obrázku (Obr. 2.1).

Pro vymezení vodních útvarů je tak zvolena vhodná podrobnost, která zajistí na jedné straně přiměřenou homogenitu (či heterogenitu) vodního útvaru s možností hodnotit ekologický a chemický stav útvaru jako celku.

Nejmenší samostatnou jednotkou pro vodní útvar povrchových vod je tok řádu 4. podle Strahlera a jemu odpovídající povodí. Z toho vyplývá, že toky řádu 1-3 jsou zahrnuty v povodí toku 4. řádu a nejsou vymezeny jako samostatné vodní útvary. Vodní útvary toků 4. řádu podle Strahlera označujeme jako „horní“, protože výše už neleží žádný samostatný vodní útvar a jejich rozvodnice tvoří hranici s jinými povodími toků 4. nebo vyššího řádu.

Toky vyšších řádů (5 – 8) jsou považovány za samostatné („průtočné“) vodní útvary včetně jejich mezipovodí. Do celkové plochy povodí těchto útvarů musí být započítány i plochy povodí útvarů ležících výše. Na rozdíl od vodních útvarů „horních“ mohou být „průtočné“ vodní útvary dále děleny. Samozřejmým důvodem je změna řádu toku, dále soutok s významným přítokem nižšího řádu. Dalším

důvodem mohou být významné změny přirozeného charakteru toku (např. významné morfologické změny – rozdělení na úsek přirozený a silně modifikovaný).

Hlavní rysy a výhody příp. nevýhody zvoleného systému a jeho podrobnosti:

- Použitím řádu toku 4 podle Strahlera jako nejmenší jednotky pro vodní útvary se u ploch povodí dostáváme na minimální úroveň cca 10 km², což je v systému pracovní typologie "A" dolní hranice pro typ vodního útvaru podle plochy povodí (Příloha II, 1.2.1). Pokud bychom zvolili řád 3 nebo nižší, došlo by k nežádoucí "atomizaci" systému. Pokud bychom naopak zvolili řád vyšší (5 – 6), velikostní kategorie povodí 10 – 100 km² by byla zastoupena jen minimálně, a obecně bychom dostali vodní útvary velmi nehomogenní, pro které bychom nedokázali stanovit environmentální cíle, ekologický a chemický stav, atd.
- Řád toku 4 podle Strahlera odpovídá v zavedeném hydrologickém členění území ČR (podle Základní vodohospodářské mapy 1:50 000) jednomu a více povodím IV. řádu. Jen ve výjimečných případech nemá tok 4. řádu (podle Strahlera) adekvátní hydrologické povodí.
- Menší jednotky vodních útvarů, založené na členění již od úrovně řádu 4, umožňují stanovit menší množství jednoznačně definovaných typů vodních útvarů a posléze i výběr vhodných referenčních lokalit pro hodnocení stavu vodního útvaru.
- Sousedící vodní útvary, příslušející do stejného typu, lze pro některé specifické účely, např. pro charakterizaci a určení rizikových vodních útvarů, sloučit do skupin, které mohou být posuzovány společně, včetně určení environmentálních cílů, systému monitoringu apod.
- Při malém počtu vodních útvarů hrozí riziko, že všechny nebo jejich většina budou označeny jako útvary, kde hrozí riziko nedosažení environmentálních cílů do roku 2015. V případě podrobnějšího členění území budou alespoň některé vodní útvary vyhodnoceny jako nerizikové.
- Volba menší územní jednotky (vodního útvaru) je výhodná pro přímou komunikaci se samosprávou a s lidmi či organizacemi, kterých se stav vodního útvaru přímo dotýká. Je to výhodné i z pohledu rozhodování na místní úrovni a pro veřejné projednávání plánů oblastí povodí.

"Jezero" čili vodní útvar stojaté vody je vymezen pro objekty stojaté vody, které mají plochu hladiny větší než 0,5 km² a průměrnou dobu zdržení > 5 dní a přerušují říční síť na toku 4. – 8. řádu. Tyto objekty jsou vymezeny jako silně ovlivněný vodní útvar. Objekty splňující tyto podmínky, které leží mimo říční síť, resp. na tocích řádu < 4, jsou identifikovány jako umělý vodní útvar. Ostatní stojaté vody (menší rybníky a zdrže) se posuzují jako „vliv na toku“, čili jako součást vodního útvaru tekoucí vody, a hodnocení tohoto útvaru může vést k jeho identifikaci jako silně ovlivněný vodní útvar, ovšem beze změny kategorie.

Vlastní postup vymezení vodních útvarů obsahuje následující kroky:

1. Základní systém útvarů povrchových vod tekoucích:

Dílčí povodí resp. mezipovodí útvaru je definováno prostřednictvím uzávěrných profilů, ve kterých dochází k dále uvedené změně řádu toku podle Strahlera. Uzávěrné profily útvarů jsou určeny:

- na konci úseků toků 4. a vyššího řádu podle Strahlera, na který navazuje úsek toku vyššího řádu,
- na konci úseku toků 6. a vyššího řádu před soutokem s tokem o jeden řád nižším,
- na konci úseku toků 8. řádu před soutokem s tokem o 2 řády nižším.

2. Vymezení vodních útvarů povrchových vod stojatých:

- Výběr stojatých vod (nádrží apod.) splňujících kritéria plochy hladiny větší než 0,5 km² a průměrnou dobu zdržení > 5 dní.
- Jejich začlenění do systému vodních útvarů v říční síti jako prvků přerušujících vodní útvary tekoucích vod

3. Vymezení dalších vodních útvarů povrchových vod tekoucích:

- Vymezení dalších vodních útvarů tekoucích vod nad a pod určenými vodními útvary povrchových vod stojatých ("jezery") v předchozím kroku, tedy bez omezení změny řádu toku.

Podle popsaných kritérií byly vymezeny pro účely plánování v oblasti vod pro celé území České republiky vodní útvary, na základě zkušeností se zpracováním charakteristik oblastí povodí navrhli správci povodí v roce 2005 některé změny ve vymezení, které se pak staly základem výsledného aktualizovaného seznamu útvarů. Aktualizace zahrnovala zejména převod jejich geografické identifikace z Digitální základní vodohospodářské mapy 1:50 000 na příslušné geografické vrstvy DIBAVOD (Digitální báze vodohospodářských dat).

Výstupem prací jsou aktualizované geografické vrstvy, tabulky:

- vodní útvary povrchových vod tekoucích
- úseky vodních toků tvořících vodní útvary povrchových vod tekoucích (1:10 000)
- vodní útvary povrchových vod stojatých (1:10 000)
- rozvodnice resp. dílčí povodí útvarů povrchových vod (1:10 000)

Aktualizovaná sestava pracuje s celkovým počtem 1 141 vodních útvarů v České republice (z nichž bylo 13 určeno jako plně spravované jinými státy – 2 Polskem, 5 Slovenskou republikou a 6 Německem), 1 070 je zařazeno do kategorie "řeka", 71 kategorie "jezero" (stojaté vody). Stojaté

vody, které nejsou vymezeny jako vodní útvary, jsou součástí příslušných vodních útvarů tekoucích vod ("řeka").

Tab. A.2.1 Vodní útvary

Vodní útvary	Vodní útvary tekoucích vod	Vodní útvary stojatých vod	Celkem
	"řeky"	"jezera"	
podle hlavních povodí připadajících k ČR:			
LABE	616	47	663
DUNAJ	316	16	332
ODRA	138	8	146
podle oblastí povodí (dle zákona o vodách):			
Berounka	93	6	99
Horní Vltava	140	15	155
Dolní Vltava	79	4	83
Ohře a dolní Labe	138	11	149
Horní a střední Labe	203	11	214
Morava	186	3	189
Dyje	117	13	130
Odra	114	8	122
Celkem:	1 070	71	1 141

Zdroj: ČHMÚ

Do oblasti povodí Odry připadá podle výše uvedeného členění celkem 122 vodních útvarů povrchových vod, 2 z nich jsou ve správě Polské republiky (viz výše), prakticky teda do oblasti povodí Odry připadá 120 VÚ povrchových vod, z nich je 112 zařazeno do kategorie vodní útvary tekoucích vod a 8 do kategorie vodní útvary stojatých vod. Žádný vodní útvar v oblasti povodí není identifikován jako útvar umělý. Každý útvar povrchových vod má podle celostátně přijatého systému svůj osmiciferný identifikátor (u tekoucích vod) nebo dvanácticiferný číselný identifikátor (u vod stojatých). Aby orientace v textu plánu pro oblast povodí Odry, a zejména pak v jeho tabelární části a v mapách, byla jednodušší a přehlednější, bylo navíc zavedeno tzv. pracovní číslování VÚ. Útvary tak jsou pročíslvány v hydrologickém sledu v pořadí od 1 do 120 a na toto pročíslování se tabelární části a mapy plánu oblasti pak vesměs rovněž odkazují. Provázanost s oficiálními osmi či dvanácticifernými identifikátory a s názvy útvaru (tj. s vymezením jejich páteřního toku nebo jeho úseku k vodnímu útvaru vázanému) uvádí tabulka TA 2.1a. Vymezení útvarů povrchových vod v oblasti povodí Odry je patrné z mapy MA 2.1a.

Tabulka TA 2.1b obsahuje základní hydrologické údaje v uzávěrných profilech vodních útvarů v oblasti povodí Odry. Hodnoty průtoku Q_{100} a průtoku Q_{355d} v těchto profilech vodních útvarů jsou graficky znázorněny v mapách MA 2.1b a MA 2.1c.

Přílohy:

[Tabulka TA 2.1a - Útvary povrchových vod v oblasti povodí Odry](#)

[Tabulka TA 2.1b - Hydrologické údaje v uzávěrných profilech vodních útvarů v oblasti povodí Odry](#)

[Mapa MA 2.1a – Vymezení vodních útvarů povrchových vod](#)

[Mapa MA 2.1b – \$Q_{100}\$ v uzávěrných profilech vodních útvarů](#)

[Mapa MA 2.1c – \$Q_{355d}\$ v uzávěrných profilech vodních útvarů](#)

A.2.1.3. Charakterizace typů útvarů povrchových vod

Vodní útvary povrchových vod jsou zařazeny do dvou kategorií – "řeky" a "jezera" podle článku 2(4) a 2(5), resp. kapitoly 1.1. Přílohy II Rámcové směrnice. Všechna "jezera" jsou silně ovlivněné, resp. (výjimečně) umělé vodní útvary.

Pro každou kategorii povrchových vod musí být odpovídající vodní útvary v oblasti povodí rozděleny na typy. Typy jsou definovány s použitím systému A nebo systému B dle Přílohy II.

Dle **systému A** se útvary povrchových vod v oblasti povodí nejprve rozdělí do odpovídajících ekoregionů. V oblasti povodí Odry spadají útvary povrchových vod do ekoregionů Východní plošiny, Centrální vysočina a Karpaty. Vodní útvary v každém ekoregionu se pak rozdělí na typy vodních útvarů povrchových vod podle popisných charakteristik:

- nadmořská výška
- velikost plochy povodí
- geologický typ

Dle **systému B** se útvary povrchových vod v oblasti povodí dělí na typy s použitím hodnot závazných popisných charakteristik (nadmořská výška, zeměpisná šířka, zeměpisná délka, geologie, velikost povodí) a takových volitelných charakteristik, nebo jejich kombinací, které jsou potřebné pro spolehlivé určení specifických referenčních biologických poměrů.

Pracovní typologie vodních útvarů v České republice byla zvolena podle systému B, používá však popisné charakteristiky a meze podle systému A s přidáním jediné doplňující charakteristiky – řádu toku v uzavřeném profilu vodního útvaru pro "řeky". Další doplnění navíc vychází z toho, že pásmo nadmořských výšek 200 – 800 m n. m. je rozděleno na dvě pásma 200 – 500 a 500 – 800 m n. m.

Podle tohoto členění jsou pro jednotlivé vodní útvary zpracovány popisné charakteristiky a útvary jsou zařazeny do příslušných typů určených číselným kódem podle hodnot jednotlivých popisných deskriptorů (viz Tab. A.2.2 pro útvary v kategorii řeka a v Tab.A.2.3. v kategorii jezero).

Tab. A.2.2 Popisné charakteristiky typů útvarů povrchových vod v kategorii tekoucích vod

Ekoregion		Nadmořská výška - uzavřený profil [m]		Geologie		Plocha povodí [km ²]		Řád toku - uzavřený profil	
typ	kód	typ	kód	typ	kód	typ	kód	řád	kód
Maďarská nížina (11)	1	< 200	1	křemitý	1	< 100	1	4	4
Karpaty (10)	2	200 – 500	2	vápnnitý	2	100 – 1 000	2	5	5
Východní plošiny (16)	3	500 – 800	3			1 000 – 10 000	3	6	6
Centrální vysočina (9)	4	> 800	4			> 10 000	4	7	7
								8	8

Tab. A.2.3 Popisné charakteristiky typů útvarů povrchových vod v kategorii stojatých vod

Ekoregion		Nadmořská výška - hladina [m]		Geologie		Plocha hladiny [km ²]		Průměrná hloubka [m]		Průměrná doba zdržení - [dny]	
typ	kód	typ	kód	typ	kód	typ	kód	typ	kód	typ	kód
Maďarská nížina (11)	1	< 200	1	křemitý	1	0,5 – 1	1	< 3	1	< 10	1
Karpaty (10)	2	200 – 500	2	vápnitý	2	1 – 10	2	3 – 15	2	10 – 365	2
Východní plošiny (16)	3	500 – 800	3			10 – 100	3	> 15	3	> 365	3
Centrální vysočina (9)	4	> 800	4								

U typů v kategorii jezero je specifické rozdělení použito v případě „teoretické doby zdržení“ a to v rozmezích 5 – 10 dnů, 10 – 365 dnů a více než 365 dnů. První kategorie reprezentuje nádrže s vysokou obměnou vody, druhá s průměrnou a delší dobou zdržení (do jednoho roku) a poslední je vyhrazena pro nádrže s velmi dlouhou dobou zdržení a víceletým cyklem hospodaření.

Na území celé České republiky jsou vodní útvary tekoucích vod rozčleněny z čistě mechanického pojetí pracovní typologie do cca 70 typů. Značnou část ovšem tvoří typy "vzácné", tj. zahrnující v celé ČR méně než 5 vodních útvarů (ve většině případů jen jeden nebo dva), což nemá význam pro stanovení typové referenčních podmínek atd. Byla proto provedena agregace vzácných typů, respektující geografickou a typovou blízkost dotčených vodních útvarů a z celkového rozčlenění typů vodních útvarů vyplynulo, že v poměrech oblasti povodí Odry se jich vyskytuje, pokud jde o útvary tekoucích vod, celkem 27 a 8 typů je u vod stojatých. Rozdělení je zřejmé z tabulky A.2.4. Každý typ je reprezentován pětímístným (u tekoucích) resp. šestímístným (u stojatých vod) číslem, jehož cifry uvádějí čísla kódů deskriptorů ve výše uvedených tabulkách.

Pro potřeby hodnocení, stanovení ukazatelů a limitů vybraných biologických složek (makrozoobentos, fytoplankton) a všeobecných fyzikálně chemických ukazatelů ekologického stavu útvarů povrchových vod tekoucích jsou typy vodních útvarů agregovány do osmi **skupin typů vodních útvarů** A -H. Jednotlivé skupiny obsahují přirozeně blízké typy útvarů. Zásadními kritérii pro rozdělení útvarů do skupin je nadmořská výška, řád toku a geologický typ. Ekoregion není pro rozdělení do skupin pro fyzikálně chemické ukazatele zásadní a plocha koreluje přibližně z řádem toku, proto tyto charakteristiky nejsou pro podrobnější třídění využity. Jednotlivé skupiny typů jsou tak charakterizovány těmito následujícími vlastnostmi:

Skupina A – toky v nadmořských výškách nad 500 m, s křemitým i vápnitým geologickým substrátem.

Skupina B – toky v nadmořských výškách od 200 do 500 m, řádu 4. a 5. podle Strahlera s křemitým geologickým substrátem.

Skupina C – toky v nadmořských výškách od 200 do 500 m, řádu 4. a 5. podle Strahlera s vápnitým geologickým substrátem.

Skupina D – toky v nadmořských výškách do 200 m, řádu 4. a 5. podle Strahlera s křemitým geologickým substrátem

Skupina E – toky v nadmořských výškách do 200 m, řádu 4. a 5. podle Strahlera s vápnitým geologickým substrátem.

Skupina F – toky v nadmořských výškách od 200 do 500 m, řádu 6. a 7. podle Strahlera s křemitým geologickým substrátem

Skupina G – toky v nadmořských výškách od 200 do 500 m, řádu 6. a 7. podle Strahlera s vápnitým geologickým substrátem.

Skupina H – toky v nadmořských výškách do 500 m, řádu 8. podle Strahlera s křemitým geologickým substrátem

Umělým vodním útvarem se míní útvar povrchové vody vytvořený činností člověka a je specifikován jako „útvar povrchové vody, který byl vytvořen na místě, kde před tím vodní útvar nebyl a který nebyl vytvořen přímou fyzickou změnou nebo pohybem nebo přemístěním stávajícího vodního útvaru“. Žádný útvar tohoto druhu, jenž by měl širší význam, v oblasti povodí Odry v minulosti takto vytvořen nebyl, a plán s tímto druhem útvarů v dalším proto neuvažuje.

Silně ovlivněným vodním útvarem je útvar povrchové vody, který v důsledku fyzických změn způsobených lidskou činností má podstatně změněný charakter. Takto změněný vodní útvar může být vymezen jako silně ovlivněný jestliže změny hydromorfologických charakteristik, které by byly nutné k dosažení dobrého ekologického stavu, by nepříznivě ovlivnily širší okolí, plavbu, činnosti pro něž je voda jímána, úpravu vodních poměrů a ochranu před povodněmi, případně by ovlivnil jiné neméně důležité trvalé rozvojové činnosti člověka. Užitečné funkce, které tyto útvary poskytují, přitom nemohou být dosaženy jinými prostředky z důvodů technické neproveditelnosti, ekonomické nepřiměřenosti, případně by byly horší environmentální volbou.

Referenční podmínky pro typy útvarů povrchových vod

Pro každý typ útvaru povrchové vody musí být stanoveny typově specifické hydromorfologické a fyzikálně chemické podmínky, jež představují hodnoty hydromorfologických a fyzikálně chemických kvalitativních složek specifikované pro daný typ útvaru povrchové vody pro velmi dobrý ekologický stav. Musí být stanoveny typově specifické biologické referenční podmínky, jež představují hodnoty složek biologické kvality specifikované pro příslušný typ útvaru povrchové pro velmi dobrý ekologický stav.

Pro 1. plánovací cyklus byly referenční podmínky odvozeny expertním odhadem. V současné době je testován výpočetní model v systému ARROW pro hodnocení ekologického stavu dle požadavků Rámcové směrnice, tento hodnotící model bude případně použit ve druhém plánovacím cyklu.

Typově specifické referenční podmínky a maximální ekologický potenciál

Referenční podmínky pro umělé nebo silně ovlivněné útvary povrchové vody, představuje tzv. maximální ekologický potenciál, který musí být odvozen z referenčních podmínek pro nejbližší (nejvíce podobný) typ vodního útvaru.

Typy vodních útvarů povrchových vod v oblasti povodí Odry jsou znázorněny v mapě MA 2.1d a ekoregiony v oblasti povodí Odry v mapě MA 2.1e.

Tab. A.2.4 Typy vodních útvarů (VÚ) v oblasti povodí Odry

Typ VÚ tekoucích vod	Počet VÚ	Typ VÚ stojatých vod	Počet VÚ
22114	2	221122	1
22214	14	221223	1
22215	2	222222	1
22225	4	232122	1
22226	1	232232	1
23214	6	321222	1
23215	1	421222	1
31114	3	431233	1
31125	1	Celkem	8
31137	2		
32113	2		
32114	22		
32115	1		
32124	6		
32125	10		
32126	2		
32136	3		
32137	1		
32214	4		
32224	1		
32225	2		
42113	1		
42114	5		
42124	2		
42125	4		
43114	11		
43125	1		
Celkem	114		

Pozn.: význam výše uvedených číselných kódů pracovní typologie je uveden v tabulkách A.2.2 a A.2.3.

Přílohy:

[Mapa MA 2.1d – Typy útvarů povrchových vod - tekoucích](#)

[Mapa MA 2.1e – Ekoregiony](#)

[Mapa MA 2.1f – Skupiny typů útvarů povrchových vod - tekoucích](#)

A.2.2. Podzemní vody

Podzemními vodami se, v souladu s definicí v Rámcové směrnici, rozumějí veškeré vody vyskytující se pod zemským povrchem v pásmu nasycení v přímém kontaktu s horninovým prostředím nebo půdním podložím, ve kterém se voda pohybuje účinkem gravitačních sil. Tuto povahu neztrácejí, protékají-li přechodně drenážemi. Vody ve studních, vrtech apod. jsou vodami podzemními do doby, než vniknou do zařízení určeného k jejich odběru.

A.2.2.1. Vymezení útvarů podzemních vod

Vymezení útvarů podzemních vod vyplývá z textu Rámcové směrnice a z navazujících Guidance dokumentů. Toto vymezení bylo iterativním procesem.

První krok tohoto vymezení vychází z přírodních podmínek podzemních vod, jako je systém proudění a hranice hydrogeologických struktur. Základním podkladem pro vymezování útvarů podzemních vod v ČR je využití hydrogeologické rajonizace. Hydrogeologická rajonizace se v ČR používá již více než 40 let a hydrogeologické rajony jsou základní jednotky pro bilanci množství podzemních vod.

V útvarech podzemních vod se většinou vyskytuje tzv. souvislé zvodnění, které se v případě pánevních struktur realizuje nezávisle na nejbližší erozní bázi (tj. nikoliv do nejbližšího toku) a prakticky to znamená, že hydrogeologická rozvodnice má jiný průběh než hydrologická. Takovéto útvary jsou většinou významné z vodohospodářského hlediska jako zdroje vody pro pitné účely.

Naproti tomu jiné skupiny útvarů mají pouze lokální zvodnění, tj. jejich kolektory jsou zpravidla odvodněny do nejbližší erozní báze - do nejbližšího, většinou drobného toku. Tyto struktury mají pouze místní vodohospodářský význam.

Hranice útvarů se souvislým zvodněním jsou převážně generalizované hranice významných kolektorů (tj. geologické hranice), případně hydraulické hranice, na rozdíl od útvarů s nesouvislým zvodněním, kde lze využít hranice hydrologické.

Za úvar podzemní vody není považován každý existující kolektor, ale každý takovýto úvar se skládá z jednoho nebo více významných kolektorů (hranice kolektorů jsou pro zjednodušení totožné s hranicí celého útvaru). Významnost kolektoru, tedy jeho zařazení pro potřeby Rámcové směrnice je určeno podle využívání podzemní vody. Více kolektorů mají pouze křídové útvary.

Na základě analýzy jsou zpracovány hranice útvarů podzemních vod. Tyto útvary jsou zpracovány do jednotlivých vrstev ležících nad sebou:

- útvary podzemních vod - svrchní (kvartér, coniak)
- útvary podzemních vod - hlavní
- útvary podzemních vod - hlubinné (bazální kolektor cenomanu)

Vodních útvarů podzemních vod je tedy v oblasti povodí Odry celkem identifikováno 14 a jejich seznam blíže uvádí Tab.A.2.5. Součástí je identifikátor útvarů (ID útvar), složený z pěti čísel. První čtyři čísla odpovídají číslování nových hydrogeologických rajonů, páté číslo je buď pořadové číslo útvaru v rámci hydrogeologického rajónu, nebo nula, pokud je útvar podzemních vod totožný s hydrogeologickým rajónem. V tabulce je dále uveden název a plocha útvaru podzemních vod.

Tab. A.2.5 Vodní útvary podzemních vod v oblasti povodí Odry

ID útvaru	Plocha [km ²]	Název útvaru	Hlavní povodí
15100	262,9	Kvartér Odry	Odra
15200	124,7	Kvartér Opavy	Odra
15500	301,6	Kvartér Opavské pahorkatiny	Odra
22120	307,2	Oderská brána	Odra
22610	249,5	Ostravská pánev - ostravská část	Odra
22620	139,1	Ostravská pánev - karvinská část	Odra
32110	515,5	Flyš v povodí Olše	Odra
32121	675,9	Flyš v povodí Ostravice	Odra
32122	23,9	Flyš v povodí Ostravice - Říčky po ústí do toku Lučina	Odra
32130	554,6	Flyš v mezipovodí Odry	Odra
64311	547,9	Krystalinikum severní části Východních Sudet - jihovýchodní část	Odra
64312	375,0	Krystalinikum severní části Východních Sudet - severozápadní část	Odra
66111	2776,2	Kulm Nízkého Jeseníku v povodí Odry	Odra
66112	90,2	Kulm Nízkého Jeseníku v povodí Odry - povodí Opavy po ústí do toku Odra	Odra

Přílohy:

[Tabulka TA 2.2a – Přírodní charakteristiky vodních útvarů podzemních vod a jejich jednotlivých kolektorů](#)

[Mapa MA 2.2a – Vymezení vodních útvarů podzemních vod](#)

A.2.2.2. Popis útvarů podzemních vod

Výběr přírodních charakteristik

Přírodní charakteristiky útvarů podzemních vod jsou vybrány na základě požadavků vyplývajících z Rámcové směrnice. Navíc byly tyto požadavky rozšířeny o údaje důležité pro hodnocení rizikovosti.

Předmětem přírodních charakteristik, vázaných přímo na vrstvu útvarů, jsou:

- **obecné údaje:**
 - ID útvaru / skupiny, ID kolektoru
 - název útvaru, název kolektoru
 - oblast povodí: Ohře, Labe, Horní Vltava, Dolní Vltava, Berounka, Odra, Dyje, Morava
 - povodí (mezinárodní): Labe, Dunaj, Odra
 - plocha (km²)
- **vybrané přírodní charakteristiky:**
 - typ zvodnění: lokální, souvislé
 - útvar / skupina
- **hydrogeologické charakteristiky (vztahující se ke kolektoru v případě útvaru či k horninovému prostředí v případě skupin útvarů):**
 - geologický útvar: kvartér, neogén, paleogén, křída, permokarbon; proterozoikum, paleozoikum a krystalinikum
 - litologie: štěrkopísek, písek, písek a hlína,
 - typ propustnosti: průlinová, puklinová, krasová, průlino-puklinová, puklino-průlinová
 - transmisivita: rozpětí podle řádu
 - celková mineralizace
 - chemický typ
 - typ hladiny: volná, napjatá (negativní), artézská (napjatá pozitivní)
 - mocnost
 - souvrství (pouze křídové útvary): klikovské, merboltické, březenské,
 - podrobná stratigrafická jednotka (pouze křídové útvary): senon, spodní santon, coniak,
- **místo odvodnění útvarů či skupiny útvarů podzemních vod (vyjadřuje závislost ekosystémů povrchových vod na dotacích z oblastí podzemních vod)**

A.2.2.3. Všeobecný charakter nadložních vrstev

Pro posuzování rizika kontaminace podzemních vod jsou klíčovými kritérii hydrogeologické vlastnosti horninového prostředí a pokryvných útvarů. Souhrnně jsou zpracovány do map zranitelnosti půdy a horninového prostředí. Zranitelnost půdy a horninového prostředí je však možno použít pouze pro hodnocení rizika plošného znečištění, neboť nemůže postihnout lokální zranitelnost.

Chceme-li použít mapy zranitelnosti, je zároveň nutné definovat, pro které znečišťující látky. V ČR byly v současné době zpracovány 3 základní mapy zranitelnosti – mapa obecné zranitelnosti horninového prostředí (využitelná např. pro plošné znečištění dusíkem), mapa zranitelnosti horninového prostředí vůči acidifikaci a mapa zranitelnosti půdy a horninového prostředí vůči pesticidům (atrazinu).

Mapa zranitelnosti horninového prostředí vůči *dusičnanům* (obecná zranitelnost) byla zpracována ve dvou krocích. Nejprve byl kombinován typ zvodnění a charakteristiky horninového prostředí s ochranným účinkem pokryvných vrstev a stropních izolátorů, ze kterého vzešly 4 kategorie rizika znečištění. V druhém kroku byly kombinovány 4 kategorie rizika znečištění se 3 kategoriemi průtočnosti horninového prostředí (kolektoru).

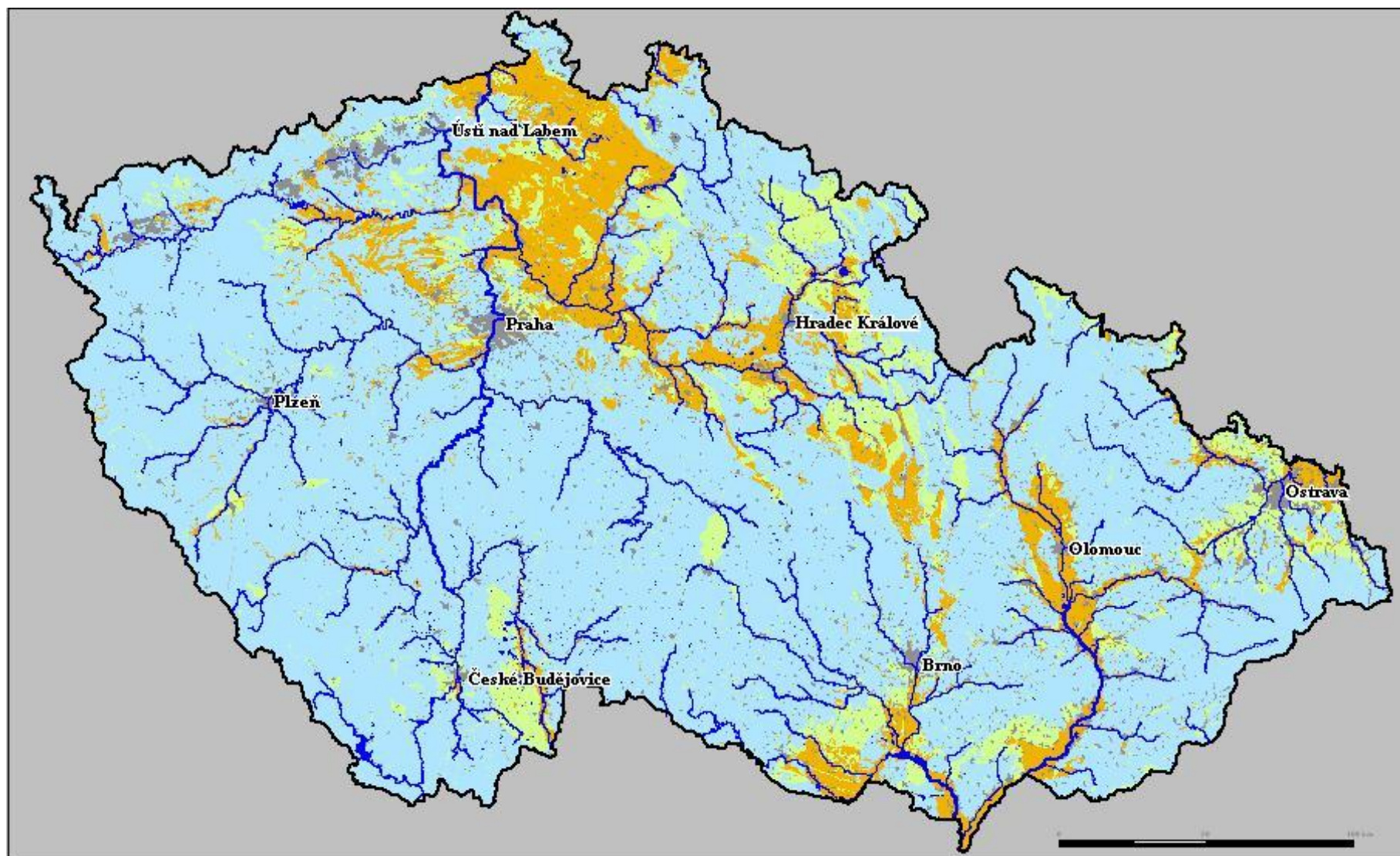
Výsledkem je klasifikace území do 3 kategorií podle zranitelnosti (viz obr. 2.2).

Pro mapu zranitelnosti horninového prostředí vůči *acidifikaci* bylo nutno zohlednit hlavně pufrační schopnost horninového prostředí, resp. potenciální možnost uvolňovat alkalické složky (Na, K, Ca a Mg) z hornin.

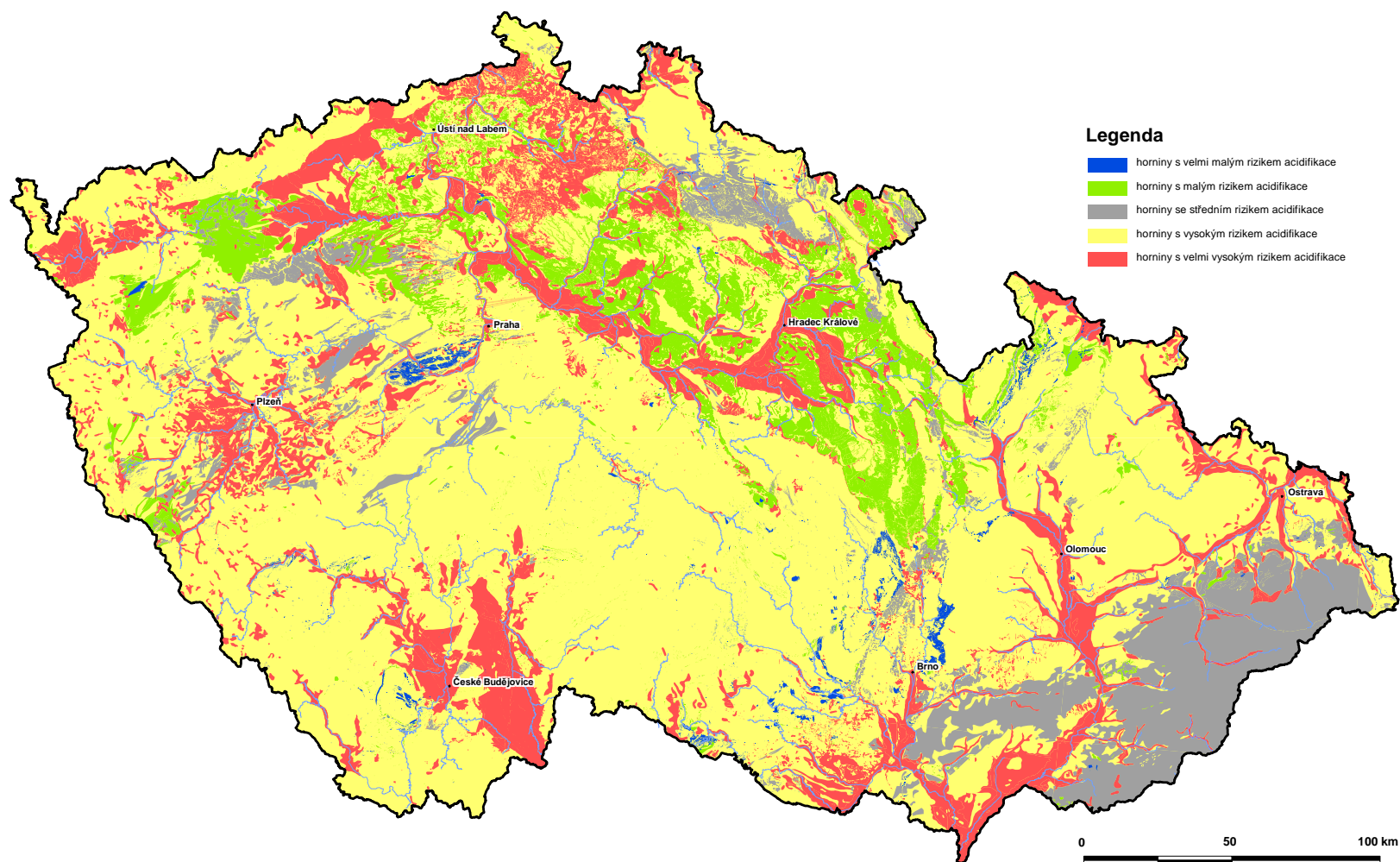
Pro tvorbu mapy zranitelnosti acidifikací byly využity výsledky z téměř 10 000 silikátových analýz hornin předkvartérního stáří z ČR. Výsledky silikátových analýz byly přiřazeny jednotlivým petrografickým typům hornin a typy hornin byly poté rozděleny do 5 kategorií podle schopnosti odolávat přísunu acidifikujících látek.

Nejrizikovější skupinou hornin jsou píský a pískovce a dále granity a ryolity s velmi nízkým obsahem bazických kationtů. Na opačné straně stupnice stojí horniny, které vysokým obsahem bazických kationtů mohou velmi dobře neutralizovat přísun acidifikujících látek. Mezi takové horniny patří všechny vápence a serpentinity a o něco méně i čediče, bazalty, slíny, slínovce a další (viz obr. 2.3).

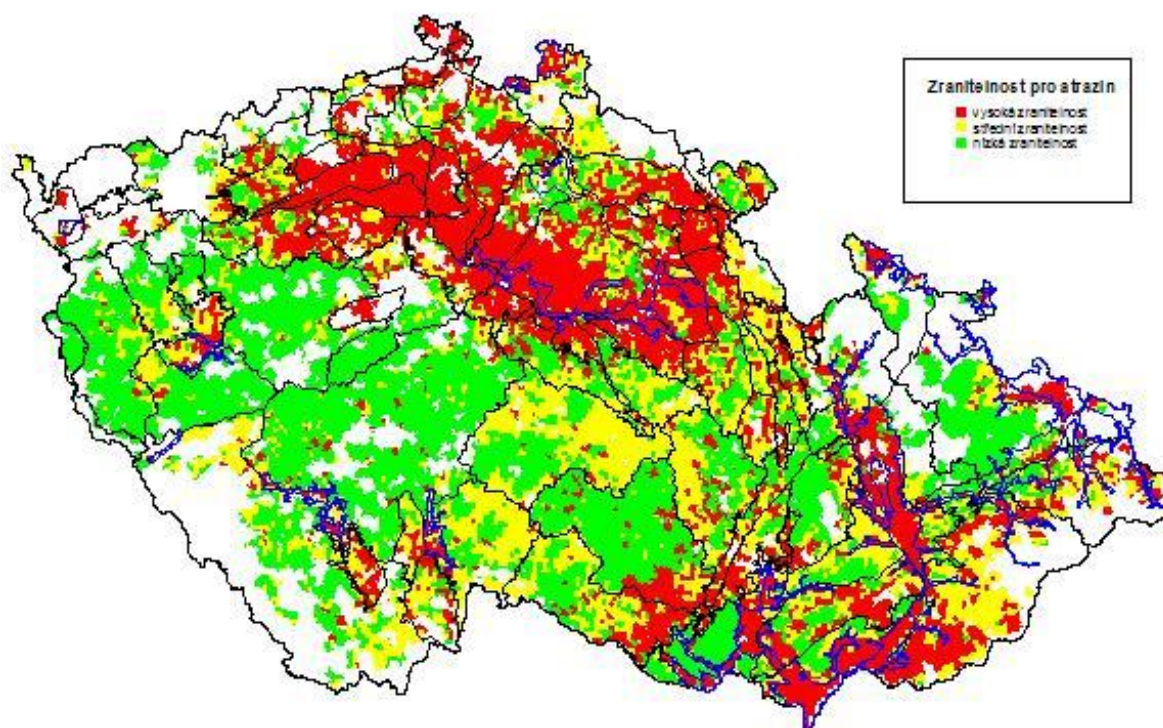
Mapa zranitelnosti půdy a horninového prostředí vůči *atrazinu* v sobě zahrnuje kromě prvků z mapy obecné zranitelnosti také vlastnosti půd vázat na sebe určité skupiny pesticidů (obsah jílovitých částic), sklony terénu, prostředí nenasycené zóny a pH prostředí. Výsledkem je 5 kategorií zranitelnosti pro pesticidy (viz obr. 2.4).

Obr. 2.2 Mapa obecné zranitelnosti horninového prostředí vůči dusičnanům

Obr. 2.3 Mapa zranitelnosti horninového prostředí vůči acidifikaci

Obr. 2.4 Mapa zranitelnosti půdy a horninového prostředí vůči atrazinu

A.2.3. Chráněné oblasti

Podle článku 6 Rámcové směrnice 2000/60/ES, kterou se stanoví rámec pro činnost společenství v oblasti vodní politiky, členské státy zajistí zřízení **registru nebo registrů** všech oblastí nacházejících se v každé oblasti povodí, které byly podle příslušných právních předpisů Společenství na ochranu povrchových a podzemních vod nebo na zachování stanovišť a druhů živočichů a rostlin přímo závislých na vodě vymezeny jako *oblasti vyžadující zvláštní ochranu*. Registr nebo registry musí zahrnovat přinejmenším všechna území vyjmenovaná v příloze IV uvedené směrnice.

Dle přílohy IV. Rámcové směrnice *Registr chráněných oblastí*, požadovaný článkem 6 směrnice musí obsahovat tyto typy chráněných oblastí:

- oblasti vymezené pro odběr vody určené k lidské spotřebě podle článku 7,
- oblasti vymezené pro ochranu hospodářsky významných druhů vázaných na vodní prostředí,
- vody určené k rekreaci nebo území vyhrazená jako rekreační vody, včetně oblastí určených jako vody ke koupání podle směrnice 2006/7/ES z 15. února 2006 o řízení jakosti vody ke koupání a o zrušení směrnice 76/160/EHS,
- oblasti citlivé na živiny, včetně oblastí určených jako zranitelné podle směrnice 91/676/EHS o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů a oblastí vymezených jako citlivé podle směrnice 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod,
- oblasti vymezené pro ochranu stanovišť nebo druhů, kde udržení nebo zlepšení stavu vody je důležitým faktorem jejich ochrany, včetně území Natura 2000, území určených podle směrnice 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a směrnice 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků.

Podle Implementačního plánu Rámcové směrnice, jehož poslední aktualizaci schválila vláda 8. ledna 2003 usnesením č. 15/2003, zodpovídalo ministerstvo životního prostředí za zřízení **Registru chráněných území** a to k 22.prosinci 2004. Zajištěním jednotlivých částí registru byly pověřeny také ministerstvo zemědělství a ministerstvo zdravotnictví. Metodickým postupem zřízení a plnění registru byl MŽP pověřen Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.Masaryka, další kompetence má Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a podniky povodí.

Registr pokrývá všechny typy chráněných území, jak byly uvedeny výše, vyjma území vymezená pro ochranu hospodářsky významných druhů vázaných na vodní prostředí, protože taková území se v ČR nevyskytují.

Odpovědnosti za plnění jednotlivých částí Registru jsou stanoveny takto:

- odběry povrchových a podzemních vod v rozsahu povinném pro vodní bilanci – správci povodí
- zdroje povrchových a podzemních vod, u kterých se předpokládá jejich využití jako zdrojů pitné vody – správci povodí

- oblasti povrchových vod využívané ke koupání – Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví
- citlivé oblasti – Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v.v.i.
- zranitelné oblasti – Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v.v.i.
- oblasti soustavy Natura 2000 a zvláště chráněná území – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Pro oblast povodí Odry, pro první plánovací období, byly registry stanoveny způsoby uvedenými v kapitolách A.2.3.1., A.2.3.3., A.2.3.4. a A.2.3.5.

A.2.3.1. Vodní útvary určené k odběru vody pro lidskou spotřebu

Využívaná území pro odběr vody pro lidskou spotřebu

Seznam využívaných území pro odběr vody pro lidskou potřebu je sestaven na základě aktualizované evidence o odběrech a vypouštění uložené na portálu ISVS Voda (<http://www.voda.gov.cz/>). Z ní jsou vybrány údaje o odběrech, které jsou využívány pro odběr surové povrchové nebo podzemní vody, která je dále upravována na vodu pitnou. Pro účely tohoto výběru byl použit číselník OKEČ (Odvětvová klasifikace ekonomických činností podle ČSÚ), byly vybrány pouze odběry s čísly OKEČ uvedené v tabulce A.2.6.

Tab. A.2.6 Kódy a názvy OKEČ podle ČSÚ použité pro výběr odběrů z evidence odběrů a vypouštění ISVS Voda

Kód OKEČ	Název OKEČ
410000	Shromažďování, úprava a rozvod vody
410010	Provoz vodních toků a vodních zdrojů
410020	Úprava a rozvod pitné a užitkové vody
751100	Všeobecné činnosti veřejné správy

Výběry jsou sestaveny samostatně pro povrchové a samostatně pro podzemní a obsahují informace o příslušnosti daného odběru (zdroje) k mezinárodní oblasti povodí a oblasti povodí v ČR, o příslušnosti odběru k útvaru povrchové nebo podzemní vody. V případě podzemních vodních útvarů není informace doplněna u všech odběrů, protože některé leží v oblastech, kde je lokalizováno více vodních útvarů nad sebou a informace o příslušnosti odběru k jednomu z útvarů není k dispozici.

Do Registru v oblasti povodí Odry je v současnosti zařazeno celkem 141 odběrů povrchových a podzemních vod, přičemž odběrů povrchových vod je 16 a odběrů podzemních vod 125. Přehledné zobrazení odběrů v oblasti povodí Odry je na mapě MA 2.3a.

Vedle odběrů, které jsou řádně povoleny a provozovány, vyžaduje Rámcová směrnice, aby byly do Registru zařazeny i vodní útvary/oblasti, kde se s odběrem vody počítá v budoucnu. Údaje o těchto územích dosud neexistují. Aby Registr alespoň dočasně obsahoval oblasti, které vyžadují ochranu pro budoucí využití povrchových nebo podzemních vod, jsou do něj zahrnuty Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV), vyhlášené v letech 1979–1981 nařízeními vlády uvedenými v tabulce A.2.7.

CHOPAV představují území, která mají být přednostně chráněna jako přirozené zásobárny kvalitní surové povrchové a podzemní vody, která může být v budoucnu využita pro zásobování obyvatel. Představují tedy v podstatě typ výhledových oblastí pro odběry surové vody. Vzhledem k jejich značnému rozsahu je však zřejmé, že by relativně přísné cíle muselo splňovat velké množství vodních útvarů. Otázka zařazení CHOPAV do Registru včetně rozsahu a specifikace cílů, které mají vztah k vodám, bude předmětem dalšího vývoje plánovacího procesu v jednotlivých časových etapách.

V oblasti povodí Odry leží nebo do ní zasahují celkem tři území CHOPAV, všechny jsou vymezeny pro povrchové vody. Jejich přehled je uveden v tabulce A.2.7. Přehledné zobrazení CHOPAV v oblasti povodí Odry je na mapě MA 2.3a.

Tab. A.2.7 CHOPAV pro povrchové vody v oblasti povodí Odry

Číslo	Název	Typ	Zřizovací dokument CHOPAV	Plocha [km ²]	Oblast povodí	Mezinárodní oblast povodí	Poznámka
101	Beskydy	POV	Nařízení vlády č. 40/1978 Sb.	1198,84	Morava / Odra	Dunaj / Odra	Vymezení je shodné s hranicí CHKO
102	Jeseníky	POV	Nařízení vlády č. 40/1978 Sb.	732,55	Morava / Odra	Dunaj / Odra	Vymezení je shodné s hranicí CHKO
109	Jablunkovsko	POV	Nařízení vlády č. 10/1979 Sb.	147,28	Odra	Odra / Dunaj	

Přílohy:

[Mapa MA 2.3a – Území vyhrazená pro odběr vody pro lidskou spotřebu](#)

A.2.3.2. Území vyhrazená pro ochranu hospodářsky významných druhů vázaných na vodní prostředí

Druhým typem chráněného území podle přílohy IV Rámcové směrnice jsou území vyhrazená pro ochranu hospodářsky významných druhů vázaných na vodní prostředí. Jediným právním předpisem Společenství, který upravuje ochranu hospodářsky významných vodních druhů, je směrnice Rady 79/923/EHS o požadované kvalitě měkkýšových vod.

V oblasti povodí Odry nejsou vymezena žádná území vyhrazená pro ochranu hospodářsky významných druhů vázaných na vodní prostředí.

A.2.3.3. Vodní útvary určené jako rekreační vody včetně oblastí vymezených jako vody ke koupání

Třetím typem chráněného území podle přílohy IV Rámcové směrnice jsou vodní útvary určené jako rekreační vody, včetně koupacích oblastí.

Právní předpis, který se k tomuto typu území v legislativě Společenství vztahuje, je směrnice 2006/7/ES o řízení jakosti vody ke koupání. Směrnice byla do české legislativy transponována zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách v platném znění, který definuje povrchové vody využívané ke koupání osob, stanovuje povinnost kontroly kvality těchto vod a opatření v případě nevyhovující kvality vody. Seznam koupacích míst od koupací sezóny 2006 je uveden ve vyhlášce č. 159/2003 Sb., ve znění vyhlášek č. 168/2006 Sb. a č. 152/2008 Sb., novelizované na základě směrnice 2006/7/ES o řízení jakosti vody ke koupání. Touto vyhláškou se stanoví povrchové vody využívané ke koupání osob.

Ke koupalištím se vztahuje i zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví v platném znění, novelizovaný na základě směrnice 2006/7/ES o řízení jakosti vody ke koupání, který stanovuje hygienické požadavky na koupaliště ve volné přírodě, umělá koupaliště, bazény, sauny a povinnosti jejich provozovatelů. Požadavky jsou konkretizovány v prováděcí vyhlášce č. 135/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na koupaliště, sauny a hygienické limity venkovních hracích ploch.

Vymezení koupacích oblastí a koupališť ve volné přírodě zajišťují Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo životního prostředí a jimi řízené organizace, za jejich lokalizaci a vedení v informačním systému veřejné správy odpovídá Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.Masaryka. Za shromažďování údajů o jakosti vody v koupacích oblastech během koupací sezóny odpovídají místně příslušné hygienické stanice, centrální zpracování dat a ukládání údajů do informačního systému Ministerstva zdravotnictví zajišťuje Státní zdravotní ústav a Ministerstvo zdravotnictví.

Ministerstvem zdravotnictví jsou registrována všechna přírodní koupaliště, obsahem Registru je pouze vybraná skupina čistě přírodních lokalit. Jejich celková kategorizace a kódování vyplývá z tab. A.2.8.

V oblasti povodí Odry je evidováno celkem 24 rekreačních oblastí zahrnujících 23 koupacích oblastí podle vyhlášky č. 159/2003 Sb., ve znění vyhlášek č. 168/2006 Sb. a č. 152/2008 Sb., a 1 koupaliště ve volné přírodě ve smyslu zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. Podrobnosti ke všem rekreačním vodám jsou uvedeny v tabulkách A.2.8 a A.2.9. Přehledné zobrazení koupacích oblastí a koupališť ve volné přírodě je na mapě MA 2.3b.

Tab. A.2.8 Koupací oblasti v oblasti povodí Odry

Identifikátor koupací oblasti	Název koupací oblasti	Kraj	ID obce	Obec	ID vodního toku	Název vodního toku	ČHP	Číslo nádrže	Typ
KO810101	Bílovecký rybník – Údolí Mladých	Moravskoslezský	599247	Bílovec	201150000100	Jamník	201011210	201011210006	123
KO810301	lom - Svobodné Heřmanice	Moravskoslezský	597881	Svobodné Heřmanice	0	povodí Heřmanice	202020830	202020830001	124
KO810303	VN Slezská Harta – Leskovec nad Moravicí	Moravskoslezský	597546	Leskovec nad Moravicí	202450000100	Moravice	202020550	202020550001	121
KO810304	VN Slezská Harta – Nová Pláň	Moravskoslezský	546950	Nová Pláň	202780000100	Moravice	202020340	202020550001	121
KO810306	VN Slezská Harta – Roudno I	Moravskoslezský	597741	Roudno	202450000100	Moravice	202020550	202020550001	121
KO810601	VN Baška	Moravskoslezský	598011	Baška	204010000100	Baštice	203010320	203010320001	121
KO810602	VN Brušperk I	Moravskoslezský	598038	Brušperk	201430003000	Horní Kotbach	201011490	201011490007	121
KO810603	VN Olešná – Místek	Moravskoslezský	598003	Frydek-Místek	204270000100	Olešná	203010600	203010600002	121
KO810604	VN Olešná – Palkovice	Moravskoslezský	598003	Frydek-Místek	204270000100	Olešná	203010600	203010600002	121
KO810605	VN Žermanice – Dolní Domaslavice	Moravskoslezský	598399	Lučina	204310000100	Lučina	203010640	203010660001	121
KO810606	VN Žermanice – Lučina	Moravskoslezský	598399	Lučina	204340000100	Řepník - vzdutí	203010660	203010660001	121
KO810607	VN Žermanice – Soběšovice	Moravskoslezský	598399	Lučina	204310000100	Lučina	203010660	203010660001	121
KO810801	VN Těrlicko – Pacalůvka	Moravskoslezský	599158	Těrlicko	205200000100	Stonávka	203030620	203030620001	121
KO810802	VN Těrlicko – Pod motelem	Moravskoslezský	599158	Těrlicko	205200000100	Stonávka	203030620	203030620001	121
KO810803	VN Těrlicko – Těrlicko střed	Moravskoslezský	599158	Těrlicko	205200000100	Stonávka	203030620	203030620001	121
KO811201	VN Větkovice	Moravskoslezský	599565	Kopřivnice	201310002200	Svěcený potok	201011370	201011370001	121
KO811401	Bohušovský rybník	Moravskoslezský	597201	Bohušov	205690000100	Karlovský potok	204020120	204020120001	123
KO811501	VN Čerták	Moravskoslezský	599191	Nový Jičín	200720004500	Čerták	201010730	201010730001	121
KO811502	VN Kacabaja	Moravskoslezský	599409	Hodslavice	200690000100	Zrzávka	201010700	201010700001	121
KO811601	VN Vítovka	Moravskoslezský	599701	Odry	200430000100	Vítovka	201010430	201010430001	121
KO811701	Stříbrné jezero	Moravskoslezský	505927	Opava	201640000100	Opava	202010860	202010860001	124
KO812002	rybník Edrovice	Moravskoslezský	597783	Rýmařov	202610003000	Novopolský potok	202020170	202020170001	123
KO812201	nádrž "V parku" u ATC	Moravskoslezský	506460	Budišov nad Budišovkou	200260000100	Rychtářský potok	201010260	201010260001	121

Dle vyhlášky č. 152/2008 Sb.

Vysvětlivky:

Typy nádrží – číselné kódy:

vodní nádrž	100								
	přírodní nádrž – jezero	111			umělá nádrž – údolní nádrž	121			
	přírodní nádrž – tůň	112			umělá nádrž – boční nádrž	122			
	přírodní nádrž – mrtvé říční rameno	113			umělá nádrž – rybník	123			
					umělá nádrž – zatopená těžební jáma	124			
					umělá nádrž – jezová zdrž	125			
vodní tok	200								

Tab. A.2.9 Koupaliště ve volné přírodě v oblasti povodí Odry

Identifikátor koupaliště ve volné přírodě	Název koupaliště ve volné přírodě	Kraj	ID obce	Obec	ID vodního toku	Název vodního toku	Číslo hydrologického pořadí	Číslo nádrže	Typ
PK810951	štěrkovna Hlučín	Moravskoslezský	507016	Hlučín	201640000100		202030220	202030220001	124

Dle zákona č. 258/2000 Sb. a vyhlášky č. 152/2008 Sb.

Přílohy:

[Mapa MA 2.3b – Území vyhrazená jako rekreační vody a vody ke koupání](#)

A.2.3.4. Oblasti citlivé na živiny

Čtvrtým typem chráněného území podle přílohy IV Rámcové směrnice jsou oblasti citlivé na živiny včetně **zranitelných oblastí** podle Směrnice 91/676/EHS a **citlivých oblastí** podle Směrnice 91/271/EHS.

Zranitelné oblasti

Zranitelná oblast je pojem, který definuje tzv. *Nitrátová směrnice* (SR 91/676/EHS). Jsou to oblasti, povodí nebo jejich části, kde zemědělské činnosti nepříznivě ovlivňují koncentrace dusičnanů v povrchových a podzemních vodách. Jsou to i takové oblasti, které mají vliv na povrchové, pobřežní a mořské vody, ve kterých dochází vlivem úniku dusíku ze zemědělství k eutrofizaci s následnými nepříznivými dopady na celý vodní ekosystém.

Gesci nad implementací Nitrátové směrnice v České republice má Ministerstvo životního prostředí v oblasti vymezování zranitelných oblastí a monitoringu vod, Ministerstvo zemědělství pak v oblasti zpracování Akčních programů a Zásad správné zemědělské praxe.

Principy nitrátové směrnice byly do české legislativy transponovány § 33, zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, a vymezení zranitelných oblastí bylo upraveno nařízením vlády č. 103/2003 Sb., kterým se stanoví zranitelné oblasti a upraví používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech. Vymezení zranitelných oblastí nabylo účinnosti dne 11. dubna 2003, zranitelné oblasti jsou v nařízení vlády definovány výčtem katastrálních území. Postup vymezení zranitelné oblasti na území ČR byl založen především na vyhodnocení koncentrací dusičnanů v povrchových a podzemních vodách a analýze citlivosti území k průniku dusičnanů do vod. Současně bylo ověřováno, že zjištěné znečištění pochází ve větší míře ze zemědělského hospodaření.

Z nařízení vlády č. 103/2003 Sb. vyplynula povinnost nejpozději do čtyř let od prvního vymezení provést revizi důvodů vedoucích k vymezení oblastí (vyhodnocení monitoringu, analýza dalších podkladů – např. úrovně hnojení půd) a na základě výsledku rozšířit nebo redukovat rozsah zranitelných oblastí. Rozsah zranitelných oblastí byl revidován v r. 2007 vydáním nařízení vlády č. 219/2007 Sb. s účinností od 1.9.2007.

Do Registru chráněných území podle Rámcové směrnice jsou v současné době zařazeny zranitelné oblasti podle přílohy č. 1 nařízení vlády č. 219/2007 Sb., v rozsahu vyjmenovaných katastrálních území. Technickým podkladem je geografická vrstva katastrálních území předaná pro potřeby vymezení Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním.

V oblasti povodí Odry byly vymezeny zranitelné oblasti v celkovém rozsahu 1296 km² což představuje asi 20,7 % celkové rozlohy oblasti povodí. Jedná se o 150 katastrálních území, která leží v oblasti povodí Odry buď celá, nebo do něj částečně zasahují. Tento rozsah území má vedle oblasti povodí Moravy nejmenší podíl rozlohy zranitelných oblastí v ČR. Rozložení zranitelných oblastí je patrné z mapy MA 2.3c.

Přílohy:

[Mapa MA 2.3c – Území citlivá na živiny – zranitelné oblasti](#)

Citlivé oblasti

Citlivá oblast je pojem, který definuje směrnice 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod. Jsou to vodní útvary (řeky nebo jejich úseky, jezera a další nádrže, pobřežní a mořské vody) v nichž vlivem vypouštění odpadních vod z aglomerací větších než 10 000 ekvivalentních obyvatel (EO) dochází buď k eutrofizaci vod, překročení limitních koncentrací dusičnanů, nebo je ohroženo plnění cílů jiných směrnic Společenství. Směrnice umožňuje nevymezovat citlivé oblasti v případě, že se příslušný stát zaváže aplikovat přísnější požadavky na čištění odpadních vod (odstraňování fosforu a dusíku) z aglomerací nad 10 000 EO celoplošně.

V České republice byla provedena analýza požadavků směrnice s návrhem vymezení citlivých oblastí. V první fázi byly navrženy k vymezení především eutrofní vodní nádrže a některé úseky toků, zejména dolních pomalu tekoucích velkých řek. Poté byla provedena analýza všech zdrojů vypouštění z aglomerací nad 10 000 EO, ze které vyplynulo, že optimálním řešením by bylo nevymezovat citlivé oblasti a ve všech aglomeracích nad 10 000 EO na území ČR intenzifikovat odstraňování celkového fosforu. Tento výsledek byl podpořen i ekonomickou kalkulací nákladů pro čtyři možné varianty řešení, jak s vymezováním citlivých oblastí, tak s aplikací opatření v celé ploše České republiky. Po analýze výsledků rozhodlo MŽP, že příslušná opatření pro citlivé oblasti budou platná na celém území státu a citlivé oblasti nebudou vymezeny.

Principy směrnice o čištění městských odpadních vod byly do české legislativy transponovány § 32, zákona o vodách, (č. 254/2001 Sb.). Rozhodnutí nevymezovat konkrétní citlivé oblasti je zakomponováno v § 10 nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech. V § 10 nařízení vlády je stanoveno, že citlivými oblastmi jsou všechny vody na území ČR.

V souladu se zněním směrnice 91/271/EHS lze považovat přístup ČR k citlivým oblastem jako uplatnění principu aplikace opatření na celém území státu bez vymezování specifických citlivých oblastí. Z výše uvedených důvodů nebude Registr chráněných území v oblasti povodí Odry obsahovat kategorii citlivá oblast.

A.2.3.5. Oblasti vymezené pro ochranu stanovišť nebo druhů včetně území Natura 2000

Mezi oblasti vymezené pro ochranu stanovišť nebo druhů jsou do Registru zařazeny vybrané **ptačí oblasti (PO)**, vymezené v souladu se směrnicí Rady 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků, vybrané **evropsky významné lokality (EVL)**, vymezené v souladu se směrnicí Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (PO a EVL tvoří soustavu **Natura 2000**) a další vybraná **maloplošná zvláště chráněná území (MZCHÚ)**, u kterých byla prokázána souvislost s vodním prostředím.

Zvláště chráněná území a jejich ochrana jsou definovány zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a patří sem velkoplošná zvláště chráněná území, což jsou národní parky (NP) a chráněné krajinné oblasti (CHKO) a maloplošná chráněná území, kam jsou zařazeny národní přírodní rezervace (NPR), přírodní rezervace (PR), národní přírodní památky (NPP) a přírodní

památky (PP). Zákonem č. 218/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., byla zavedena do legislativy České republiky ochrana přírody v rámci soustavy NATURA 2000.

Z velkoplošných zvláště chráněných území jsou v oblasti povodí Odry zastoupeny 3 chráněné krajinné oblasti (CHKO) a to Beskydy, Poodří a Jeseníky. Vybraná území těchto CHKO s vazbou na vodní prostředí jsou součástí registru EVL a registru ptačích oblastí pro oblast povodí Odry a proto nebyl vytvořen samostatný registr pro velkoplošná zvláště chráněná území.

Ve smyslu § 12, vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., vede Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky v Praze *Ústřední seznam ochrany přírody*, ve kterém jsou vedeny seznamy zvláště chráněných území, ptačích oblastí, evropsky významných lokalit, smluvně chráněných území a památných stromů a který obsahuje kartotéku s evidenčními listy a základními údaji chráněných území a památných stromů. Tento seznam s webovou adresou <http://drusop.nature.cz> byl jedním z podkladů pro naplnění níže uvedených částí Registru pro oblast povodí Odry.

Ptačí oblasti (Natura 2000)

Ptačí oblasti jsou území vyhlášena podle evropské směrnice č. 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků. U nás ptačí oblasti vyhlásila vláda ČR svými nařízeními v roce 2004 až 2005.

Registr ptačích oblastí ČR je součástí Ústředního seznamu ochrany přírody na výše uvedené webové adrese.

Do Registru chráněných území byly vybrány pouze ty ptačí oblasti, které mají vazbu na vodní prostředí nebo je stav vod rozhodující pro přítomné druhy ptáků. Výběr byl podřízen tomu, aby se v oblasti vyskytovaly druhy ptáků, které využívají vodní a mokřadní lokality pro hnízdění, jako potravní stanoviště, shromaždiště nebo zimoviště. Druhým rozhodujícím faktorem bylo plošné zastoupení vodních a mokřadních biotopů v navržené ptačí oblasti.

V oblasti povodí Odry je vymezeno celkem 5 ptačích oblastí, z toho je do Registru zařazena jedna, podrobnosti k ní jsou uvedeny v tabulce A.2.10., její umístění je zřejmé z mapy MA 2.3d.

Tab. A.2.10 Schválená ptačí oblast zařazená do Registru v oblasti povodí Odry

Číslo	Název ptačí oblasti	Druhy se vztahem k vodnímu prostředí, pro které byla oblast vymezena	Rozloha [ha]	Kraj	Legislativní dokument
CZ0811020	Poodří	Bukač velký (<i>Botaurus stellaris</i>) – hnízdění, potravní stanoviště, 3-5 párů Moták pochop (<i>Circus aeruginosus</i>) – hnízdění, potravní stanoviště, 24 párů Ledňáček říční (<i>Alcedo atthis</i>) – hnízdění, potravní stanoviště, zimování, 15-25 párů Kopřivka obecná (<i>Anas strepera</i>) – jarní shromaždiště, 450 - 550 jedinců	8 063	Moravskoslezský	Nařízení vlády č. 25/2005 Sb.

Evropsky významné lokality (Natura 2000)

V souladu se směrnicí Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin vláda ČR svým nařízením č. 132/2005 Sb. vydala národní seznam evropsky významných lokalit (EVL). Z tohoto seznamu byl proveden výběr pro Registr v oblasti povodí Odry s vazbou na vodní prostředí, celkem se jedná o 39 lokalit, z nichž 5 přesahuje i do jiné oblasti povodí. Přehled EVL s vazbou na vodní prostředí je uveden v tabulce A.2.11, přehledné zobrazení je na mapě MA 2.3d.

Vybrané databázové údaje k jednotlivým evropsky významným lokalitám jsou k dispozici na internetu (<http://drusop.nature.cz>).

Tab. A.2.11 Evropsky významné lokality s vazbou na vodní prostředí zařazené do Registru v oblasti povodí Odry

Kód lokality	Název lokality	Plocha [ha]	Navržená kategorie chráněného území	Předmět ochrany	Mezinárodní oblast povodí	Pozn.	Hlavní důvod ochrany			
							stanoviště – kód 1	druh – kód 1	stanoviště – kód 2	druh – kód 2
CZ0710183	Rychlebské hory - Račí údolí	1191,62	PR/PP	lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklicích, smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy, bučiny asociace Luzulo-Fagetum a Asperulo-Fagetum, extenzivní sečené louky nížin až podhůří	Odra		X			
CZ0713385	Písečná - mokřad	7,54	PP	lokalita kuřky žlutobřiché	Odra			X		
CZ0713395	Vidnava	39,34	PR	lokalita modráska bahenního	Odra					X
CZ0713397	Zlaté Hory - Černé jezero	235,06	PP	lokalita čolka karpatského	Odra			X		
CZ0713398	Zlaté Hory - Zlaté jezero	25,76	PP	lokalita kuřky žlutobřiché	Odra			X		
CZ0714075	Keprník	2543,00	CHKO	aktivní vrchoviště, acidofilní smrčiny, alpská a boreální vřesoviště, silikátové alpské a boreální trávníky, lokalita střívlíka hrboletého	Odra	také v oblasti povodí Moravy	X	X	X	
CZ0714077	Praděd	6070,77	CHKO	aktivní vrchoviště, rašelinný les, přechodová rašeliniště a třasoviště, alpská a boreální vřesoviště, subarktické vrbové křoviny, silikátové alpské a boreální trávníky, lokalita chráněných druhů rostlin a živočichů	Odra	také v oblasti povodí Moravy	X	X	X	
CZ0714081	Rejvíz	591,40	CHKO	druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech (a v kontinentální Evropě v podhorských oblastech), rašelinný les, aktivní vrchoviště, přechodová rašeliniště a třasoviště, lokalita šikoušku zeleného, střívlíka hrboletého	Odra		X	X	X	
CZ0714086	Rychlebské hory - Sokolský hřbet	8045,78	NPP/PP	lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklicích, smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy, aktivní vrchoviště, jeskyně nepřístupné veřejnosti,	Odra	také v oblasti povodí Moravy	X		X	

Kód lokality	Název lokality	Plocha [ha]	Navržená kategorie chráněného území	Předmět ochrany	Mezinárodní oblast povodí	Pozn.	Hlavní důvod ochrany			
							stanoviště – kód 1	druh – kód 1	stanoviště – kód 2	druh – kód 2
				lokalita netopýra velkého a vrápence malého						
CZ0714133	Libavá	11376,11	PP	kontinentální opadavé křoviny, lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklicích, druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech (a v kontinentální Evropě v podhorských oblastech)	Odra	také v oblasti povodí Moravy	X	X	X	
CZ0724089	Beskydy	120386,53	CHKO	druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech (a v kontinentální Evropě v podhorských oblastech), petrifikující prameny s tvorbou pěnoveců, smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy	Odra	také v oblasti povodí Moravy	X	X	X	
CZ0810004	Niva Morávky	367,36	NPP/PP	smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy, alpské řeky a jejich dřevinná vegetace s židovníkem německým, dubohabřiny asociace Galio-Carpinetum	Odra		X			
CZ0813438	Cihelna Kunín	26,88	CHKO	lokalita čolka velkého	Odra			X		
CZ0813439	Děhylovský potok - Štěpán	80,17	PR	lokalita kuňky ohnivé, piskoře pruhovaného	Odra			X		
CZ0813442	Dolní Marklovice	41,22	PP	lokalita kuňky ohnivé	Odra			X		
CZ0813444	Heřmanický rybník	478,96	PP	lokalita čolka velkého	Odra			X		
CZ0813445	Heřmanovice	18,69	CHKO	lokalita čolka karpatského	Odra			X		
CZ0813448	Jakartovice	13,75	PP	lokalita modráška bahenního	Odra					X
CZ0813449	Jilešovice - Děhylov	20,77	PP	lokalita modráška bahenního	Odra					X
CZ0813450	Karlova Studánka	24,69	CHKO	lokalita čolka karpatského	Odra			X		
CZ0813453	Lom u Marburku	1,57	PP	lokalita čolka velkého	Odra			X		
CZ0813455	Mokřad u Rondelu	14,80	PP	lokalita čolka velkého	Odra			X		

Kód lokality	Název lokality	Plocha [ha]	Navržená kategorie chráněného území	Předmět ochrany	Mezinárodní oblast povodí	Pozn.	Hlavní důvod ochrany			
							stanoviště – kód 1	druh – kód 1	stanoviště – kód 2	druh – kód 2
CZ0813456	Moravice	273,67	PR/PP	lokalita vydry říční	Odra			X		
CZ0813457	Niva Olše - Věřnovice	554,00	PP	lokalita páchníka hnědého, kuňky žlutobřiché	Odra			X		
CZ0813460	Osoblažský výběžek	96,12	PR/PP	lokalita kuňky ohnivé	Odra			X		
CZ0813462	Řeka Ostravice	47,60	PP	lokalita vranky obecné	Odra			X		
CZ0813464	Pilíky	11,93	PP	lokalita hořavky duhové	Odra			X		
CZ0813468	Sokolí potok	49,96	CHKO	lokalita střevlíka hrbolatého	Odra			X		
CZ0813469	Staré hliniště	4,68	PP	lokalita čolka velkého	Odra			X		
CZ0813470	Štěrbův rybník a Malý Bystřý potok	11,96	PP	lokalita kuňky žlutobřiché	Odra			X		
CZ0813471	Stonávka - nádrž Halama	4,59	PP	lokalita hořavky duhové	Odra			X		
CZ0813472	Suchá Rudná - zlatý lom	3,33	CHKO	lokalita čolka velkého	Odra			X		
CZ0813474	Údolí Moravice	129,63	PP	lokalita přástevníka kostivalového, střevlíka hrbolatého, vranky obecné	Odra			X		
CZ0813475	Václavovice - pískovna	6,86	PP	lokalita čolka velkého	Odra			X		
CZ0813477	Žermanický lom	6,10	PP	lokalita čolka velkého	Odra			X		
CZ0813516	Olše	47,68	PP	lokalita mihule potoční, vydry říční	Odra			X		
CZ0813810	Horní Odra	9,49	PP	lokalita vranky obecné	Odra			X		
CZ0814092	Poodří	5235,03	CHKO/PP	smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy, lokalita páchníka hnědého a dalších chráněných druhů živočichů	Odra		X	X	X	X
CZ0814093	Meandry Dolní Odry	115,61	PP	smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy, lokalita páchníka hnědého, kuňky žlutobřiché, lesáka rumělkového, hořavky duhové	Odra		X	X		

Maloplošná zvláště chráněná území

Registr maloplošných ZCHÚ v oblasti povodí Odry, která nejsou součástí EVL, obsahuje 51 území, u nichž je hlavním důvodem ochrana stanoviště nebo druhu s vazbou na vodní prostředí. Seznam těchto území je uveden v tabulce A.2.12., přehledné zobrazení je na mapě MA 2.3d.

Tab. A.2.12 Maloplošná zvláště chráněná území se vztahem k vodám zařazená do Registru v oblasti povodí Odry

Číslo MZCHÚ	Kategorie MZCHÚ	Název MZCHÚ	Důvod ochrany	Rok vyhlášení	Mezinárodní oblast povodí
190	PR	Kotvice	Silně zarostlý rybník s bohatou květenou	1970	Odra
244	NPR	Mionší	Jedlobukový prales s lesními loučkami a pramenisky	1933	Odra
330	PR	Polanský les	Smíšený lužní les s porostem sněženky podsněžníku	1970	Odra
367	NPR	Rašeliniště Skřítek	Prameništní rašeliniště obklopené podmáčenými smrčínami	1955	Odra
371	NPR	Rejvíz	Rozlehlé rašeliniště s jezírky a významnou květenou	1955	Odra
395	PR	Skučák	Rybník se vzácnou květenou (plavín leknínovitý) a bohatou avifaunou	1969	Odra
476	PP	Úvalenské louky	Přirozené vlhké louky s řadou ostřic	1957	Odra
485	PR	V Podolánkách	Smrkový porost na rašeliništi s výskytem vrby slezské	1955	Odra
586	PR	Koutské a Zábřežské louky	Rašelinné louky s typickou flórou	1973	Odra
650	PP	Vodopády Stříbrného potoka	Kaňonovitá soutěska potoka s četnými vodopády, peřejemi a erozními i evorzními jevy	1965	Odra
925	NPR	Polanská niva	Zachovalý lužní les s meandrujícím tokem Odry a řadou mrtvých ramen	1985	Odra
945	PR	Vysoký vodopád	Nejvyšší vodopád v Hrubém Jeseníku, vzácná mechová společenstva	1982	Odra
1068	PR	Bukovec	Podhorské rašeliniště s typickou květenou	1988	Odra
1139	PP	Sedlnické sněženky	Velmi bohatá lokalita sněženek	1988	Odra
1141	PR	Hvozdnice	Říční niva s několika rybníky, velmi bohatá avifauna, lokalita želvy bahenní	1988	Odra
1190	PP	Staré hliniště	Vytěžený hliník, refugium plazů a obojživelníků	1989	Odra

Číslo MZCHÚ	Kategorie MZCHÚ	Název MZCHÚ	Důvod ochrany	Rok vyhlášení	Mezinárodní oblast povodí
1192	PR	Krasovský kotel	Lesní mokřadní louka s hojným výskytem mečíku střechovitého	1989	Odra
1193	PR	Kunov	Bohatá lokalita pérovníku pštrosího	1989	Odra
1332	PP	Pod hájenkou Kyčera	Prameniště a zarůstající rašeliniště s cennou vegetací	1990	Odra
1333	PP	Pod hukvaldskou oborou	Lokalita pérovníku pštrosího	1990	Odra
1334	PP	Profil Morávky	Profil přirozeného šterkonosného toku s řadou skalních prahů, peřejí	1990	Odra
1335	PR	Vřesová stráň	Mokřadní porosty zejména ostřic, vřesoviště, olšové porosty	1990	Dunaj
1336	PR	Rybníky	Přirozené lesní porosty s prameništi a rašelinnou loukou	1990	Odra
1340	PP	Stříbrné jezírko	Zatopený galenitový lom, výskyt raka říčního a četných druhů obojživelníků	1989	Odra
1341	PP	Byčinec	Mokřadní louka s bohatým bylinným porostem	1990	Odra
1342	PP	Podgrůň	Menší vrchoviště s řadou vzácných rostlin	1990	Odra
1343	PP	Obidová	Rašelinné louky s bohatou faunou a flórou	1990	Odra
1345	PP	Kyčmol	Rašelinná loučka s typickou květenou	1990	Odra
1347	PP	Motyčanka	Rašelinná loučka se zachovalými společenstvy	1990	Dunaj
1358	PR	Pstruží potok	Prameniště a mokřady s typickou vegetací, tokaniště tetřívka obecného	1989	Odra
1364	PP	Meandry Lučiny	Niva s meandrujícím tokem a zachovalými břehovými porosty	1992	Odra
1515	PP	Heraltický potok	Mokřady kolem potoka s významnými rostlinnými i živočišnými společenstvy	1991	Odra
1527	PR	Filipovické louky	Rašelinné louky s umělou nádrží, bohatá květena, refugium obojživelníků	1990	Odra
1569	PP	Kamenec	Mokřady se vzácnou květenou, refugium obojživelníků	1992	Odra
1570	PP	Žermanický lom	Zatopený lom a okolní mokřady se vzácnou flórou	1992	Odra
1639	PR	Smolenská luka	Inundační území Smolenského potoka s bohatou květenou a zvířenou	1993	Odra
1665	PP	Prameny Zrzávky	Dva samostatné vývěry vody se silným obsahem síranu železitého a sirovodíku	1993	Odra
1668	PP	Turkov	Zbytek lužního lesa, významná lokalita obojživelníků a avifauny	1993	Odra
1737	PR	Štěpán	Zazemněný rybník s rákosinami a významnou květenou a zvířenou	1994	Odra
1815	PR	Vidnavské mokřiny	Rašelinné louky s významnou rašelinnou a mokřadní flórou, výskyt želvy	1996	Odra

Číslo MZCHÚ	Kategorie MZCHÚ	Název MZCHÚ	Důvod ochrany	Rok vyhlášení	Mezinárodní oblast povodí
			bahenní		
1962	PP	Pusté nivy	Zbytek lužního lesa s mohutnými trsy lípy srdčité, zaplavované tůň	1998	Odra
1965	PR	Rezavka	Niva řeky Odry, pestrá mozaika biotopů	1998	Odra
2009	PR	Niva Moravice	Území s přirozenými biotopy, výskyt ohrožených druhů rostlin a živočichů, zejména ptactva	1998	Odra
2078	PR	Velký Pavlovický rybník	Vodní a mokřadní ekosystémy, významné biotopy pro ptactvo a obojživelníky.	1999	Odra
2083	PP	Meandry Staré Odry	Zbytek původního meandrujícího koryta Odry s množstvím tůní a břehovitými porosty s pestrou skladbou	1999	Odra
2094	PR	Královec	Ekosystém mokřadních společenstev lučních porostů s remízy prameništích olšin na podmáčeném podkladě kulmských hornin s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.	2000	Odra
2172	PR	Rybníky v Trnávce	Vodní a mokřadní ekosystém rybníků, významná lokalita výskytu zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin.	2002	Odra
2204	PR	Přemyšov	Zachování hodnotných ekosystémů na části terasy řeky Odry, které je z krajino-ekologického hlediska unikátní. Ochrana před možnými negativními zásahy.	2001	Odra
2206	PR	Džungle	Zachování zbytků porostů tvrdého luhu-dubového lužního lesa se starými duby, měkkého vrbo-olšového luhu, rozsáhlých ostřicových mokřadů jako stálého biotopu chráněných obojživelníků, druhově pestré organismy	2002	Odra
3375	NPP	Skalická Morávka	Poslední zbytky přirozeného divočího toku ve šterkových náplavech v České republice a na něj vázané, tokem vytvářené doprovodné pořiční ekosystémy.	2006	Odra
3369	PP	Hraniční meandry Odry	Úsek meandrujícího toku řeky Odry na česko-polské hranici od soutoku s Olší po Starý Bohumín, lužní porosty navazující na vodní tok a stálé i periodické vodní plochy.	2006	Odra

Územní systém ekologické stability

Dle § 3, zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, je územní systém ekologické stability krajiny vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišuje se místní, regionální a nadregionální systém ekologické stability.

Vymezení systému ekologické stability stanoví a jeho hodnocení provádějí orgány územního plánování a ochrany přírody ve spolupráci s orgány vodohospodářskými, ochrany zemědělského půdního fondu a státní správy lesního hospodářství. Ochrana systému ekologické stability je povinností všech vlastníků a uživatelů pozemků, tvořících jeho základ. Jeho vytváření je veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce i stát.

Vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., definuje biocentrum a biokoridor jako základní prvky ÚSES, dále stanovuje, že vymezení místního, regionálního a nadregionálního systému ekologické stability stanoví orgán ochrany přírody v plánu ÚSES a ten je podkladem pro projekty systému ekologické stability, provádění pozemkových úprav, pro zpracování územně plánovací dokumentace a pro vodohospodářské dokumenty ochrany a obnovy krajiny.

Územní plány velkých územních celků, které jsou jedním z podkladů plánů oblastí povodí, obsahují návrhy nadregionálních a regionálních prvků ÚSES – biokoridorů a biocenter, přičemž se vychází mimo jiné z územně technického podkladu (ÚTP) regionálních a nadregionálních ÚSES ČR, který zajistilo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR v roce 1996.

Významné krajinné prvky

Ve smyslu § 3 zákona č. 114/1992 Sb. tvoří významné krajinné prvky (VKP) ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotnou část krajiny, utváří její typický vzhled nebo přispívají k udržení její stability. Jsou to lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy.

Dále jsou jimi jiné části krajiny, které zaregistruje podle § 6 orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek, zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy. Mohou jimi být i cenné plochy porostů sídelních útvarů včetně historických zahrad a parků.

Dle § 4 uvedeného zákona jsou významné krajinné prvky chráněny před poškozováním a ničením. Využívají se pouze tak, aby nebyla narušena jejich obnova a nedošlo k ohrožení nebo oslabení jejich stabilizační funkce. K zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, si musí ten, kdo takové zásahy zamýšlí, opatřit závazné stanovisko orgánu ochrany přírody. Mezi takové zásahy patří zejména umisťování staveb, pozemkové úpravy, změny kultur pozemků, odvodňování pozemků, úpravy vodních toků a nádrží a těžba nerostů.

Registraci VKP (§ 6 zákona č. 114/1992 Sb. a § 7 vyhlášky č. 395/1992 Sb. k tomuto zákonu) provádějí příslušné orgány ochrany přírody (tj. obce s pověřeným obecním úřadem) zápisem do seznamu VKP a vydáním rozhodnutí o jeho registraci.

Přílohy:

[Mapa MA 2.3d – Území vymezená pro ochranu stanovišť a druhů](#)

A.3. Doplnující údaje

A.3.1. Kontaktní místa pro získání informací a seznamy pořizovatelů POP a kompetentních úřadů

A.3.1.1. Kontaktní místa a postupy pro získání základní dokumentace a informací o etapách zpracování Plánu oblasti povodí Odry a Plánu oblasti povodí Odry

Kontaktní místa a postupy pro získání základní dokumentace a informací o etapách zpracování POP Odry

I.etapa – Přípravné práce pro Plán oblasti povodí Odry

➤ **Časový plán a program prací pro Plán oblasti povodí Odry (dále ČP)**

- ČP byl zveřejněn ke dni 1.1.2006.
- Podávání připomínek k ČP bylo ukončeno k 1.7.2006.

➤ **Předběžný přehled významných problémů nakládání s vodami (dále přehled)**

- Přehled byl zveřejněn ke dni 1.4.2007.
- Podávání připomínek k přehledu bylo ukončeno k 1.10.2007.

➤ **Oznámení koncepce dle § 10 c), zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí**

- Zveřejnění informace o oznámení bylo provedeno ke dni 13.3. 2007.
- Podávání písemných vyjádření bylo možné do 20 dnů ode dne zveřejnění.

Kontaktní místa pro získání základní dokumentace a informací o I. etapě zpracování POP Odry:

- a) **Zveřejnění** a vystavení Časového plánu a programu prací a Předběžného přehledu významných problémů pro Plán oblasti povodí Odry a podávání připomínek k nim – blíže viz Tab. A.3.1.

b) **Oznámení koncepce** dle zákona č. 100/2001 Sb.:

- zjišťovací řízení bylo zahájeno *zveřejněním informace o oznámení koncepce* na úředních deskách Moravskoslezského a Olomouckého kraje (viz odstavec a) výše).
- Informace byla rovněž zveřejněna na úředních deskách dotčených obcí s rozšířenou působností a v Informačním systému SEA (<http://www.ceu.cz/EIA/SEA>), kód koncepce **MZP060K**.
- písemné vyjádření k oznámení bylo možno zasílat na:

Ministerstvo životního prostředí - adresa viz Tab. A.3.2:

II.etapa – Návrh POP Odry

Kontaktní místa pro získání základní dokumentace a informací o II.etapě POP Odry – Návrhu Plánu oblasti povodí Odry:

Krajské úřady MS kraje, OI kraje, Povodí Odry, s.p. – adresy a spojení viz Tab.3.1

Vystavení k veřejnému nahlédnutí v elektronické podobě:

- Portál veřejné správy <http://portal.gov.cz> – sekce Zemědělství, dále sekce Povinně zveřejňované informace na úvodní stránce Portálu.

III.etapa – Konečný návrh POP Odry

Kontaktní místa pro získání základní dokumentace a informací o III.etapě POP Odry – Konečném návrhu Plánu oblasti povodí Odry:

Zveřejnění schváleného POP Odry po dobu jeho platnosti v písemné podobě:

Krajské úřady MS kraje, OI kraje, Povodí Odry, s.p. – adresy a spojení viz Tab.3.1

Zveřejnění schváleného POP Odry po dobu jeho platnosti v elektronické podobě:

- Portál veřejné správy <http://portal.gov.cz> – sekce Zemědělství, dále sekce Povinně zveřejňované informace na úvodní stránce Portálu.

Přehled kontaktních míst a postupů pro získávání informací o etapách zpracování Plánu oblasti povodí (POP) Odry je uveden v tabulce A.3.1.

Popis podniknutých kroků pro seznámení veřejnosti se zpracováním POP Odry

a) Povinně zveřejňované informace

Dle § 25, odst. 2, zákona č. 254/2001 Sb., o vodách v platném znění a § 10, odst.4-6, vyhlášky č. 142/2005 Sb., o plánování v oblasti vod byl zveřejněn *Časový plán a program prací pro Plán oblasti povodí Odry* a o tomto zveřejnění bylo vydáno oznámení, které bylo vyvěšeno na

úředních deskách Krajských úřadů Moravskoslezského a Olomouckého kraje a na úředních deskách dotčených obcí.

Dle § 25, odst. 2, zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění a § 10, odst.4-6, vyhlášky č. 142/2005 Sb., o plánování v oblasti vod, byl zveřejněn *Předběžný přehled významných problémů nakládání s vodami v oblasti povodí Odry* a o tomto zveřejnění bylo vydáno oznámení, které bylo vyvěšeno na úředních deskách Krajských úřadů Moravskoslezského a Olomouckého kraje a na úředních deskách dotčených obcí.

Dle § 25, odst. 2, zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění a § 12, vyhlášky č. 142/2005 Sb., o plánování v oblasti vod, byl zveřejněn *Návrh Plánu oblasti povodí Odry* v termínu od 1.7.2008 do 1.1.2009. Podávání připomínek k návrhu Plánu oblasti povodí Odry bylo možné po dobu jeho zveřejnění t.j od 1.7.2008 do 1.1.2009.

b) Další kroky pro informování veřejnosti

Pro informovanost veřejnosti byly ze strany pořizovatelů Plánu podniknuty tyto další aktivity:

- Informační brožura, vydávaná vždy 1 x ročně státním podnikem Povodí Odry.
- Vystavené postery na Krajských úřadech Moravskoslezského a Olomouckého kraje.
- Inzeráty v regionálním tisku (Krajské informační noviny – měsíčník Moravskoslezský kraj, Jesenický týdeník).
- Semináře pro zastupitele krajů, vodoprávní úřady a veřejnost.
- Internet – zveřejňování informací na webových stránkách státního podniku Povodí Odry (http://www.povodiodry.cz/fr_planovani.html).

Subjekty zajišťující podniknuté kroky – Krajské úřady MS kraje, Ol kraje, Povodí Odry, s.p. – adresy a spojení viz Tab.3.1:

Kdy byly uvedené kroky podniknuty

- V roce 2004 informace o přípravných pracích Plánu oblasti povodí Odry.
- V roce 2005 informace o zahájení prací na Plánu oblasti povodí Odry.
- V roce 2006 informace o Plánování v oblasti povodí a o Protipovodňových opatřeních v povodí Odry.
- V roce 2007 informace o pokračování prací na Plánu oblasti povodí Odry a o posuzování vlivu koncepce na životní prostředí.
- Od 1.1.2006 zveřejnění Časového plánu a programu prací pro Plán oblasti povodí Odry a po dobu 6 měsíců možnost k této části plánu podávat připomínky na místa, uvedená ve zveřejnění.

- Od 1.3.2007 zjišťovací řízení podle § 10d), zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, a po dobu 20 dnů ode dne zveřejnění možnost podávání připomínek na Ministerstvo životního prostředí.
- Od 1.4.2007 zveřejnění Předběžného přehledu významných problémů nakládání s vodami v oblasti povodí Odry a po dobu 6 měsíců možnost k této části plánu podávat připomínky na místa, uvedená ve zveřejnění.
- Od 1.7.2008 do 1.1.2009 zveřejnění Návrh Plánu oblasti povodí Odry, podávání připomínek k návrhu Plánu oblasti povodí Odry bylo možné po dobu jeho zveřejnění t.j. Od 1.7.2008 do 1.1.2009

Seznam pořizovatelů plánu oblasti povodí Odry

Pořizovatelem Plánu oblasti povodí Odry je

➤ **Povodí Odry, státní podnik**

ve spolupráci s:

➤ **Krajským úřadem Moravskoslezského kraje**

➤ **Krajským úřadem Olomouckého kraje**

Tab. A.3.1 Přehled kontaktních míst a postupů pro získávání informací o Plánu oblasti povodí Odry

Postup. krok číslo	Plán oblasti povodí Odry a jeho části	Vazba na postupové kroky SEA	Kontaktní místa pro získávání informací	Postup pro získávání informací - zveřejnění částí POP Odry	Aktivní účast veřejnosti	Lhůty
I. etapa	Přípravné práce		<u>Kontaktní místa pro získávání informací v listinné podobě:</u> 1) KÚ Moravskoslezského kraje 28.října 117 702 18 Ostrava 2) KÚ Olomouckého kraje Jeremenkova 40 a),b) 779 11 Olomouc 3) Povodí Odry, státní podnik, Varenská 49, 701 26 Ostrava 1	Zveřejnění částí plánu uvedených v postupových krocích 1., 3., 6., 8., 10. pro uživatele vody a veřejnost <u>formou vystavení k veřejnému nahlédnutí</u> a to: - v listinné podobě u územně dotčených KÚ tj. KÚ Moravskoslezského kraje, KÚ Olomouckého kraje a u Povodí Odry, státního podniku, - v elektronické podobě na Portálu veřejné správy.	<u>Možnost podávání připomínek:</u> - v písemné podobě na adresách uvedených při zveřejnění - v elektronické podobě na adresy uvedené při zveřejnění <u>Náležitosti připomínek:</u> V připomínce musí být uvedeno jméno, popřípadě jména, příjmení a adresa místa pobytu, jde-li o fyzickou osobu, nebo název a sídlo podávajícího, pokud jde o právnickou osobu. Přípomínky podávané v elektronické podobě musí být opatřeny elektronickým podpisem nebo elektronickou značkou	1. <u>Časový plán a program prací (ČP)</u> pro zpracování Plánu oblasti povodí Odry byl zveřejněn ke dni <u>1.1.2006</u> . Ke zveřejněnému ČP byly <u>podávány připomínky</u> ve lhůtě 6 měsíců ode dne zveřejnění, tj. <u>do 30.6.2006</u> . 2. <u>Předběžný přehled významných problémů</u> byl zveřejněn ke dni <u>1.4.2007</u> . Ke zveřejněnému „přehledu“ lze <u>podávat připomínky</u> ve lhůtě 6 měsíců ode dne zveřejnění, tj. <u>do 30.9.2007</u> . 3. <u>Oznámení koncepce Plánu oblasti povodí</u> ke dni 13.3.2007, podávání vyjádření na MŽP ve lhůtě 20 dnů ode dne zveřejnění 4. <u>Návrh Plánu oblasti povodí Odry</u> bude vystaven k veřejnému nahlédnutí po dobu 6 měsíců ode dne zveřejnění. Možnost podávání připomínek bude po dobu 6 měsíců ode dne zveřejnění. 5. <u>Zpráva o vyhodnocení</u> podaných připomínek bude zveřejněna po dobu 30 dnů. 6. <u>Schválený Plán oblasti povodí Odry</u> bude přístupný veřejnosti po dobu jeho platnosti
II. etapa	Návrh Plánu oblasti povodí Odry		1) Portál veřejné správy: http://www.portal.gov.cz/ 2) KÚ: - Moravskoslezský: http://www.kr-moravskoslezsky.cz - Olomoucký: http://www.kr-olomoucky.cz 3) Povodí Odry, státní podnik http://www.pod.cz e-mail: tucecek@pod.cz	Oznámení o zveřejnění - Čas. plánu a programu prací, - Předběžného přehledu významných problémů, - Oznámení koncepce - Návrhu Plánu oblasti povodí Odry <u>se vyvěšují na úředních deskách</u> územně dotčených KÚ a obcí. V oznámení je uvedena adresa a termín pro uplatnění připomínek a náležitosti připomínek.		
III. etapa	Konečný návrh Plánu oblasti povodí Odry		<u>Zveřejnění informace o oznámení koncepce:</u> na úředních deskách Moravskoslezského a Olomouckého kraje a na úředních deskách dotčených obcí s rozšířenou působností a v Informačním systému SEA (http://www.ceu.cz/EIA/SEA), kód koncepce MZP060K.	Zveřejnění - <u>Zprávy o vyhodnocení podaných připomínek</u> - <u>schváleného Plánu oblasti povodí Odry</u> - v listinné podobě u územně dotčených KÚ tj. KÚ Moravskoslezského kraje, KÚ Olomouckého kraje a u Povodí Odry, státního podniku, - v elektronické podobě na Portálu veřejné správy.	<u>Možnost pro uživatele vody a veřejnost:</u> nahlédnout a získávat informace o Zprávě o vyhodnocení podaných připomínek a o schváleném Plánu oblasti povodí Odry po dobu jejich zveřejnění.	

A.3.1.2. Kontaktní místa pro získání informací o aktuálních sledovaných údajích z programů pro zjišťování a hodnocení stavu vod

Zveřejňování zjištěných hodnot v rámci provozního monitoringu se řídí vyhláškou č. 391/2004 Sb., o rozsahu údajů v evidencích stavu povrchových a podzemních vod a o způsobu zpracování, ukládání a předávání těchto údajů do informačních systémů veřejné správy.

Zveřejňování výstupů monitoringu se řídí požadavky jednotlivých předpisů upravujících dílčí monitorovací programy, jenž jsou součástí provozního monitoringu oblasti povodí. Zveřejňování dle požadavků Rámcové směrnice je upraveno článkem 14 této směrnice a § 25, vodního zákona, podle nichž musí být výstupy jednotlivých etap tvorby plánu oblasti povodí k dispozici veřejnosti k připomínkám.

Kontaktní místa pro získávání informací:

- **Povodí Odry, státní podnik**, – adresa a spojení viz Tab.3.1
- **Český hydrometeorologický ústav – úsek hydrologie**, – adresa a spojení viz Tab.3.3

Zřizovatelem ČHMÚ je [Ministerstvo životního prostředí ČR](#)

- **Vodohospodářský informační portál VODA** - <http://voda.gov.cz/portal/>

- gestorem Vodohospodářského informačního portálu VODA je Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s dalšími ústředními vodoprávními úřady ČR, tj. Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem dopravy a Ministerstvem obrany, v koordinaci s Ministerstvem informatiky. Prostřednictvím jednotných, přehledných a snadno dostupných aplikací zde zmiňované resorty prezentují široké veřejnosti věrohodné informace o vodním hospodářství a tak přispívají k její lepší a včasné informovanosti.

A.3.1.3. Seznam kompetentních úřadů

Kompetentní úřady ve smyslu čl. 3 odst. 2 a přílohy I Rámcové směrnice se dělí na:

a) centrální s celostátní působností

Ministerstvo zemědělství ČR -, Těšnov 17, 117 05 Praha 1, tel.: 221 811 111

fax: 224 810 478 , e-mail: posta@mze.cz

Ministerstvo životního prostředí ČR - Vršovická 65 180 01 Praha 10, tel.: 267 121 111

fax: 267 310 308 e-mail: info@env.cz

b) krajské s regionální působností

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, 28.října 117;,, 702 18 Ostrava, tel.: 595 622 222, fax: 595 622 126

e-mail: posta@kr-moravskoslezsky.cz

Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství

, Jeremenkova 40 a),b); 779 11 Olomouc, tel.: 585 508 111, fax: 585 508 111

e-mail: podatelna@kr-olomoucky.cz

A.3.1.4. Seznam pořizovatelů POP a příslušných správních úřadů

I. Pořizovatel Plánu oblasti povodí Odry

Povodí Odry, státní podnik - adresa a spojení viz Tab. A.3.1

Povodí Odry, s.p., jako správce povodí Odry, je pořizovatelem Plánu oblasti povodí Odry ve spolupráci s Krajskými úřady Moravskoslezského a Olomouckého kraje a s ústředními vodoprávními úřady. Plán oblasti povodí má 3 etapy, zpracování každé etapy se konzultoval s ostatními správci povodí, krajskými úřady příslušnými v oblasti povodí, se správními úřady pro územní plánování a Českou inspekci životního prostředí. Plány oblasti povodí podléhají posuzování vlivů na životní prostředí.

Povodí Odry, státní podnik, jako pořizovatel plánu oblasti povodí při zpracování plánu průběžně eviduje a ukládá dokumenty související se zpracováním Plánu oblasti povodí Odry a dokumentující postup jeho zpracování včetně výsledných dokumentů z jednotlivých etap prací a projednávání. Dokumenty, použité pro zpracování Plánu oblasti povodí Odry, jsou po dobu přípravy, zpracování, schvalování a platnosti plánu oblasti povodí veřejně přístupné k nahlédnutí u pořizovatele plánu – Povodí Odry, státní podnik.

Plány oblastí povodí budou přezkoumány a aktualizovány každých 6 let ode dne jejich schválení, přičemž při aktualizaci se postupuje stejně jako při jejich pořizování.

II. Krajské úřady

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství

- adresa a spojení viz seznam kompetentních úřadů výše

Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství

- adresa a spojení viz seznam kompetentních úřadů výše

Krajské úřady ve smyslu § 107, zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění spolupracují s ústředními vodoprávními úřady a správci povodí při pořizování plánů oblastí povodí a jejich plnění. Krajské úřady si mohou pro zajištění spolupráce na plánech oblastí povodí a při provádění kontroly plnění plánů oblastí povodí vyžádat spolupráci odborných subjektů, subjektů sledujících jakost a zdravotní nezávadnost vod, orgánů ochrany přírody, sdružení občanů působících na úsecích ochrany životního prostředí, rybářství, vlastníků a provozovatelů vodovodů a kanalizací a popřípadě dalších orgánů.

III. Ústřední vodoprávní úřady

Ministerstvo zemědělství ČR, - adresa a spojení viz seznam kompetentních úřadů výše

Ministerstvo zemědělství vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu, není-li zákonem o vodách (§ 108) stanoveno jinak. V rámci této působnosti spolupracuje se správci povodí a krajskými úřady při pořizování plánů oblastí povodí.

Ministerstvo životního prostředí ČR- adresa a spojení viz seznam kompetentních úřadů výše

Ministerstvo životního prostředí vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu ve věcech uvedených v § 108, odst.2, zákona č. 254/2001 Sb., v platném znění. V rámci této působnosti spolupracuje se správci povodí a krajskými úřady při pořizování plánů oblastí povodí.

Ministerstvo zdravotnictví ČR, Palackého nám.4., 128 01...Praha 2, tel.:...224 971 111

fax:...224 972 111; e-mail: mzcr@mzcr.cz

Ministerstvo zdravotnictví vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu ve věcech uvedených v § 108, odst. 3, zákona č. 254/2001 Sb., v platném znění a to ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí ve věcech stanovení povrchových vod využívaných ke koupání. V rámci této působnosti spolupracuje se správci povodí a krajskými úřady při pořizování plánů oblastí povodí.

Ministerstvo dopravy ČR, nábreží Ludvíka Svobody 1222/1; P.O.Box 9

110 15 Praha 1; tel.: 972 211 111 (ústředna); fax:972 231 184, e-mail: posta@mdcr.cz

Ministerstvo dopravy vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu ve věcech uvedených v § 108, odst.4, zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění a to ve věcech užívání povrchových vod k plavbě. V rámci této působnosti spolupracuje se správci povodí a krajskými úřady při pořizování plánů oblastí povodí.

Ministerstvo obrany ČR Tychonova 1, 160 01...Praha 6, tel.: 973 201 111 (ústředna)

e-mail: posta@army.cz

Ministerstvo obrany vykonává působnost Ústředního vodoprávního úřadu ve věcech, v nichž je založena působnost újezdních úřadů podle § 105, odst. 3.

IV. Ústřední správní úřad pro územní plánování (dotčený orgán st. správy)

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR), Staroměstské nám.6, 110 15 Praha 1,

tel.:...224 861 111, e-mail:...info@mmr.cz

Ministerstvo pro místní rozvoj je ve smyslu § 14, odst. 1, zákona ČNR č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů (kompetenční zákon), ústředním orgánem státní správy ve věcech územního plánování.

Ministerstvo obrany ČR, - adresa a spojení viz seznam kompetentních úřadů výše

Ministerstvo obrany je pořizovatelem územně plánovací dokumentace a územně plánovacích podkladů na území vojenských újezdů.

V. Ústřední správní úřad v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí ČR, - adresa a spojení viz seznam kompetentních úřadů výše

Ministerstvo životního prostředí je ústředním správním orgánem v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění a v této oblasti vykonává vrchní státní dozor. Dále je ústředním orgánem státní správy na úseku ochrany přírody dle zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění.

Seznam kompetentních a ostatních dotčených správních úřadů pro plánování v oblasti povodí Odry je přehledně sestaven do tabulky A.3.2, tabulka A.3.3 obsahuje seznam odborných subjektů a správních úřadů řízených kompetentními úřady.

Tab. A.3.2 Seznam kompetentních a ostatních dotčených správních úřadů pro plánování v oblasti povodí Odry

Název a adresa kompetentního úřadu	Územní působnost	Oblasti povodí	Právní statut	Působnost	Členství	Mezinárodní vztahy
Ministerstvo zemědělství Těšnov 17, 117 05 Praha 1	ČR	- Odry - Moravy - Dyje - Hor.a střed. Labe - Horní Vltavy - Berounky - Dolní Vltavy - Ohře a Dolní Labe	Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústřed. orgánů státní správy ČSR v plat.znění	- Vykonává působnost ústředního vodopráv. úřadu , není-li zákonem č. 254/2001 Sb., stanoveno jinak	Mezinárodní komise pro ochranu Odry před znečištěním Komise pro plánování v oblasti vod (KPOV) Návrhová skupina KPOV	Úmluva o ochraně a využívání hraničních vodních toků a mezinárodních jezer Protokol o vodě a zdraví
Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65 180 01 Praha 10	ČR	- Odry - Moravy - Dyje - Hor.a střed. Labe - Horní Vltavy - Berounky - Dolní Vltavy - Ohře a Dolní Labe	Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústřed. orgánů státní správy ČSR v plat.znění	- Vykonává působnost ústředního vodopráv. úřadu ve věcech: ochrany množství a jakosti povrchových a podzemních vod posuzování plánů v oblasti vod z hlediska vlivu na životní prostředí ochrany vodních zdrojů zjišťování a hodnocení stavu povrchových a podzemních vod - Je ústředním správním úřadem v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí (SEA)	Mezinárodní komise pro ochranu Odry před znečištěním Komise pro plánování v oblasti vod (KPOV) Návrhová skupina KPOV	Úmluva o ochraně a využívání hraničních vodních toků a mezinárodních jezer Protokol o vodě a zdraví
Ministerstvo zdravotnictví Palackého nám.4 128 01 Praha 2	ČR	- Odry - Moravy - Dyje - Hor.a střed. Labe - Horní Vltavy - Berounky - Dolní Vltavy - Ohře a Dolní Labe	Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústřed.orgánů státní správy ČSR v plat.znění	- Vykonává působnost ústředního vodopráv. úřadu ve věcech stanovení povrchových vod využívaných ke koupání ve spolupráci s MŽP (§ 34, zákon o vodách)		Úmluva o ochraně a využívání hraničních vodních toků a mezinárodních jezer Protokol o vodě a zdraví
Ministerstvo dopravy Nábřeží L.Svobody 1222/12 110 15 Praha 1	ČR	- Odry - Moravy - Dyje - Hor.a střed. Labe - Horní Vltavy - Berounky - Dolní Vltavy - Ohře a Dolní Labe	Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústřed. orgánů státní správy ČSR v plat.znění	- Vykonává působnost ústředního vodopráv. úřadu ve věcech užívání povrchových vod k plavbě (§ 7, zákona o vodách).		Úmluva o ochraně a využívání hraničních vodních toků a mezinárodních jezer Protokol o vodě a zdraví
Ministerstvo obrany Tychonova 1 160 01 Praha 6	ČR	- Odry - Moravy - Dyje - Hor.a střed. Labe - Horní Vltavy - Berounky - Dolní Vltavy - Ohře a Dolní Labe	Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústřed. orgánů státní správy ČSR v plat.znění	- Vykonává působnost ústředního vodopráv. úřadu ve věcech, v nichž je založena působnost újezdních úřadů podle § 105, zákona o vodách. - Vykonává působnost ve věcech územního plánování na území vojenských újezdů (§ 5, 10 zákon č. 183/2006 Sb.)		Úmluva o ochraně a využívání hraničních vodních toků a mezinárodních jezer Protokol o vodě a zdraví
Ministerstvo pro místní rozvoj Staroměstské nám.6 110 15 Praha 1	ČR	- Odry - Moravy - Dyje - Hor.a střed. Labe - Horní Vltavy - Berounky - Dolní Vltavy - Ohře a Dolní Labe	Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústřed. orgánů státní správy ČSR v plat.znění	- Vykonává působnost ústředního správního úřadu pro územní plánování (§ 11, zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona)		
Krajský úřad Moravskoslezského kraje 28.října 117 702 18 Ostrava	Moravsko-slezský kraj	- Odry - Moravy	Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) v platném znění	Spolupracuje s ústředními vodoprávními úřady a správci povodí při pořizování plánů oblastí povodí a jejich plnění. Schvalují etapy plánu oblasti povodí. Konečný návrh POP schvaluje kraj podle své územní působnosti. Závazné části POP pro správní obvod kraje vydá rada kraje nařízením.	Komise pro plánování v oblasti povodí Odry Komise pro plánování v oblasti povodí Moravy	
Krajský úřad Olomouckého kraje Jeremenkova 40a 779 11 Olomouc	Olomoucký kraj	- Odry - Moravy - Dyje	Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) v platném znění	Spolupracuje s ústředními vodoprávními úřady a správci povodí při pořizování plánů oblastí povodí a jejich plnění. Schvalují etapy plánu oblasti povodí. Konečný návrh POP schvaluje kraj podle své územní působnosti. Závazné části POP pro správní obvod kraje vydá rada kraje nařízením.	Komise pro plánování v oblasti povodí Odry Komise pro plánování v oblasti povodí Moravy	

Tab. A.3.3 Odborné subjekty a správní úřady řízené kompetentními a ostatními správními úřady

Název	Adresa	Zřizovací dokument	Typ a funkce organizace	Úkoly ve vztahu k VH plánování
MZe:				
- Povodí Odry, státní podnik	Varenská 49 Ostrava 701 26	Zákon č. 305/2000 Sb., Zřizovací listina podniků Povodí	Státní podnik. Zajišťuje výkon správy povodí, kterou se rozumí správa významných vodních toků, činnosti spojené se zjišťováním a hodnocením stavu povrchových a podzemních vod v oblasti povodí Odry a další činnosti podle zákona. č. 254/2001 Sb. a zákona č. 305/200 Sb.	- Pořizování Plánu oblasti povodí Odry - Vedení evidence odběrů a vypouštění - Sledování stavu povrchových a podzemních vod v oblasti povodí Odry - Evidence údajů o vodních tocích, které spravuje - Shromáždění, zpracování dat pro POP
- Zemědělská vodohospodářská správa	Hlinky 60 Brno 602 00	Zřizovací listina ZVHS	Organizační složka státu podřízená MZe. Vykonává správu drobných vodních toků. Spolupráce na tvorbě zákonů, vyhlášek a metodických pokynů spojených s problematikou vodního hospodářství.	- Evidence údajů o vodních tocích, které spravuje - Shromáždění a zpracování údajů a podkladů pro Plán oblasti povodí Odry v rozsahu náplně činnosti. - Konzultace o jednotlivých etapách POP Odry.
- Lesy České republiky, s.p.	Přemyslova 1106 Hradec Králové 501 68	Zakládací listina ze dne 1.1.1992.	Státní podnik založen MZe Obhospodařuje lesní majetek ve vlastnictví státu. a vykonává správu určených drobných vodních toků a bystřin, a s tím souvisejících činností.	- Evidence údajů o vodních tocích, které spravuje - Shromáždění a zpracování údajů a podkladů pro Plán oblasti povodí Odry v rozsahu náplně činnosti - Konzultace o jednotlivých etapách POP Odry.
MŽP:				
- Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v. v. i. (veřejná výzkumná instituce)	Podbabská 30 Praha 6 160 62	Zřizovací listina VÚV T.G.M.	Veřejná výzkumná instituce zřízená MŽP. Zajišťuje poradní, metodickou, konzultační a koordinační odbornou podporu veřejné správy při ochraně vody a při hospodaření s ní.	- Celostátní vymezení vodních útvarů povrchových a podzemních vod - Vyhodnocení dopadů na podzemní a povrchové vody - Vypracování seznamu útvarů podzemních a povrchových vod, u kterých se očekává dosažení environmentálních cílů - Vypracování seznamu útvarů podzemních a povrchových vod, u kterých bylo zjištěno významné riziko, že těchto cílů nedosáhnou. - Vkládání dat o evidenci vodních toků, evidenci vodních útvarů včetně silně ovlivněných a umělých vodních útvarů, citlivých a zranitelných oblastí, evidenci chráněných oblastí přirozené akumulace vod, evidenci ochranných pásem vodních zdrojů, evidenci povrchových vod využívaných ke koupání, evidenci záplavových území do informačního systému veřejné správy
- Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ)	Na Šabatce 17 Praha 4 143 06	Vládní nařízení č. 96/1953 Sb., Zřizovací listina ČHMÚ	Státní příspěvková organizace řízená MŽP. Vykonává funkci ústředního státního ústavu ČR mj. pro obory hydrologie a jakost vod.	- Zjišťování množství a jakosti povrchových a podzemních vod dle vodního zákona - Pořizování a ukládání údajů o množství a jakosti povrchových a podzemních vod do informačního systému veřejné správy - Vedení hydrologické bilance - Pořizování údajů o hydrologických povodích
- Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP)	Na Břehu 267 Praha 9 190 00	Zákon č. 282/91 Sb. Zřizovací listina ČIŽP.	Samostatná organizační složka státu podřízená MŽP. Je odborným orgánem státní správy, který je pověřen dozorem v oblasti životního prostředí.	- Výkon dozoru na úseku nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami, ochrany vod, havárií ohrožujících jakost vod, vodních děl, ochrany vodních poměrů a vodních zdrojů. - Konzultace o jednotlivých etapách POP Odry.
- Agentura ochrany přírody a krajiny (AOPK)	Nuselská 39 Praha 4 140 00 www.ochranaprirody.cz	Zřizovací listina AOPK ČR	Organizační složka státu zřízená MŽP. Organizace zabezpečuje odbornou a praktickou péči o přírodní a krajinné prostředí v České republice, zajišťuje odbornou, monitorovací, metodickou, dokumentační, informační, znaleckou a osvětovou činnost v oblasti ochrany přírody a krajiny a výkon státní správy v ochraně přírody a krajiny, v rozsahu, stanoveném zákonem.	- Příprava podkladů o chráněných územích, ptačích oblastech a zvláště chráněných územích - Konzultace o jednotlivých etapách POP Odry.
Krajské úřady				
- Obecní úřady obcí s rozšířenou působností – vodoprávní úřady	26 obcí, kontakty na http://portal.gov.cz/ http://www.mvcr.cz/	Zákon č. 314/2002 Sb.	Územní samosprávné celky. V kraji Moravskoslezském je v povodí Odry celkem 22 obcí s rozšířenou působností, v kraji Olomouckém 4 obce. Vykonnávají státní správu ve smyslu § 105, zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění	- Obce v přenesené působnosti upravují, omezují, popřípadě zakazují podle § 6, vodního zákona obecně nakládání s povrchovými vodami.
Ministerstvo obrany				
- Újezdni úřad vojenského újezdu Libavá	Náměstí 2, Libavá – Město Libavá, 78 501 http://www.voujezd-libava.cz/	Zákon č. 169/1950 Sb., o vojenských újezdech	Vykonnává státní správu na území vojenského újezdu Libavá ve smyslu § 105, zákona č. 254/2001 Sb., v platném znění	- Obecné nakládání s povrchovými vodami na území újezdu. - Příprava podkladů a konzultace o jednotlivých etapách POP Odry.

Vztah k mezinárodnímu povodí

Oblast povodí Odry je součástí jednoho ze tří hlavních povodí České republiky a současně národní částí *mezinárodní oblasti povodí Odry*, patřící do úmoří *Baltského moře*.

Plán oblasti povodí Odry bude poskytnut v Mezinárodní komisi pro ochranu Odry před znečištěním (MKOO) s cílem vypracování jednotného mezinárodního plánu povodí. MKOO vznikla na základě dohody ze dne 11.4.1996 mezi vládami České republiky, Polské republiky, Spolkové republiky Německo a Evropského společenství. Cílem dohody je spolupráce na zlepšení ekologického stavu Odry a Štětínské zátoky, včetně jejich povodí, s úmyslem zabránit dalšímu znečišťování těchto vod a ve snaze trvale snižovat zatížení Baltského moře. K dosažení těchto cílů vypracují smluvní strany v rámci komise společné akční programy, včetně časových plánů pro jejich realizaci.

Plán oblasti povodí Odry (úroveň C) je součástí Plánu národní části mezinárodního povodí Odry za ČR (úroveň B) a takto i součástí Mezinárodního plánu povodí Odry (úroveň A).

Koordinace Plánu oblasti povodí Odry v rámci České republiky

Strategickým dokumentem pro plánování v oblasti vod je *Plán hlavních povodí České republiky*, který stanoví rámcové cíle pro hospodaření s povrchovými a podzemními vodami, pro ochranu a zlepšování stavu povrchových a podzemních vod a vodních ekosystémů, které vycházejí z cílů ochrany vod podle § 23a, odst.1, vodního zákona pro trvale udržitelné užívání těchto vod, pro zlepšování vodních poměrů a pro ochranu ekologické stability.

Plán hlavních povodí, jehož pořizovatelem je Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí, byl schválen usnesením vlády ČR ze dne 23. 5. 2007 č. 562, závazná část tohoto plánu byla vyhlášena nařízením vlády č. 262/2007 Sb., ze dne 3.10.2007.

Tato závazná část Plánu hlavních povodí ČR stanoví

- cíle a opatření v ochraně vod jako složky životního prostředí
- cíle a opatření v ochraně před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod
- cíle a opatření ve vodohospodářských službách
- souhrn opatření k realizaci včetně strategie jejich financování
- požadavky na zpracování plánů oblastí povodí

Při zpracování plánů oblastí povodí se vycházelo z této závazné části a z vyhlášky č. 142/2005 Sb., o plánování v oblasti vod.

Na podporu zpracování plánů oblastí povodí byly zřízeny tyto komise:

Komise pro plánování v oblasti vod byla ustavena Ministerstvem zemědělství v r. 2003. Koordinovala činnost plánování vod na národní úrovni, projednávala a schvalovala postupy, metodiky a dokumenty procesu plánování, které pak byly využity pro konkrétní činnosti zpracování plánů. Úkolem komise bylo napomáhat institucím zapojeným v procesu plánování.

Členy komise byli nejen zástupci ústředních vodoprávních úřadů, krajských úřadů, krajů, pořizovatelů plánů oblasti povodí, ale i zástupci ostatních zainteresovaných subjektů, včetně odborných a nevládních organizací.

Na úrovni pořizovatele Plánu oblasti povodí Odry byla ustavena Komise pro oblast povodí Odry, jako poradní orgán pořizovatele. Účelem této komise bylo řízení plánování, koordinace a spolupráce na úrovni oblasti povodí a poskytování podkladů. Komise byla složena ze:

- správce povodí Odry – Povodí Odry, státní podnik;
- zastupitelů Moravskoslezského a Olomouckého kraje;
- zástupců krajských úřadů Moravskoslezského a Olomouckého kraje;
- zástupců Ministerstva životního prostředí, Českého hydrometeorologického ústavu, Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, Výzkumného ústavu vodohospodářského T. G. Masaryka, Českého rybářského svazu, Světového fondu na ochranu přírody (WWF), Mezinárodní komise pro ochranu Odry před znečištěním, České inspekce životního prostředí, Krajské hygienické stanice;
- správců toků (Zemědělské vodohospodářská správa, Lesy ČR);
- zástupců významných podniků (SmVaK Ostrava, a.s., ArcelorMittal Ostrava a.s., OKD, a.s.).

A.3.2. Opatření uskutečněná pro informování veřejnosti o zjišťování a hodnocení stavu vod a souhrn jejich výsledků a změn provedených v jejich důsledku v plánu

Podle požadavku Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 23. října 2000 na zapojení veřejnosti a zainteresovaných subjektů do plánování v oblasti vod, dále ve smyslu ustanovení hlavy IV, § 23 až 26, zákona o vodách č. 254/2001 Sb., vyhlášky č. 142/2005 Sb., o plánování v oblasti vod a s odkazem na Společnou strategii k implementaci Rámcové směrnice a Strategii zapojení veřejnosti do procesu plánování v oblasti vod byly veřejnosti předloženy výsledky jednotlivých etap plánu oblasti povodí a k předloženým podkladům byla poskytnuta šestiměsíční lhůta pro připomínky.

I. Přípravné práce pro Plán oblasti povodí Odry

➤ **Časový plán a program prací pro Plán oblasti povodí Odry (dále ČP)**

byl zveřejněn ke dni 1.1.2006 s možností podávání připomínek veřejností po dobu 6 měsíců ode dne zveřejnění.

Ve stanovené lhůtě tj. od 1.1. 2006 do 1.7. 2006 nebyly podány žádné připomínky, a proto ČP nebyl upravován. Dále byl ČP zaslán ke stanovisku ústředním vodoprávním úřadům a ústřednímu správnímu úřadu pro územní plánování, dle připomínek MZe byl upraven (ostatní subjekty připomínky neměly) a poté dne 25.10.2006 schválen Krajským úřadem Olomouckého kraje a dne 10.11.2006 Krajským úřadem Moravskoslezského kraje.

➤ **Předběžný přehled významných problémů nakládání s vodami (dále přehled)**

byl zveřejněn ke dni 1.4.2007 s možností podávání připomínek veřejností po dobu 6 měsíců ode dne zveřejnění.

Do předběžného přehledu významných problémů byly také zapracovány názory veřejnosti na jednotlivé vodohospodářské problémy, získané z vyhodnocení dotazníku široké veřejnosti.

Ve stanovené lhůtě, tj. od 1.4. 2007 do 1.10.2007, byly podány připomínky pěti institucemi:

Agenturou ochrany přírody a krajiny České republiky, Správa CHKO Poodří, Městským úřadem Odry, odbor životního prostředí, Občanským sdružením Ochrana vod, pracovní skupinou v rámci projektu WAREMA „Poodří pro Život“ a Sdružením Arnika – program Ochrana přírody.

Připomínky byly pořizovateli plánu vypořádány a dokument byl upraven. Dále byl přehled zaslán ke stanovisku ústředním vodoprávním úřadům a ústřednímu správnímu úřadu pro územní plánování, dle připomínek byl upraven a poté schválen Krajským úřadem Olomouckého kraje a Krajským úřadem Moravskoslezského kraje.

➤ **Oznámení koncepce dle § 10 c), zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí**

Zveřejnění informace o oznámení bylo provedeno ke dni 13.3. 2007, podávání písemných vyjádření bylo možné do 20 dnů ode dne zveřejnění.

II. Návrh plánu oblasti povodí Odry

Návrh plánu oblasti povodí Odry, zpracovaný dle požadavků závazné části Plánu hlavních povodí ČR, vyhlášené nařízením vlády č. 262/2007 Sb., a dle přílohy č. 2, vyhlášky č. 142/2005 Sb., o plánování v oblasti vod v platném znění byl po schválení územně příslušnými krajskými úřady předložen k připomínkám veřejnosti – podle schváleného časového plánu ke dni 1.7.2008. K návrhu plánu oblasti povodí byl přiložen stručný souhrn, který umožní porozumět jeho odbornému obsahu a přiblížit význam navrhovaných opatření. Ke zveřejněnému návrhu plánu oblasti povodí Odry se mohly podávat připomínky k jeho obsahu nebo k navrhovaným cílům a způsobům jejich dosažení po dobu 6 měsíců ode dne zveřejnění t.j. do 1.1.2009.

Vyhodnocení podaných připomínek bylo zpracováno do 60 dnů po uplynutí lhůty k podávání připomínek ve formě zprávy s přehledem podaných připomínek a změnami, které byly v jejich důsledku provedeny v návrhu plánu oblasti povodí Odry. Tato zpráva byla zveřejněna po dobu 30 dnů, a to od 16.2.2009.

Návrh plánu oblasti povodí, upravený podle vyhodnocení připomínek, byl předložen ke stanovisku ústředním vodoprávním úřadům a ústřednímu správnímu úřadu pro územní plánování, po jejich souhlasném stanovisku byl návrh plánu předložen ke schválení příslušným krajským úřadům a po jejich schválení příslušnému úřadu dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivu na životní prostředí.

III. Konečný návrh Plánu oblasti povodí Odry

byl zpracován na základě výsledků schválení návrhu plánu oblasti povodí příslušnými krajskými úřady a stanovisek příslušného úřadu dle výše uvedeného zákona č. 100/2001 Sb. Konečný návrh plánu byl předložen ke schválení příslušným krajům spolu se zprávou o vyhodnocení připomínek, stanoviskem příslušného úřadu dle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění, zprávou o zahrnutí požadavků a podmínek obsažených ve stanovisku tohoto úřadu a s návrhem závazných částí Plánu oblasti povodí Odry.

Schválený Plán oblasti povodí Odry byl zpřístupněn veřejnosti po dobu jeho platnosti v listinné podobě u příslušných krajských úřadů, jejichž územní působnosti se plán týká a u Povodí Odry, státní podnik, a v elektronické podobě na Portálu veřejné správy.

Způsoby informování veřejnosti

a) Dokumenty jednotlivých etap - částí Plánu oblasti povodí Odry,

byly zveřejňovány formou vystavení k veřejnému nahlédnutí v listinné podobě u Krajského úřadu Moravskoslezského kraje a Krajského úřadu Olomouckého kraje a u Povodí Odry, státní podnik, v elektronické podobě na Portálu veřejné správy www.portal.gov.cz. Umístění na Portál veřejné správy zajistil pořizovatel plánu, tj. Povodí Odry, státní podnik.

b) Oznámení o zveřejnění

bylo vyvěšeno na úředních deskách územně dotčených krajských úřadů a obcí a dále publikováno prostřednictvím Portálu veřejné správy.

c) Základní a cíleně orientované informace,

obsahově zaměřené na osvětu, vysvětlující a srozumitelně uvádějící důvody a cíle každé jednotlivé etapy procesu plánování včetně souhrnu závěrů a zdůvodnění přijatých řešení byly poskytovány široké veřejnosti formou seminářů, brožur a posterů, zajišťovaných Povodím Odry, státní podnik, dále formou účelových tištěných zpravodajů Krajských úřadů Moravskoslezského a Olomouckého kraje a informací, zveřejňovaných na webových stránkách krajských úřadů a Povodí Odry, státní podnik. Dále k informování veřejnosti byly využívány články v časopisech a sloupky v novinách, televizní a rozhlasové pořady. Základní a cíleně orientované informace pro veřejnost jsou uvedeny v následujícím přehledu:

A.3.2.1. Získávání informací o monitoringu stavu vod v oblasti povodí Odry

Ve vyhlášce č. 391/2004 Sb.. o evidencích stavu povrchových a podzemních vod a o způsobu zpracování, ukládání a předávání těchto údajů do informačních systémů veřejné správy je stanoven rozsah údajů, včetně statistických a kartografických dat. Jedná se data a údaje, které jsou zahrnuty v evidencích vodních toků a jejich povodí, hydrogeologických rajonů, vodních nádrží, vodních útvarů, údaje o množství a jakosti povrchových a podzemních vod, odběru povrchových a podzemních vod, vypouštění odpadních vod, o oblastech povodí, citlivých oblastech, zranitelných oblastech, záplavových územích aj.

V uvedené vyhlášce jsou stanoveni nositelé a správci informací o stavu povrchových a podzemních vod, kteří tyto informace mohou zájemcům poskytnout (správním úřadům, správcům povodí a pověřeným odborným subjektům se informace poskytují bezplatně) a současně jsou tito správci povinni vyhláškou stanovené údaje ukládat do informačního systému veřejné správy, který je vytvořený a provozovaný se záměrem usnadnit veřejnosti přístup k potřebným informacím z veřejné správy (zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy).

Přehled kontaktních míst a postupů pro získávání informací o monitoringu stavu vod v oblasti povodí Odry je uveden v tabulce A.3.4.

Tab. A.3.4 Přehled kontaktních míst a postupů pro získávání informací o monitoringu stavu vod v oblasti povodí Odry

Subjekty, spravující a poskytující informace o stavu povrchových a podzemních vod	Druh informací, které subjekty zpracovávají (dle vyhlášky č. 391/2004 Sb.)	Kontaktní místa pro získávání informací	Postup získávání informací
1) Povodí Odry, státní podnik 2) Zemědělská vodohospodářská správa 3) Lesy České republiky, s.p. 4) Újezdni úřad vojenských úřadů	Údaje o <u>vodních tocích</u> , které uvedené subjekty spravují a jejich povodích. Zpracované údaje ukládají do ISVS průběžně.	Vybrané ukazatele jsou pro veřejnost zveřejňovány v informačním systému veřejné správy (ISVS) prostřednictvím Portálu veřejné správy, www.portal.gov.cz/wps/portal/, ve kterém lze nalézt webové stránky všech uvedených subjektů s příslušnými informacemi, nebo přímo na specializovaném ISVS - Vodohospodářský informační portál – VODA, http://voda.gov.cz/portal/. 1. <u>Ministerstvo zemědělství ČR</u> Těšnov 17 117 05 Praha 1 tel.: 221 811 111 (ústředna) www: http://www.mze.cz/ 2. <u>Povodí Odry, státní podnik</u>, Varenská 49 701 26 Ostrava 1 tel.: 596 657 111, fax: 596 612 666 e-mail: tucek@pod.cz www: http://www.pod.cz 3. <u>Český hydrometeorologický ústav</u> Na Šabatce 17 143 06 Praha 4, Komořany tel. 244 031 111 www: www: www.chmi.cz 4. <u>Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.Masaryka</u> Podbabská 30, 160 62 Praha 6 tel.220 197 111 e-mail: info@vuv.cz www: www: www.vuv.cz 5. <u>ZVHS – oblast povodí Odry</u>, Libušina 8 702 99 Ostrava - Přívoz tel.: 596 135 453, fax 596 135 506 e-mail: zvhs@zvhs.cz www: http://www.zvhs.cz 6. <u>Lesy České republiky, s.p.</u>, Přemyslova 1106 501 68 Hradec Králové tel. 495 860 111 e-mail: lesycr@lesycr.cz www: www: www.lesycr.cz 7. <u>Újezdni úřad vojenského újezdu Libavá</u> Náměstí č. 2, 783 07 Město Libavá tel. 585 043 013 e-mail: uuvu.libava@iol.cz www: http://www.voujezd-libava.cz/	Informace se získávají: - vyhledáním na internetu na uvedených adresách. Prostřednictvím přehledných aplikací se zde naleznou aktuální informace o stavech vody ve vodních tocích a nádržích, kvalitě vody v nádržích a přehledy o jednotlivých souborech údajů z oblasti vodního hospodářství ČR, které jsou zahrnuty do ISVS - telefon. dotazem. - písemným dotazem - žádostí, zaslanou elektronickou poštou na e-mailové adresy nebo písemně na uvedené adresy jednotlivých subjektů.
1) Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.M., v.v.i.	Údaje o <u>hydrogeologických rajonech</u> . Zpracované údaje ukládá do ISVS průběžně.		
1) Povodí Odry, státní podnik 2) Zemědělská vodohospodářská správa	Údaje o <u>vodních nádržích</u> . Zpracované údaje ukládají do ISVS průběžně.		
1) Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.M., v.v.i.	Údaje o <u>vodních útvech včetně silně ovlivněných a umělých vod. útvech</u> . Zpracované údaje ukládá do ISVS průběžně.		
1) Český hydrometeorologický ústav	Údaje o <u>množství povrchových vod</u> . Zpracované údaje ukládá do ISVS 1 x ročně.		
1) Český hydrometeorologický ústav 2) Povodí Odry, státní podnik 3) Zemědělská vodohospodářská správa	Údaje o <u>jakosti povrchových vod</u> . Zpracované údaje ukládají do ISVS 1 x ročně.		
1) Český hydrometeorologický ústav	Údaje o <u>množství podzemních vod</u> . Zpracované údaje ukládá do ISVS 1 x ročně.		
1) Český hydrometeorologický ústav	Údaje o <u>jakosti podzemních vod</u> zpracované údaje ukládá 1 x ročně do ISVS.		
1) Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.M., v.v.i.	Údaje o <u>stavu vodních útvarů</u> . zpracované údaje ukládá do ISVS průběžně.		
1) Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.M., v.v.i.	Údaje o <u>ekologickém potenciálu silně ovlivněných a umělých vodních útvarů</u> . Zpracované údaje ukládá do ISVS průběžně.		
1) Povodí Odry, státní podnik	Údaje o <u>odběru povrchových vod</u> . Zpracované údaje ukládá do ISVS 1 x ročně.		
1) Povodí Odry, státní podnik	Údaje o <u>odběru podzemních vod</u> . Zpracované údaje ukládá do ISVS 1 x ročně.		
1) Povodí Odry, státní podnik	Údaje o <u>vypouštění odpadních vod</u> . Zpracované údaje ukládá do ISVS 1 x ročně.		
1) Povodí Odry, státní podnik	Údaje o <u>vypouštění důlních vod</u> . Zpracované údaje ukládá do ISVS 1 x ročně.		
1) Povodí Odry, státní podnik	Údaje o <u>akumulaci povrchových vod ve vodních nádržích</u> . zpracované údaje ukládá do ISVS 1 x ročně.		
1) Povodí Odry, státní podnik	Údaje o <u>oblasti povodí</u> . Zpracované údaje ukládá do ISVS průběžně.		
1) Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.M., v.v.i.	Údaje o <u>chráněných oblastech přirozené akumulace vod</u> . Zpracované údaje ukládá do ISVS průběžně.		
1) Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.M., v.v.i.	Údaje o <u>ochranných pásmech vodních zdrojů</u> . Zpracované údaje ukládá do ISVS průběžně.		
1) Ministerstvo zemědělství ČR 2) Povodí Odry, státní podnik	Údaje o <u>zdrojích povrchových vod, využívaných jako zdroj pitné vody</u> . Zpracované údaje ukládají do ISVS průběžně.		
1) Ministerstvo zemědělství ČR 2) Povodí Odry, státní podnik	Údaje o <u>zdrojích podzemních vod, využívaných jako zdroj pitné vody</u> . Zpracované údaje ukládají do ISVS průběžně.		
1) Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.M., v.v.i.	Údaje o <u>citlivých oblastech</u> . Zpracované údaje ukládá do ISVS průběžně.		
1) Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.M., v.v.i.	Údaje o <u>zranitelných oblastech</u> . Zpracované údaje ukládá do ISVS průběžně.		
1) Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.M., v.v.i.	Údaje o <u>povrchových vodách ke koupání</u> . Zpracované údaje ukládá do ISVS průběžně.		
1) Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.M., v.v.i.	Údaje o <u>povrchových vodách pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů</u> . Zpracované údaje ukládá do ISVS průběžně.		
1) Zemědělská vodohospodářská správa	Údaje o <u>vodních dílech k vodohospodářským melioracím</u> . Zpracované údaje ukládá do ISVS průběžně.		
1) Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.M., v.v.i.	Údaje o <u>záplavových územích</u> . Zpracované údaje ukládá do ISVS průběžně.		

A.N Nejistoty a chybějící data

Základem zpracování plánů oblastí povodí je stanovení cílů ochrany vod jako složky životního prostředí (environmentální cíle), kterých mají vodní útvary do roku 2015 nebo v dalších dvou šestiletých plánovacích obdobích dosáhnout.

Postup stanovení environmentálních cílů určoval Implementační plán Rámcové směrnice (naposledy aktualizovaný v roce 2003 usnesením vlády č. 15/2003), v této posloupnosti

- pracovní cíle dobrého stavu vodních útvarů (03/2004),
- typově specifické referenční podmínky a environmentální cíle pro vodní útvary (06/2007).

Souběžně byly zpracovány i metodické postupy pro hodnocení stavu vodních útvarů a to chemického a ekologického stavu útvarů povrchových vod (v případě silně ovlivněných a umělých útvarů povrchových vod hodnocení ekologického potenciálu). U útvarů podzemních vod pak hodnocení chemického a kvantitativního stavu. Gestorem zpracování environmentálních cílů a metodických postupů bylo MŽP.

Na základě Pracovních cílů dobrého stavu vodních útvarů byl v první etapě zpracování plánů povodí zhodnocen stav těchto útvarů a jejich rizikovost dosažení, resp. nedosažení dobrého stavu do roku 2015. Výsledky byly shrnuty do Zpráv o charakterizaci oblastí povodí (tzv. Zprávy 2005). Návazně převzaly úlohu koordinačního a řídicího nástroje Metodické návody odboru vodohospodářské politiky MZe a odboru ochrany vod MŽP, upravující postup pořizovatelů plánů oblastí povodí a dalších subjektů podílejících se na procesu plánování v oblasti vod v letech 2005 a 2006. Celá řada úkolů v gesci MŽP, zejména metodického návodu pro rok 2006, však zůstala nenaplněna. Přitom se jednalo o klíčové dokumenty upravující postup pro stanovení environmentálních cílů, referenčních podmínek a metodických postupů pro hodnocení stavu vodních útvarů.

Nenaplněny zůstaly i úkoly týkající se návrhu referenčních podmínek a maximálního ekologického potenciálu, stanovené metodickým pokynem odboru ochrany vod MŽP a odboru vodohospodářské politiky MZe pro monitorování vod, schváleným v prosinci 2006.

Za situace, kdy nebyly požadované environmentální cíle, referenční podmínky a metodické postupy pro hodnocení stavu vodních útvarů k dispozici do června 2007, vzhledem ke schválenému časovému plánu bylo nutno hledat náhradní řešení, které nakonec vyústilo do zpracování „Metodických postupů státních podniků Povodí pro hodnocení chemického a ekologického stavu a rizikovosti útvarů povrchových vod, ekologického potenciálu útvarů povrchových vod, chemického a kvantitativního stavu útvarů podzemních vod v prvních plánech oblastí povodí“. Ty správci povodí zpracovali ve spolupráci s dalšími odbornými subjekty. MZe pak pověřilo správce povodí, jako pořizovatele jednotlivých plánů oblastí povodí, postupovat při hodnocení stavu a rizikovosti stavu vodních útvarů pro návrh opatření prvních plánů oblastí povodí podle těchto metodických postupů i s vědomím určitého rizika, že ve druhém plánovacím období po roce 2015 může dojít (s ohledem na dopracování výše uvedených a dosud chybějících referenčních podmínek) k jejich změnám.

Předložený návrh prvního Plánu oblasti povodí Odry je hledáním rovnováhy mezi náročnými konkrétními cíli, které byly vytyčeny na základě legislativních předpisů, na základě Plánu hlavních povodí České republiky, a na základě environmentálních a vodohospodářských zkušeností

jak pořizovatelů plánu, tak autorů metodik a návodů. Tvůrci návrhu prvního Plánu oblasti povodí Odry jsou přesvědčeni, že tento plán je dobrým východiskem pro postupné splnění cílů Rámcové směrnice, zakotvených zejména ve vodním zákonu, ve vyhlášce o plánování v oblasti vod a v Plánu hlavních povodí ČR. Lze předpokládat, že k úpravě procesu plánování v oblasti vod dojde po porovnání jednotlivých plánů v rámci Evropské unie a po jejich vyhodnocení.

Nejistoty a chybějící data se promítají do všech oddílů plánu a jsou uvedeny na závěr každé z kapitol. V kapitole A se jedná zejména o tyto nejistoty:

- A.N.2.1. Povrchové vody

Typově specifické referenční podmínky měly být použity pro klasifikaci ekologického stavu. Tyto podmínky nebyly dosud stanoveny, a proto pro první cyklus bylo hodnocení řešeno expertními odhady specialistů státních podniků Povodí podle jednotného postupu. Z těchto důvodů je v POP zatím uváděn jen pojem „pracovní typologie“. Výpočetní model systému ARROW (iniciátorem je MŽP), který by měl být výsledným nástrojem pro hodnocení vodních útvarů podle jejich charakterizace a typů (typologie), je v současné době testován pro hodnocení ekologického stavu a nemohl zatím být v prvním cyklu plánování použit.

V rámci strategie aktualizace prvních POP bude proto nutné v první řadě zpracovat „**Metodiku pro revizi typologie a vymezení útvarů povrchových a podzemních vod**“ tak, aby to bylo v souladu s s rámcovými typologiemi.

- A.N.2.2. Podzemní vody

Pro hodnocení chemického stavu podzemních vod měly být jako limity dobrého stavu použity tzv. prahové hodnoty, vycházející z přírodního pozadí pro přirozeně se vyskytující látky. Dokument nebyl na evropské úrovni schválen. Pro první cyklus plánování byly tedy použity limity chemického stavu, navržené Výzkumným ústavem vodohospodářským T.G.M. pro hodnocení stavu vod a vodních útvarů.

- A.N.2.3. Chráněné oblasti

Tato kapitola odráží stav naplnění Registru chráněných území k 31. 10. 2006.

Identifikace území pro odběr vody pro lidskou potřebu, tj. odběry s množstvím větším než 10 m³ za den, byla pro potřeby Registru chráněných území z důvodu dostupnosti dat problematická. Využívány byly údaje o odběrech evidovaných podle vyhlášky č. 431/2001 Sb., o obsahu vodní bilance, způsobu jejího sestavení a o údajích pro vodní bilanci, a údaje o zdrojích surové vody využívané pro úpravu na vodu pitnou podle zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů. Řada údajů v obou evidencích nebyla kompletní (často chybí identifikace odběru nebo územní identifikace). Tato neúplnost má dopad na vyhodnocení současného stavu těchto území, na vytvoření přehledu území, která dosáhnou či nedosáhnou k roku 2015 cílů ochrany vod.

Jako výhledová území pro odběr vody pro lidskou potřebu byly zařazeny do Registru chráněných území oblasti CHOPAV, konečné rozhodnutí o jejich zařazení zatím nebylo přijato.

Pro zpracování Plánu oblasti povodí Odry nebyl k dispozici ucelený metodický podklad, který by jasně vymezil vzájemné geografické vazby jednotlivých území a vodních útvarů, stejně jako syntézy hodnocení stavu vodních útvarů a chráněných oblastí. V rámci strategie aktualizace prvních POP je proto potřeba zpracovat „*Metodiku pro vymezení chráněných území, určení jejich cílů a hodnocení jejich stavu*“.